

بررسی شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در ایران و سایر کشورها

پدیدآورنده (ها) : عطاطلب، فاطمه؛خانی زاده، فرید

مدیریت :: نشریه گزارش موردی :: فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۶، دوره جدید - شماره ۳۹

صفحات : از ۰ تا ۱۲۵

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1225178>

دانلود شده توسط : محمدامین شفیعی

تاریخ دانلود : ۱۴۰۰/۱۲/۲۳

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- بررسی وجود انتخاب مساعد در بیمه ی بدنه ی اتومبیل و اثر آن بر تعیین حق بیمه در صنعت بیمه ی کشور ایران
- نقش صنعت بیمه در اقتصاد ملی و بازار سرمایه (بررسی تجربه ی برخی کشورها و عملکرد ایران)
- بررسی تطبیقی تنوع عملکرد کشورها در خصوص فرآیند نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری در ایران و سایر کشورها
- بررسی وضع تولید و مصرف شیر در ایران و سایر کشورها در هدفمند نمودن پرداخت یارانه آن
- بررسی عوامل فرهنگی و اجتماعی موثر بر میزان رضایت بیمه گذاران از شرکت بیمه ایران در شهر تهران (مطالعه موردی بیمه های اتومبیل)
- بررسی شرایط پوشش حوادث راننده توسط بیمه گران خارجی و ارائه شرایط عمومی پیشنهادی برای ایران
- بررسی فقهی و قانونی خسارت افت ارزش خودرو در قرارداد بیمه بدنه اتومبیل
- بررسی نتایج راننده محور شدن بیمه خودرو در گفت و گو با مدیر بیمه اتومبیل بیمه ایران؛ بیمه گذار قانون مدار، نتیجه رعایت قواعد رانندگی را احساس می کند و تشویق می شود
- بیمه خودرو، گران ترین بیمه در جهان (مطالعه تطبیقی بیمه خودرو در ایران و سایر کشورها)
- مطالعه ی تطبیقی وضعیت بیمه ی دریانوردان در ایران (بررسی مقابله نامه های بین المللی و الگوی سایر کشورها و ارائه ی الگو برای ایران)

بررسی شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در ایران و سایر کشورها

مجری طرح:

پژوهشکده بیمه (گروه پژوهشی بیمه‌های اموال و مسئولیت)

همکاران اصلی:

فاطمه عطاطلب و دکتر فرید خانی زاده

گزارش موردی، شماره ۳۹

فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۶

پژوهشکده بیمه

معاونت پژوهشی

اداره کتابخانه، اسناد علمی و نشریات

خلاصه مدیریتی

در این گزارش تلاش شده است با بررسی و تحلیل شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در سایر کشورها و تجربه صنعت بیمه در ایران راهکارهایی جهت استفاده بیمه‌گران بدنه اتومبیل پیشنهاد گردد. به منظور مقایسه شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در کشورهای منتخب با ایران ضرورت دارد که نکات قابل توجه در شرایط عمومی مختلف احصاء و مورد ارزیابی قرار گیرد. نتیجه گزارش حاضر مبتنی بر بررسی قوانین و مقررات کشور، ضوابط تدوین شرایط عمومی و تجارب جهانی و تجارب موجود در ایران با رویکرد تدوین قواعد محور شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل نگارش یافته است.

در این گزارش جهت مطالعه شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در سایر کشورها، شرایط عمومی بیمه اتومبیل ۸ شرکت معتبر منتخب از کشورهای مختلف براساس روش تحلیل محتوا مورد مطالعه قرار گرفته است. در انتخاب کشورها تلاش بر این بوده است که هم از کشورهای شبیه به ایران و هم کشورهای پیشرفته نمونه انتخاب شود تا امکان مقایسه بهتر فراهم آید.^۱

موضوعات قابل بررسی در بخش مطالعات خارجی بسیار متنوع بوده که در این خلاصه مدیریتی صرفاً به عناوین آن‌ها اشاره می‌شود. این موضوعات عبارت‌اند از قلمرو جغرافیایی، تعریف راننده وسیله نقلیه، مازاد راننده جوان و یا بی‌تجربه، حفاظت و انتقال وسیله نقلیه بعد از حادثه، دآوری، استثنائات، فسخ، تعدد بیمه، اجازه تعمیر وسیله نقلیه آسیب‌دیده، اعلام خسارت، خسارت‌های تحت پوشش، وضعیت بیمه‌نامه پس از فوت بیمه‌شده، تغییر در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه، تعلیق پوشش، پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی، پوشش‌های اضافی، جایگزینی وسیله نقلیه جدید، استفاده از قطعات یدکی غیر اصلی برای تعمیر وسیله نقلیه، ارائه اطلاعات به بیمه‌گر، ادعاهای متقابلانه، روش‌های تأمین غرامت، حق بازیافت خسارت از بیمه‌گذار، ملاک خسارت کلی و تخفیف عدم خسارت.

گزارش حاضر در ۲ بخش تنظیم شده است:

در بخش اول، شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در سایر کشورها بررسی شده‌اند. برای این منظور نکات قابل توجه در شرایط عمومی‌های مورد مطالعه احصاء و مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج یافته‌های این فصل نشان می‌دهد که در اکثر کشورها ویژگی‌های فردی راننده (منظور از راننده شخصی است که به‌طور معمول اتومبیل را میراند نه بیمه‌گذار) یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل است. بیمه‌گذار موظف است در فرم پیشنهاد، نام و مشخصات راننده یا رانندگانی را که حق رانندگی

۱. گزارش حاضر، نتیجه بخشی از مطالعات انجام‌شده در زمینه "بازنگری شرایط عمومی بیمه اتومبیل (بیمه بدنه) و ارائه پیشنهادهای اصلاحی" می‌باشد که با رویکرد کاربردی توسط پژوهشکده بیمه در سال ۱۳۹۴ انجام شده است.

با وسیله نقلیه بیمه شده را دارند و سابقه خسارتی آن‌ها را تکمیل نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده (رانندگان) مشخص شده در بیمه‌نامه را مطابق بیمه‌نامه پرداخت می‌نماید. زمانی که درخواست پوشش براساس «هر راننده‌ای» باشد، معمولاً شرکت بیمه برای حفظ منافعش مبلغی به حق بیمه (بابت سن و یا تجربه کمتر) می‌افزاید و یا این که رانندگان کمتر از سن معین را از لیست رانندگان مجاز در بیمه‌نامه حذف می‌کند. دیگر نکات قابل توجه در این بخش عبارت‌اند از:

- در نظر گرفتن مازاد برای رانندگان جوان/ بی تجربه به منظور رعایت احتیاط‌های بیشتر در رانندگی؛
- کسر کردن هزینه بیمه‌گری علاوه بر حق بیمه دوره تحت پوشش در صورت فسخ بیمه‌نامه از سوی بیمه‌گذار؛

- اعلام خسارت از سوی بیمه‌گذار بلافاصله پس از وقوع حادثه؛
- عدم جبران خسارت وارده به لاستیک‌ها مگر آن‌که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شده باشد.

در بخش دوم، نگاهی اجمالی به ساختار شرایط عمومی بیمه بدنه وسیله نقلیه زمینی (آیین‌نامه شماره ۵۳) شده است و برخی از موارد ابهام و کاستی‌های آیین‌نامه شماره ۵۳ شناسایی شدند و پیشنهادهایی جهت بهره‌برداری تصمیم‌گیران این عرصه ارائه گردیده است. در نهایت متن پیشنهادی برای شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در قالب شش فصل کلیات، وظایف و تعهدات بیمه‌گذار، وظایف و تعهدات بیمه‌گر، فسخ و انفساخ بیمه‌نامه، نحوه تعیین و پرداخت خسارت و سایر مقررات سازماندهی شده تهیه و نتایج حاصل در غالب جدول مقایسه شرایط عمومی بیمه بدنه مصوب شورای عالی بیمه (آیین‌نامه شماره ۵۳) و متن چارچوب پیشنهادی ارائه گردیده است.

فصل اول

بررسی شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در سایر کشورها

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

امروزه افزایش تعداد خودروها و حجم سنگین ترافیک و در نتیجه بالا رفتن ضریب خسارت‌ها و تصادفات و همین‌طور پایین آمدن میانگین سنی رانندگان باعث ایجاد خطرات و حوادث مختلفی شده است. یکی از روش‌های مرسوم در دنیا استفاده از خدمات بیمه‌ای جهت جبران حوادث رانندگی است. انسان با تحت پوشش قراردادن اتومبیل خود، ریسک مالی ناشی از تصادفات رانندگی را به شرکت بیمه منتقل و از این جهت خاطر خود را آسوده می‌کند (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۴ الف).

در این پژوهش جهت مطالعه شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در سایر کشورها، شرایط عمومی بیمه اتومبیل ۸ شرکت معتبر منتخب از کشورهای مختلف براساس روش تحلیل محتوا مورد مطالعه قرار گرفته است. باتوجه به این که شرکت‌های مزبور در کشورهای مختلف دارای شعبه می‌باشند برای مشخص شدن قوانین کشور متبوع آن‌ها قلمرو جغرافیایی شرکت‌ها به شرح جدول زیر معرفی شده‌اند. به‌منظور مقایسه شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در کشورهای منتخب با ایران ضرورت دارد که نکات قابل توجه در شرایط عمومی مختلف احصاء و مورد ارزیابی قرار گیرد. در انتخاب کشورها تلاش بر این بوده است که هم از کشورهای شبیه به ایران و هم کشورهای پیشرفته نمونه انتخاب شود تا امکان مقایسه بهتر فراهم آید.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

جدول ۱. قلمرو جغرافیایی و نام شرکت های بیمه منتخب

نام شرکت	قلمرو جغرافیایی
ام اس آی جی ^۱	سنگاپور و غرب مالزی، تنگه بین جزیره پنانگ و سرزمین اصلی در غرب مالزی و همچنین تنگه بین دماغه چنگی، سنگاپور و تنجونگ بلونگکور و جوهوره و بخشی از تایلند در عرض ۵۰ کیلومتر از مرز میان تایلند و غرب مالزی
ریلینس ^۲	هند
لیبرتی ^۳	جمهوری ایرلند، بریتانیا، جزیره من و جزایر کانال
آکسا ^۴	انگلستان، اسکاتلند، ولز و ایرلند شمالی، جزایر کانال و جزیره من
آ اس دی ای ^۵	بریتانیا، جزیره من، جزایر کانال، جمهوری ایرلند، آندورا، اتریش، بلژیک، کرواسی، قبرس، استونی، لیختن اشتاین، دانمارک، فرانسه (شامل موناکو)، فنلاند، آلمان، یونان، ایسلند، ایتالیا (شامل سن مارینو و شهر واتیکان)، لاتویا، لیتوانی، لوکزامبورگ، مالتا، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، رومانی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، جمهوری چک، اسلواکی، اسلونی و جبل الطارق.
ا آی جی ^۶	امارات متحده عربی
آلیانز ^۷	بریتانیا، جزایر کانال، جزیره من، آندورا، اتریش، بلژیک، بلغارستان، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، دانمارک، استونی، فنلاند، فرانسه، آلمان، جبل الطارق، مصر، مجارستان، ایسلند، ایتالیا، لاتویا، لیختن اشتاین، لیتوانی، لوکزامبرگ، جزیره مالت، موناکو، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، جمهوری ایرلند، رومانی، سن مارینو، اسلواکی، اسلونی، اسپانیا، سوئد، سوئیس و شهر واتیکان
آویوا ^۸	جمهوری سنگاپور، غرب مالزی و شبه جزیره تایلند تا ۸۰ کیلومتر از مرز با غرب مالزی

(پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۴ الف)

۲-۱. شرکت بیمه ام اس آی جی

شرایط عمومی شرکت بیمه ام اس آی جی^۹ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم ترین مؤلفه های آن در جدول ۲ آورده شده است.

1. MSIG
2. Reliance
3. Liberty
4. AXA
5. ASDA
6. AIG
7. Allianz
8. AVIVA
9. MSIG, 2014

جدول ۲. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه ام اس آی جی

تعریف راننده وسیله نقلیه	قلمرو جغرافیایی	مازاد راننده جوان و /یا بی تجربه	اجازه تعمیر وسیله نقلیه آسیب دیده
فسخ	استثنائات	اعلام خسارت	تخفیف عدم خسارت
تعدد بیمه	روش های تأمین غرامت	حفاظت و انتقال وسیله نقلیه بعد از حادثه	داوری

۱-۲-۱. راننده وسیله نقلیه

از جمله نکات قابل توجه در شرایط عمومی بیمه اتومبیل شرکت بیمه ام اس آی جی می توان به تعریف راننده وسیله نقلیه اشاره کرد که هم در صورت حیات و هم در صورت فوت بیمه گذار راننده مجاز را تعریف کرده است. راننده مجاز در این شرایط عمومی به صورت زیر تعریف شده است:

- هر فردی که در بیمه نامه به عنوان "راننده مجاز" نامیده می شود و /یا هر شخصی که در گواهی بیمه تحت عنوان "افراد یا مجموعه ای از افرادی که حق رانندگی دارند" قرار می گیرد حق رانندگی دارد.

- در صورت مرگ بیمه گذار، راننده مجاز عبارت است از:

الف- هر عضو از خانواده بیمه گذار یا راننده استخدام شده جهت انجام امور رانندگی خانوادگی بیمه گذار^۱ با استفاده از وسیله نقلیه توصیف شده در بیمه نامه در زمان حیات بیمه گذار که اجازه رانندگی قبل مرگ بیمه گذار از وی سلب نشده است.

ب- هر فرد دیگری که اجازه رانندگی وسیله نقلیه ای را که در بیمه نامه شرح داده شده قبل از فوت بیمه گذار داشته باشد و این اجازه از وی سلب نشده باشد.

مشروط بر این که راننده بنابر گواهینامه یا سایر قوانین و مقررات، مجاز به راندن هرگونه وسیله نقلیه ای که در بیمه نامه شرح داده شده باشد یا خواهد شد باشد و بنا به دستور دادگاه یا به دلیل هر نوع مصوبه یا آیین نامه ای از حق راندن چنین وسیله نقلیه ای سلب صلاحیت نشده باشد.

❖ در ایران عمدتاً دو گروه ویژگی های خودرو و کاربری خودرو در نرخ گذاری مدنظر قرار می گیرند و عملاً ویژگی های فردی راننده که در ریسک بسیار مؤثر هستند در نظر گرفته نمی شوند. این نحوه نرخ گذاری موجب می گردد که افراد کم ریسک حق بیمه بیشتری در مقایسه با حق بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود بپردازند و افراد پر ریسک، حق بیمه کمتری در مقایسه با حق بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود بپردازند (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳).

ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. پیشنهاد می‌شود بیمه‌گذار در فرم پیشنهاد، نام راننده یا رانندگان مجاز را مشخص نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده (رانندگان) مشخص شده در بیمه‌نامه را به صورت کامل و مطابق بیمه‌نامه پرداخت نماید.

۲-۲-۱. قلمرو جغرافیایی

از دیگر موارد قابل توجه در شرایط عمومی بیمه اتومبیل شرکت بیمه ام اس آی جی می‌توان به قلمرو جغرافیایی آن اشاره کرد. این شرکت علاوه بر سنگاپور و غرب مالزی، تنگه بین جزیره پنانگ و سرزمین اصلی در غرب مالزی و همچنین تنگه بین دماغه چنگی، سنگاپور و تنجونگ بلونگکور و جوهوره مشروط بر این که بیمه‌گذار یا شخص دیگر متصدی وسیله نقلیه بیمه شده طبق مقررات یا دستورالعمل‌های قانونی حامل باشد و همچنین بخشی از تایلند در عرض ۵۰ کیلومتر از مرز میان تایلند و غرب مالزی را پوشش می‌دهد.

❖ آسیب وارده به وسیله نقلیه در مسیر بین تنگه‌ها در این شرکت تنها در صورتی پوشش دارد که وسیله نقلیه توسط بیمه‌گذار یا شخص دیگر متصدی رانده شده باشد و در صورتی که وسیله نقلیه از طریق دریا، هوا یا ریل از یک سو به سوی دیگر منتقل شود و آسیبی به آن وارد شود تحت پوشش نخواهد بود. اگرچه صنعت حمل و نقل خودرو، صنعتی بسیار ایمن و کارآمد است ولی این احتمال وجود دارد که در انواع و اقسام روش‌های حمل خودرو سوانحی رخ دهد. به عنوان نمونه در سال ۲۰۰۴ کشتی ام وی هیوندا شماره ۱۰۵ در نزدیکی ساحل سنگاپور به یک نفتکش برخورد کرد و به همراه ۴۲۰۰ خودرو روی عرشه خود به قعر دریا رفت. همچنین مواردی هم وجود دارد که خودروها هنگام بارگیری با جرثقیل سقوط کرده‌اند.

باتوجه به وجود جزایر در جنوب کشور ایران، در صورتی که در آینده پل‌هایی برای عبور و مرور بین جزایر ایجاد شود می‌توان در قسمت قلمرو جغرافیایی بیمه‌نامه این مناطق را به شرط حامل بودن بیمه‌گذار یا راننده وسیله نقلیه تحت پوشش قرار داد.

۳-۲-۱. مازاد^۲ راننده جوان و یا بی تجربه

از دیگر موارد قابل توجه در شرایط عمومی بیمه اتومبیل شرکت بیمه ام اس آی جی می‌توان به مازاد راننده جوان و یا بی تجربه اشاره کرد. این شرکت برای رانندگان جوان و یا بی تجربه (افراد ۲۶ ساله یا کمتر و یا افرادی که گواهینامه معتبر رانندگی برای ۲ سال یا کمتر داشته باشند) ۳۰۰۰ دلار مازاد علاوه بر مازادهای عادی در نظر می‌گیرد.

1. MV Hyundai No. 105

2. Excess

❖ اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می‌گذارد. مهم‌ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. آمارها نشان می‌دهد افراد زیر ۲۵ سال بیشتر از دیگران در بروز حادثه مقصرند (فتوت احمدی، ۱۳۸۳). به همین منظور بیمه‌گران از رانندگان جوان یا خانواده‌های دارای رانندگان جوان (در صورت قید نام رانندگان جوان در بیمه‌نامه به‌عنوان راننده مجاز)، حق بیمه بیشتری دریافت می‌کنند (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳).

لذا پیشنهاد می‌شود اضافه‌نرخ برای افرادی که تازه گواهینامه گرفته‌اند و افراد زیر ۲۵ سال در نظر گرفته شود و یا مازادی علاوه بر مازاد عادی برای آن‌ها لحاظ گردد. هدف از در نظر گرفتن مازاد برای رانندگان جوان وادار کردن آن‌ها به رعایت احتیاط‌های بیشتر است.

۴-۲-۱. اجازه تعمیر خودرو آسیب‌دیده

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه ام اس آی جی بیمه‌گذار مجاز به تعمیر ضروری وسیله نقلیه برای آسیبی خواهد بود که بیمه‌گر تحت این بیمه‌نامه مسئول جبران آن است مشروط بر این‌که:

الف- هزینه برآوردشده برای تعمیر از حد تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر تجاوز نکند؛ و

ب- جزئیات برآورد هزینه‌ها بدون تأخیر برای بیمه‌گر ارسال شود.

❖ پیشنهاد می‌شود به‌منظور جلوگیری از تقلب و تخلفات بیمه‌ای، مراکزی جهت تعمیر وسیله‌نقلیه مشخص شود. افزایش مازاد در سایر تعمیرگاه‌ها می‌تواند ضمانت اجرایی برای این پیشنهاد باشد.

تقلب بیمه‌ای عملی است که با هدف کلاهبرداری از بیمه‌گر، جهت کسب منافع مالی انجام می‌پذیرد. تقلب بیمه‌ای می‌تواند طیف گسترده‌ای از ادعاهای اغراق‌آمیز تا تصادفات و خسارات عمدی را در بر بگیرد. این تقلب‌ها باعث افزایش هزینه‌ها و در پی آن افزایش مبلغ حق بیمه می‌شود از این رو، به ضرر سایر بیمه‌گذاران نیز خواهد بود (جعفری، ۱۳۹۲).

در انتخاب مراکزی جهت تعمیر وسیله نقلیه باید این نکته را در نظر گرفت که بسیاری از خودروهای لوکس در تعمیرگاه‌های خاص و محدودی تعمیر می‌شوند و در مواردی قطعات این خودروها باید به شرکت‌های خارج از کشور سفارش داده شود.

۵-۲-۱. فسخ

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه ام اس آی جی بیمه‌نامه بدنه با اخطار هفت (۷) روزه از طریق ارسال نامه کتبی به آخرین آدرس شناخته‌شده بیمه‌گذار از سوی بیمه‌گر قابل فسخ است. بیمه‌گذار نیز می‌تواند این بیمه‌نامه را با برگرداندن اصل گواهی بیمه فسخ کند. از تاریخی که بیمه‌گر اصل گواهی بیمه را دریافت می‌کند فسخ صورت خواهد گرفت. بازپرداخت‌ها به شرح ذیل محاسبه می‌شود:

(الف) فسخ از طرف بیمه‌گر

$\frac{\text{حق بیمه} \times \text{مدت منقضی نشده بیمه (روز)}}{\text{مدت اصلی بیمه}^* (\text{روز})}$

مدت اصلی بیمه* (روز)

(ب) فسخ از طرف بیمه‌گذار

$\frac{\text{حق بیمه} \times \text{مدت منقضی نشده بیمه (روز)}}{\text{مدت اصلی بیمه}^* (\text{روز})} \times 80\%$

مدت اصلی بیمه* (روز)

* مدت اصلی بیمه شامل هر گونه افزایش طول دوره در بیمه‌نامه است. در صورتی که حق بیمه برگشتی کمتر از ۲۵ دلار سنگاپور باشد یا خسارتی (شامل خسارت شیشه جلو یا پنجره‌ها یا IU) تحت این بیمه‌نامه رخ داده باشد حق بیمه‌ای برگشت داده نخواهد شد.

❖ باتوجه به این که خرید بیمه بدنه اتومبیل اختیاری می‌باشد لذا بیمه‌گذار قبل از خرید بیمه‌نامه فرصت کافی جهت بررسی پوشش‌های ارائه‌شده توسط شرکت‌های بیمه در اختیار دارد لذا نباید با فسخ بیمه‌نامه هزینه‌هایی را به شرکت‌های بیمه تحمیل کند. پیشنهاد می‌شود در صورت فسخ از طرف بیمه‌گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ پیش‌بینی شده است، ۸۰٪ حق بیمه مدت منقضی نشده به وی برگشت داده شود. لازم به توضیح است مبلغ یا درصد مذکور جریمه تلقی نمی‌شود. علت در نظر گرفتن "۲۰ درصد" به‌عنوان هزینه بیمه‌گری آن است که شرکت‌های بیمه جهت تحصیل بیمه‌نامه بین ۵ تا ۱۰ درصد هزینه‌های عمومی و اداری و بین ۱۰ تا ۱۲ درصد هزینه کارمزد نماینده را متحمل می‌شوند.

۶-۲-۱. استثنائات

استثنائاتی که در شرایط عمومی بیمه بدنه شرکت بیمه ام اس آی جی اعمال می‌شود به شرح زیر است:

بیمه‌گر در ارتباط با موارد زیر مسئول نخواهد بود:

- هرگونه حادثه، خسارت، آسیب یا مسئولیت وارد شده ناشی از:

الف- استفاده از خودرو در خارج از منطقه جغرافیایی.

ب- هنگامی که وسیله نقلیه بیمه‌شده در رابطه با خسارتی که براساس این بیمه‌نامه ارائه شده:

- در خارج از محدودیت‌های کاربری اعلام شده در بیمه‌نامه استفاده شده باشد.
- توسط افراد دیگری به‌جز راننده مجاز اعلام شده در بیمه‌نامه رانده شده باشد.
- توسط بیمه‌گذار یا هر فردی تحت دستور یا با اجازه وی درحالی که از مشروبات الکلی یا مواد مخدر استفاده کرده است رانده شده باشد.

- زمانی که ثبت نشده یا مجوز قانونی نداشته باشد یا زمانی که ثبت یا مجوز آن براساس قوانین لغو شده است مورد استفاده قرار گرفته یا رانده شده باشد.
- با تغییراتی که باتوجه به قوانین تردد جاده‌ای (وسایل نقلیه موتوری، ثبت و مجوز) یا هر نهاد نظارتی مربوطه، توسط ثبت‌کننده وسایل نقلیه تأیید نشده است مورد استفاده قرار گرفته یا رانده شده باشد.

- صدمه، خسارت، مسئولیت یا هزینه‌ای که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم ایجاد می‌شود یا دارای نقش یا ناشی از:

الف- یونیزاسیون یا آلودگی رادیواکتیویته ناشی از سوخت هسته‌ای یا ناشی از زباله هسته‌ای یا ناشی از احتراق سوخت هسته‌ای؛

ب- حمل مواد رادیواکتیو، سمی، انفجاری یا خطرناک یا آلاینده به‌منظور نصب و راه‌اندازی هسته‌ای^۱، راکتور یا دیگر مونتاژهای هسته‌ای یا اجزای هسته‌ای آن؛

پ- هرگونه سلاح یا وسیله‌ای برای شکافت و/ یا همجوشی اتمی یا هسته‌ای یا سایر واکنش‌ها یا نیرو یا ماده رادیواکتیو؛

ت- حمل مواد رادیواکتیو، سمی، انفجاری یا خطرناک یا آلاینده به‌منظور انجام فعالیت‌های رادیواکتیویته؛ استثنا در این بند به ایزوتوپ‌های رادیواکتیو، سایر سوخت‌های هسته‌ای، زمانی که چنین ایزوتوپ‌هایی برای امور تجاری، کشاورزی، پزشکی، علمی یا دیگر مقاصد صلح‌آمیز مشابه آماده شوند، حمل شوند، ذخیره شوند یا استفاده شوند قابل‌گسترش نیست.

ث- هر نوع سلاح شیمیایی، بیولوژیکی، بیوشیمیایی، یا الکترومغناطیسی.

- هر نوع صدمه یا آسیبی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم یا از طریق یا در نتیجه هر یک از موارد زیر به‌وجودآمده باشد:

الف- سلب مالکیت موقت یا دائم ناشی مصادره ملی یا مصادره توسط هر مقام قانونی مجاز؛
ب- سلب مالکیت دائم یا موقت وسیله نقلیه بیمه‌شده ناشی از تصرف غیر قانونی وسیله نقلیه بیمه‌شده توسط هر شخصی؛

پ- انهدام وسیله نقلیه بیمه‌شده به دستور هر مقام دولتی.

در هر درخواست یا اقدام دیگری که بیمه‌گر براساس شرایط بالا ارائه کند که انهدام یا آسیب تحت پوشش این بیمه‌نامه نیست اثبات این که انهدام یا آسیب وارده تحت پوشش است برعهده بیمه‌گذار می‌باشد.

- هر گونه فوت، معلولیت، صدمه، آسیب، انهدام، مسئولیت قانونی، هزینه یا مخارجی از جمله خسارت تبعی از هر نوع طبیعی، مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از یا در نتیجه یا در ارتباط با هر یک از موارد زیر صرف نظر از هر علت دیگر یا مشارکت در رویداد همزمان یا در توالی خسارت دیگر:

الف- جنگ، تهاجم، فعالیت‌های دشمنان خارجی، خصومت یا عملیات جنگی (چه اعلان جنگ شود یا نشود)، جنگ داخلی، شورش، انقلاب، طغیان، اغتشاش داخلی با فرض نسبتی از یا بالغ بر یک قیام، قدرت نظامی؛ یا

ب- هرگونه اقدام تروریستی از جمله اما نه محدود به

- استفاده یا تهدید به زور، خشونت و یا
  - آسیب یا صدمه به جان یا به اموال (یا تهدید به آسیب یا صدمه) از جمله، اما نه محدود به تشعشات هسته‌ای و یا آلودگی شیمیایی و یا بیولوژیکی،
- توسط هر فرد (افراد) یا در گروه (هایی) از اشخاص، متعهد به امور سیاسی، مذهبی، ایدئولوژیکی یا اهداف مشابه، اظهارشده یا طور دیگر، و/ یا برای ایجاد ترس عمومی در بین مردم؛ یا
- پ- هرگونه اقدام در کنترل، جلوگیری، فرونشاندن یا موارد مربوط به (الف) یا (ب) بالا.
- اگر بیمه‌گر به دلیل این استثناء اعلام کند که هرگونه خسارت، آسیب، هزینه یا مخارج تحت پوشش این بیمه‌نامه نیست اثبات خلاف آن برعهده بیمه‌گذار یا راننده مجاز است.

- هرگونه خسارت تصادف، آسیب یا مسئولیت مستقیم یا غیرمستقیم، در موقعیت‌های دور یا نزدیک، دارای نقش یا قابل ردیابی یا ناشی از یا در ارتباط با اعتصاب و شورش و در صورت هرگونه ادعای به شرح ذیل، فرد مدعی غرامت باید ثابت کند که حادثه، خسارت، آسیب یا مسئولیت به‌طور مستقل به‌وجودآمده و به‌هیچ وجه در ارتباط با یا در موقعیت یا دارای نقش یا قابل ردیابی به هر کدام از رویدادهای گفته‌شده یا هر پیامد آن نبوده است و در صورت عدم اثبات، بیمه‌گر مسئول هیچ‌گونه پرداختی در رابطه با چنین ادعایی نخواهد بود.

- هرگونه ادعا یا ارائه هرگونه مزایا به اندازه‌ای که ارائه چنین پوشش، پرداخت چنین ادعا یا ارائه چنین مزایایی بیمه‌گر را در معرض هرگونه تحریم، ممنوعیت و یا محدودیت براساس قطعنامه‌های سازمان ملل متحد یا تحریم‌های تجاری یا اقتصادی، قوانین یا مقررات اتحادیه اروپا یا بریتانیا یا ایالات متحده آمریکا قرار دهد.

- بیمه‌گر مسئول پرداخت برای موارد زیر نخواهد بود:

- الف- میزان مزاد بر آن چه که در بیمه‌نامه نشان داده‌شده و براساس GST قابل اجراست.
- ب- مزاد ۳۰۰۰ دلار سنگاپور برای راننده جوان و یا بی‌تجربه. مزاد راننده جوان و یا بی‌تجربه علاوه بر مزاد عادی مندرج در بیمه‌نامه است در صورتی که وسیله نقلیه توسط یا تحت کنترل هر

شخصی (به جز بیمه‌گذار) که در زمان وارد شدن خسارت یا صدمه به وسیله نقلیه ۲۶ سال یا کمتر باشد و یا گواهینامه معتبر رانندگی برای ۲ سال یا کمتر داشته باشد راننده شده باشد.

اگر بیمه‌گر پرداختی انجام داده باشد که شامل مزادهای مندرج در بند الف و یا ب بالا باشد، بیمه‌گذار باید مبلغ مزاد را به بیمه‌گر بپردازد.

مزاد ذکر شده در بالا برای کلیه خسارت‌های صورت گرفته تحت بخش پوشش وسیله نقلیه این بیمه‌نامه برای خسارت یا آسیب وارده به وسیله نقلیه قابل اجراست اما برای خسارت یا آسیب وارده به وسیله نقلیه به علت آتش‌سوزی، انفجار خارجی، خود اشتعالی، رعد و برق، سرقت با شکست حرز یا سرقت به جز آنچه که در بیمه‌نامه ذکر شده باشد کاربرد ندارد.

- عدم امکان استفاده یا هر خسارت تبعی دیگر.

- الف- استهلاک، ساییدگی و فرسودگی، از کارافتادگی مکانیکی یا الکترونیکی، عملکرد بد رایانه یا تجهیزات؛

ب- نقص یا ناتوانی هر سخت‌افزار و یا هر نرم‌افزار در شناسایی یا انتقال (از برنامه‌ای به برنامه دیگر) و یا پردازش در هر زمانی به‌عنوان زمان صحیح یا واقعی و یا تداوم عملکرد به‌طور صحیح پس از آن زمان.

- صدمه به لاستیک‌ها مگر آن‌که به‌طور همزمان در همان حادثه به قسمت‌های دیگری از وسیله نقلیه بیمه‌شده آسیب وارد شده باشد.

❖ استثنائات بیمه‌ای یک قسمت مهم در هر بیمه‌نامه‌ای است که خطرها و یا حوادثی را توصیف می‌کند که جبران خسارت ناشی از وقوع آن‌ها در تعهد بیمه‌گر نیست. استثنائات در مقابل خطرهای اصلی و اضافی قرار دارد. موارد استثناء باید به‌طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هر گونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد.

ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. همچنین مطالعات انجام شده در ایران و سایر کشورها نشان می‌دهد که عامل انسانی بیشترین نقش را در ایجاد تصادفات دارد بنابراین منطقی است که جامعه تمام تلاش خود را بر انسان متمرکز کند. با توجه به مراتب فوق پیشنهاد می‌شود در صورتی که خودرو توسط افراد دیگری به جز راننده/رانندگان مجاز نام برده شده در بیمه‌نامه راننده شود بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و این مورد در استثنائات تأکید شود. اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می‌گذارد. مهم‌ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. آمارها نشان می‌دهد افراد زیر ۲۵ سال بیشتر از دیگران

در بروز حادثه مقصرند لذا امکان رانندگی رانندگان جوان را می‌توان به شرط پرداخت حق بیمه اضافی و یا مازادی علاوه بر مازاد عادی برای آن‌ها به بیمه‌نامه بدنه اضافه نمود.

یکی از معمول‌ترین استثنائات، صدمه به لاستیک‌های خودرو است این امر بدان دلیل است که بارها اتفاق می‌افتد و سبب افزایش موارد ادعای خسارت می‌شود. این گونه خسارت‌ها معمولاً به عنوان هزینه‌های رانندگی در نظر گرفته شده، لذا برعهده راننده است (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲). طبق آیین‌نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت‌های تحت پوشش عبارتست از "خسارت باطری و لاستیک‌های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه‌شده تا ۵۰ درصد قیمت نو قابل پرداخت است" درحالی‌که می‌دانیم استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است لذا پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و خسارت وارده به لاستیک‌ها در صورتی تحت پوشش قرار گیرد که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

۷-۲-۱. اعلام خسارت

در صورت بروز هرگونه حادثه‌ای برای وسیله نقلیه بیمه‌شده، صرف‌نظر از شدت خسارت رخ داده، بیمه‌گذار یا راننده مجاز از سوی وی باید حادثه را به بیمه‌گر یا نماینده مجاز وی گزارش کند و وسیله نقلیه بیمه‌شده را ظرف بیست و چهار (۲۴) ساعت پس از حادثه یا در روز کاری بعد از آن برای بازرسی به تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر منتقل نماید.

❖ موظف نمودن بیمه‌گذار یا راننده به اعلام خسارت و انتقال وسیله نقلیه به تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر ظرف ۲۴ ساعت از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می‌باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه‌گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه‌گر است میزان خسارت چقدر است. براساس ماده ۱۰ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه‌گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. پیشنهاد می‌شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه‌گذار موظف گردد در اسرع وقت و به هر طریق ممکن نظیر نامه کتبی، مراجعه حضوری، تلفن، فکس و ... وقوع حادثه را به بیمه‌گر اطلاع دهد و اگر به طریقی جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه‌گذار اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر تأخیر بیمه‌گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر، خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن‌که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیر قابل اجتناب، از عهده آن بر نیامده است.

۸-۲-۱. تخفیف عدم خسارت

در صورتی که در طی دوره بیمه ادعای خسارتی وجود نداشته باشد در زمان تمدید بیمه نامه حق بیمه به شرح جدول زیر کاهش خواهد یافت:

جدول ۳. تخفیف عدم خسارت^۱ - وسیله نقلیه شخصی - شرکت بیمه ام اس آی جی

تخفیف	دوره بیمه
٪۱۰	یک سال قبل
٪۲۰	دو سال متوالی قبل
٪۳۰	سه سال متوالی قبل
٪۴۰	چهار سال متوالی قبل
٪۵۰	پنج سال متوالی قبل یا بیشتر

اگر در زمان ادعای خسارت تخفیف عدم خسارت ٪۴۰ یا ٪۵۰ باشد، تخفیف عدم خسارت به ترتیب به ٪۱۰ یا ٪۲۰ در زمان تمدید بعدی بیمه نامه کاهش خواهد یافت. اگر تخفیف عدم خسارت ٪۳۰ یا کمتر باشد کل تخفیف عدم خسارت باطل خواهد شد. اگر بیش از یک خسارت در طی یک دوره بیمه نامه رخ دهد تمام تخفیف عدم خسارت صرف نظر از درصد کسب شده باطل خواهد شد.

۹-۲-۱. تعدد بیمه

در صورتی که در زمان ادعای خسارت تحت این بیمه نامه پوشش بیمه ای دیگری نیز همان خسارت، آسیب یا مسئولیت را پوشش دهد بیمه گر مسئول پرداخت یا مشارکت بیش تر از سهم خود برای هر صدمه، آسیب، خسارت، هزینه یا مخارج نخواهد بود.

۱۰-۲-۱. روش های تأمین غرامت

بیمه گر می تواند صدمه یا آسیب را به صورت نقدی پرداخت کند یا وسیله نقلیه بیمه شده یا هر بخشی از آن یا لوازم جانبی و قطعات یدکی آن را تعمیر، بازسازی یا جایگزین کند. مسئولیت بیمه گر از ارزش قسمت های خسارت یا آسیب دیده و هزینه های معقول نصب این قطعات تجاوز نخواهد کرد. حداکثر مسئولیت بیمه گر محدود به ارزش بازاری وسیله نقلیه بیمه شده در زمان آسیب یا خسارت خواهد بود.

1. No Claim Discount (NCD)

۱۱-۲-۱. حفاظت و انتقال وسیله نقلیه پس از حادثه

اگر وسیله نقلیه بیمه شده به دلیل آسیب یا خسارت تحت پوشش این بیمه نامه از کار بیفتد، بیمه گر هزینه های معقول تا ۵۰۰ دلار سنگاپور را برای حفاظت و انتقال به نزدیک ترین تعمیرگاه و تحویل آن درون منطقه جغرافیایی می پردازد.

۱۲-۲-۱. داور

اگر هرگونه اختلافی در مبلغ پرداختی تحت این بیمه نامه وجود داشته باشد باید کتباً به داور انتصابی منعکس شود. اگر بیمه گر و بیمه گذار در مورد داور خاصی توافق نداشته باشند، هر یک از طرفین باید ظرف یک ماه تقویمی پس از اعلام کتبی طرف مقابل به تعیین داور بپردازد. اگر دو داور توافق نداشته باشند، به صورت کتبی یک سرداور از سوی داوران تعیین خواهد شد.

❖ نکته قابل توجه در مورد داور، در نظر گرفتن مهلت یک ماه برای معرفی داور است. با توجه به این که در ماده ۲۲ آیین نامه شماره ۵۳ مهلت زمانی برای معرفی داور تعیین نشده است پیشنهاد می شود مهلت زمانی یک ماه برای معرفی داور در نظر گرفته شود تا فرآیند تعیین داور فرآیندی طولانی نشود.

۳-۱. شرکت بیمه ریلاینس

شرکت ریلاینس یکی از شرکت های برجسته بیمه عمومی در هند است که دارای ۱۳۹ دفتر و بیش از ۱۲۰۰۰ واسطه در سراسر هند می باشد. شرایط عمومی شرکت بیمه ریلاینس^۱ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم ترین مؤلفه های آن در جدول ۴ آورده شده است.

جدول ۴. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه ریلاینس

راننده وسیله نقلیه	خسارت های تحت پوشش	استثنائات	حفاظت و انتقال خودرو آسیب دیده به تعمیرگاه
اجازه تعمیر خودرو آسیب دیده	اعلام خسارت	روش های تأمین غرامت	فسخ
تعدد بیمه	داوری	وضعیت بیمه نامه پس از فوت بیمه شده	

۱-۳-۱. راننده وسیله نقلیه

از جمله نکات قابل توجه در شرایط عمومی بیمه اتومبیل شرکت بیمه ریالینس می‌توان به وجود شرط راننده وسیله نقلیه اشاره کرد. این شرکت بیمه در شرایط عمومی خود اعلام می‌دارد که مسئولیتی در قبال جبران خسارت در مواردی که خودرو توسط افرادی به غیر از افراد مشخص شده در بیمه‌نامه استفاده گردد ندارد.

❖ در ایران عمدتاً دو گروه ویژگی‌های خودرو و کاربری خودرو، به شکل ناقص در نرخ‌گذاری مدنظر قرار می‌گیرند و عملاً ویژگی‌های فردی راننده که در ریسک بسیار مؤثر هستند در نظر گرفته نمی‌شوند. این نحوه نرخ‌گذاری موجب می‌گردد که افراد کم‌ریسک حق‌بیمه بیشتری در مقایسه با حق‌بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود بپردازند و افراد پرریسک، حق‌بیمه کمتری در مقایسه با حق‌بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود بپردازند (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳).

ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق‌بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. پیشنهاد می‌شود بیمه‌گذار در فرم پیشنهاد، نام راننده یا رانندگان مجاز را مشخص نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده (رانندگان) مشخص شده در بیمه‌نامه را به صورت کامل و مطابق بیمه‌نامه پرداخت نماید.

۱-۳-۲. خسارت‌های تحت پوشش

از دیگر موارد قابل توجه در شرایط عمومی شرکت بیمه ریالینس خسارت‌های تحت پوشش می‌باشد که به شرح زیر است:

شرکت بیمه، خسارات بیمه‌گذار را در مقابل زیان‌های وارده به وسیله نقلیه یا لوازم یدکی آن در مدت اعتبار بیمه‌نامه تحت پوشش قرار می‌دهد که در ذیل به این خسارات اشاره شده است:

- به وسیله آتش‌سوزی، انفجار، خود اشتعالی و صاعقه؛
- به وسیله دزدی و دزدی با شکست حرز؛
- به وسیله آشوب و اعتصاب؛
- به وسیله زمین‌لرزه (آتش‌سوزی و خسارت‌های ناشی از پس‌لرزه)؛
- به وسیله سیل، طوفان و گردباد؛
- به وسیله عامل خارجی تصادفی؛
- به وسیله عملیات خرابکارانه؛
- به وسیله عملیات تروریستی؛
- در حین گذر از جاده، ریل، مسیر آبی داخل کشور، بالابر، آسانسور یا مسیر هوایی؛
- به وسیله ریزش خاک و سنگ کنار جاده.

❖ پوشش‌های ارائه‌شده توسط شرکت‌های هندی (شرایط عمومی شرکت‌های لیبرتی، ریلاینس و آی جی در کشور هند مورد بررسی قرار گرفت) بسیار متفاوت از سایر کشورهاست. برخی از خسارت‌هایی که در هند تحت پوشش قرار می‌گیرد در سایر کشورها جز استثناء محسوب می‌شود. به‌نظر می‌رسد وضعیت داخلی کشور هند از لحاظ میزان عملیات تروریستی، عملیات خرابکارانه، آشوب و اعتصاب ارائه این پوشش‌ها را برای آن کشور ضروری ساخته است.

۳-۳-۱. استثنائات

استثنائاتی که در شرایط عمومی بیمه اتومبیل شرکت بیمه ریلاینس اعمال می‌شود به شرح زیر است:
خسارت‌هایی که شرکت تعهدی در قبال آن‌ها ندارد:

- خسارت تبعی، استهلاک، فرسودگی و سائیدگی، از کارافتادگی برقی و مکانیکی، عیب و نقص و شکستگی؛

- خسارت به تایرها و تیوپ‌ها مگر در مواردی که خودرو در همان زمان آسیب‌دیده باشد در این حالت مسئولیت شرکت بیمه محدود به ۵۰٪ هزینه جایگزینی خواهد بود.

- هرگونه خسارت یا آسیب واردشده درحالی‌که بیمه‌شده یا هر شخصی که با علم و رضایت بیمه‌شده اجازه رانندگی داشته است تحت تأثیر مشروبات الکلی مست‌کننده یا مواد مخدر بوده است.

- شرکت بیمه مسئولیتی در قبال جبران خسارت رخ داده در خارج از منطقه جغرافیایی ذکرشده در بیمه‌نامه نخواهد داشت.

- شرکت بیمه مسئولیتی در قبال جبران خسارت در مواردی که خودرو به‌منظور دیگری غیر از آنچه که در بیمه‌نامه ذکر شده است استفاده شود یا این‌که توسط افرادی به غیر از افراد مشخص‌شده در بیمه‌نامه استفاده گردد ندارد.

- خسارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از مواد سلاح‌های هسته‌ای تحت پوشش نمی‌باشد.

- خسارت‌های مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از جنگ، تهاجم، فعالیت دشمنان خارجی، عملیات خصمانه یا عملیات جنگی (چه قبل یا بعد از اعلام جنگ)، جنگ داخلی، شورش.

❖ استثنائات بیمه‌ای یک قسمت مهم در هر بیمه‌نامه است که خطرها و یا حوادثی را توصیف می‌کند که جبران خسارت ناشی از وقوع آن‌ها در تعهد بیمه‌گر نیست. موارد استثناء باید به‌طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هر گونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد.

ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق‌بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. همچنین مطالعات انجام‌شده در ایران و سایر کشورها نشان می‌دهد که عامل انسانی بیشترین نقش را در ایجاد

تصادفات دارد. بنابراین منطقی است که جامعه تمام تلاش خود را بر انسان متمرکز کند. با توجه به مراتب فوق پیشنهاد می‌شود در صورتی که خودرو توسط افراد دیگری به جز راننده/رانندگان مجاز نام برده شده در بیمه‌نامه راننده شود بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و این مورد در استثنائات مورد تأکید قرار گیرد. اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می‌گذارد. مهم‌ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. آمارها نشان می‌دهد افراد زیر ۲۵ سال بیشتر از دیگران در بروز حادثه مقصرند لذا امکان رانندگی رانندگان جوان را می‌توان به شرط پرداخت حق بیمه اضافی و یا مازادی علاوه بر مازاد عادی برای آن‌ها به بیمه‌نامه بدنه اضافه نمود.

یکی از معمول‌ترین استثنائات در شرایط عمومی شرکت‌های بیمه خارجی، صدمه به لاستیک‌های خودرو است این امر بدان دلیل است که بارها اتفاق می‌افتد و سبب افزایش موارد ادعای خسارت می‌شود. این‌گونه خسارت‌ها معمولاً به‌عنوان هزینه‌های رانندگی در نظر گرفته شده، لذا برعهده راننده است (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲). طبق آیین‌نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت‌های تحت پوشش عبارتست از "خسارت باطری و لاستیک‌های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه‌شده تا ۵۰٪ قیمت نو قابل پرداخت است" درحالی‌که می‌دانیم استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است لذا پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و تنها در صورتی خسارت وارده به لاستیک‌ها پوشش داده شود که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

۴-۳-۱. حفاظت و انتقال خودرو آسیب‌دیده به تعمیرگاه

شرایط شرکت بیمه ریلاینس در خصوص حفاظت و انتقال خودرو آسیب‌دیده به تعمیرگاه به شرح زیر است:

اگر خودروی مورد بیمه در اثر خسارات تحت پوشش بیمه‌نامه از کار بیفتد، شرکت بیمه هزینه حفاظت و انتقال خودرو به نزدیک‌ترین تعمیرگاه را تقبل می‌کند و خودرو را به بیمه‌گذار تحویل خواهد داد؛ مشروط بر این‌که این هزینه در کل از ۱۵۰۰ روپیه در هر تصادف تجاوز نکند.

❖ پیشنهاد می‌شود به‌منظور جلوگیری از تقلب و تخلفات بیمه‌ای، مراکز جهت تعمیر وسیله نقلیه مشخص شود. افزایش مازاد در سایر تعمیرگاه‌ها می‌تواند ضمانت اجرایی برای این پیشنهاد باشد.

در انتخاب مراکز جهت تعمیر وسیله نقلیه باید این نکته را در نظر گرفت که بسیاری از خودروهای لوکس در تعمیرگاه‌های خاص و محدودی تعمیر می‌شوند و در مواردی قطعات این خودروها باید به شرکت‌های خارج از کشور سفارش داده شود.

۵-۳-۱. اجازه تعمیر خودرو آسیب دیده

- شرکت بیمه ریلاینس اجازه تعمیر خودرو آسیب دیده را تحت شرایط زیر به بیمه گذار می دهد.
- اختیار تعمیر خودروی آسیب دیده به بیمه گذار داده می شود مشروط بر این که:
  - هزینه برآورد شده شامل جایگزینی از ۵۰۰ روپیه تجاوز نکند.
  - جزئیات هزینه تعمیرات برآورد شده در اسرع وقت در اختیار شرکت بیمه قرار گیرد.
  - بیمه گذار همکاری لازم را با بیمه گر در خصوص موارد مورد نیاز برای تعمیرات و مناسب بودن هزینه ها انجام دهد.

۶-۳-۱. اعلام خسارت

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه ریلاینس، به محض وقوع هرگونه حادثه یا زیان مراتب باید فوراً به صورت کتبی به شرکت بیمه اطلاع داده شود و پس از آن بیمه شده کلیه اطلاعات و کمکی را که شرکت بیمه نیاز دارد به شرکت بیمه بدهد. هر نامه، ادعای کتبی، احضاریه ها یا کپی متعلق به آن به محض دریافت توسط بیمه شده باید به شرکت بیمه ارسال شود. همچنین هرگونه پیگرد قانونی قریب الوقوع، بازجویی یا استعلام نسبت به هر واقعه ناشی از یک ادعا تحت این بیمه نامه باید فوراً به صورت کتبی به شرکت بیمه ارسال شود. در مورد سرقت یا اقدام به سرقت اگر ادعای خسارتی تحت این بیمه نامه ایجاد شود بیمه شده باید فوراً مراتب را به پلیس اطلاع دهد و با شرکت بیمه در محکوم کردن مجرم همکاری کند.

❖ موظف نمودن بیمه شده به اعلام فوری خسارت یکی از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت، بیمه گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه گر است میزان خسارت چقدر است. همچنین بررسی ها نشان می دهد که در اغلب پرونده های جعلی و تقلبی فاصله زمانی بین تاریخ وقوع حادثه و تاریخ اعلام خسارت به شرکت های بیمه بسیار زیاد است. براساس ماده ۱۰ آیین نامه شماره ۵۳ بیمه گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. با توجه به مطالعات انجام شده پیشنهاد می شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه گذار موظف گردد در اسرع وقت و به هر طریق ممکن نظیر نامه کتبی، مراجعه حضوری، تلفن، فکس و ... وقوع حادثه را به بیمه گر اطلاع دهد و اگر به طریقی جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه گذار عمداً اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه گر می تواند به نسبت تأخیر بیمه گذار

در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر، خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن‌که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیرقابل اجتناب از عهده انجام آن برنیامده است.

۱-۳-۷. روش‌های تأمین غرامت

جهت جبران خسارت شرکت بیمه می‌تواند وسیله نقلیه یا هر بخش متعلق به آن و/یا لوازم یدکی آن را تعمیر، بازسازی یا جایگزین کند یا این‌که به‌طور نقدی زیان یا خسارت را بپردازد و مسئولیت شرکت بیشتر از موارد زیر نخواهد بود:

الف) برای خسارت کلی / خسارت کلی فرضی وسیله نقلیه - ارزش اعلامی وسیله نقلیه بیمه‌شده (شامل لوازم یدکی روی آن) شرح داده‌شده در بیمه‌نامه با کسر ارزش بازیافتی؛
ب) برای خسارت جزئی، یعنی خسارت‌هایی به غیر از خسارت کلی / خسارت کلی فرضی وسیله نقلیه - هزینه‌های واقعی و معقول برای تعمیر و/یا جایگزینی قطعات زیان‌دیده / خسارت‌دیده با در نظر گرفتن استهلاک تحت هر یک از حدود مشخص‌شده.

۱-۳-۸. فسخ

بیمه‌گر می‌تواند با ارسال نامه اخطار فسخ ۷ روزه به آخرین آدرس بیمه‌گذار با دریافت رسید مبنی بر تحویل نامه، بیمه‌نامه را فسخ نماید. حق بیمه برگشتی به صورت روز شمار محاسبه خواهد شد. بیمه‌گذار در هر زمان که بخواهد می‌تواند با ارسال اخطار ۷ روزه و دریافت رسید مبنی بر تحویل نامه و نداشتن خسارت در طی دوره بیمه‌ای بیمه‌نامه را فسخ نماید. حق بیمه مدت باقی‌مانده به صورت کوتاه‌مدت به وی برگشت داده می‌شود. حداقل حق بیمه سهم شرکت ۱۰۰ روپیه خواهد بود (این مبلغ برای وسیله نقلیه‌هایی که برای استفاده افراد نابینا / معلول / افراد دارای مشکل طراحی شده‌اند ۲۵ روپیه خواهد بود). در مواردی که مالکیت وسیله نقلیه منتقل شده باشد بیمه‌نامه قابل فسخ نیست مگر آن‌که ثابت شود که وسیله نقلیه در جای دیگر بیمه شده باشد.

❖ باتوجه به هزینه‌هایی که شرکت‌های بیمه جهت صدور بیمه‌نامه متحمل می‌شوند پیشنهاد می‌شود در صورت فسخ بیمه‌نامه از طرف بیمه‌گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ پیش‌بینی شده است مبلغ یا درصدی از حق بیمه به‌عنوان هزینه بیمه‌گری کسر و مابقی حق بیمه مدت باقی‌مانده به صورت روزشمار برگشت داده شود.

۹-۳-۱. تعدد بیمه

اگر در زمان وقوع خسارت مشخص شود برای هر خسارت تحت پوشش این بیمه‌نامه، بیمه‌نامه دیگری با مسئولیت مشابه وجود دارند، این شرکت مسئول پرداخت یا مشارکت بیشتر از سهم خود برای جبران هرگونه خسارت و هزینه نخواهد بود.

۱۰-۳-۱. داوری

اگر بحث و اختلاف ناشی از مبلغ پرداخت شده تحت این قرارداد باشد، اختلاف به تصمیم یک داور انتصابی که به صورت کتبی توسط طرفین اختلاف منصوب می‌شود ارجاع می‌شود یا اگر آن‌ها روی یک داور توافق نداشته باشند ظرف مدت ۳۰ روز هر یک از طرفین یک داور انتخاب می‌کند، مسئله به هیئت سه نفره داوران شامل دو داور منصوب شده توسط هر یک از طرفین اختلاف و یک داور سوم که توسط دو داور به عنوان سرداور منصوب شده ارجاع می‌شود و داوری براساس و مطابق با مقررات داوری و قانون ۱۹۹۶ اجرا می‌گردد.

همچنین در این شرایط عمومی صراحتاً موافقت و اظهار می‌شود که اگر شرکت بیمه در برابر خسارت بیمه‌گذار از خود سلب مسئولیت کند، در طی ۱۲ ماه از تاریخی که رد کننده مسئولیت موضوع را در دادگاه قانونی مطرح کرده باشد، پس از آن ادعا برای تمامی اهداف رها شده تلقی خواهد شد و مسموع نخواهد بود.

❖ نکته قابل توجه در مورد داوری، در نظر گرفتن مهلت یک ماه برای معرفی داور است. با توجه به این‌که در ماده ۲۲ آیین‌نامه شماره ۵۳ مهلت زمانی برای معرفی داور تعیین نشده است پیشنهاد می‌شود مهلت زمان یک ماه برای معرفی داور در نظر گرفته شود تا فرآیند تعیین داور فرآیندی طولانی نشود.

۱۱-۳-۱. وضعیت بیمه‌نامه پس از فوت بیمه‌شده

در شرکت بیمه ریلاینس در صورتی که بیمه‌شده یک نفر باشد و فوت کند، این قرارداد بلافاصله منقضی نخواهد شد ولی برای یک دوره سه ماهه از تاریخ فوت بیمه‌شده یا تا زمان انقضای قرارداد (هرکدام زودتر باشد) این قرارداد معتبر باقی خواهد ماند. در طول دوره ذکر شده، وارث (وراث) قانونی بیمه‌شده که نگهداری و استفاده از وسیله نقلیه به وی منتقل شده ممکن است بخواهد (بخواهند) این قرارداد را به نام (نام‌های) وارث (وراث) انتقال دهد (دهند) یا یک بیمه جدید برای وسیله نقلیه تهیه کند (کنند). در صورتی که وارث (وراث) قانونی بخواهد (بخواهند) این قرارداد را انتقال دهد (دهند) یا یک قرارداد جدید برای وسیله نقلیه تهیه کند (کنند) این قبیل وارث (وراث) باید تقاضایی برای شرکت بیمه براساس دوره فوق‌الذکر ارسال کنند. کلیه تقاضاها باید همراه با موارد زیر باشند:

- گواهی فوت بیمه شده؛

- اثبات داشتن نفع بیمه پذیر؛

- قرارداد اصلی.

❖ تعیین تکلیف وضعیت بیمه نامه پس از فوت بیمه شده از موارد قابل توجه در شرکت بیمه ریلاینس است. با توجه به اهمیت ویژگی های راننده در ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه، پیشنهاد می شود در شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل در خصوص وضعیت بیمه نامه پس از فوت بیمه گذار تعیین تکلیف شود.

۴-۱. شرکت بیمه لیبرتی

شرکت بیمه لیبرتی از سال ۱۹۱۲ میلادی شروع به فعالیت کرده و سومین شرکت بزرگ بیمه در اموال و حوادث در ایالات متحده براساس حق بیمه مستقیم ثبت شده در سال ۲۰۱۳ و پنجمین شرکت بزرگ بیمه در جهان براساس حق بیمه ناخالص ثبت شده در سال ۲۰۱۳ می باشد.^۱ قلمرو جغرافیایی شرکت بیمه لیبرتی در این پژوهش جمهوری ایرلند، بریتانیا، جزیره من و جزایر کانال می باشد. همچنین هنگامی که وسیله نقلیه از طریق دریا، هوا یا ریل بین این مناطق حمل می شود (شامل بارگیری و تخلیه) نیز تحت پوشش خواهد بود.

شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی^۲ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم ترین مؤلفه های آن در جدول ۵ آورده شده است.

جدول ۵. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه لیبرتی

راننده وسیله نقلیه	اساس قرارداد	تغییر در مشخصات بیمه گذار و یا وسیله نقلیه	فسخ
اعلام خسارت	تعمیر خودرو	تعدد بیمه	مصرف الکل و مواد مخدر
تعلیق پوشش	استثنائات	روش های تأمین غرامت	پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی
پرداخت هزینه هتل برای یک شب اقامت پس از وقوع حادثه	جایگزینی وسیله نقلیه بهتر - فقط در پوشش جامع	جایگزینی وسیله نقلیه جدید	جبران هزینه های مربوط به حفاظت و انتقال اتومبیل خسارت دیده
خسارت وارده به کلیدها	پوشش شکست شیشه	اختلاف بین بیمه گر و بیمه گذار	تخفیف عدم خسارت

1. <https://www.Liberty Insurance.com.hk/en/about-us/>

2. Liberty, 2017

۱-۴-۱. راننده وسیله نقلیه

از جمله نکات قابل توجه در شرایط عمومی بیمه اتومبیل شرکت بیمه لیبرتی می‌توان به تعریف راننده وسیله نقلیه اشاره کرد. تعریف راننده مجاز در شرایط عمومی این شرکت به شرح زیر می‌باشد: هر فردی که نام وی در بیمه‌نامه درج شده است می‌تواند رانندگی کند. هر جایی که عبارت "هر راننده" استفاده شده است، برای دیدن محدودیت‌ها به بیمه‌نامه رجوع شود.

❖ برای نرخ‌گذاری از مشخصات فردی استفاده می‌شود که بیشترین استفاده را از اتومبیل دارد. منظور از راننده شخصی است که به‌طور معمول اتومبیل را می‌راند نه بیمه‌گذار. زمانی که درخواست پوشش براساس «هر راننده‌ای» باشد، معمولاً شرکت بیمه برای حفظ منافعش مبلغی به حق بیمه (بابت سن و یا تجربه کمتر) می‌افزاید و یا این که رانندگان کمتر از سن معین را از لیست رانندگان مجاز در بیمه‌نامه حذف می‌کند (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۲۰۱۰). در فرم پیشنهاد شرکت بیمه لیبرتی، در بخش اول اطلاعات بیمه‌گذار درج می‌شود و بیمه‌گذار جزئیات مربوط به سایر اشخاصی (شامل اعضای خانواده) که با وسیله نقلیه بیمه‌شده رانندگی خواهند کرد را درج می‌کند. در بخش دوم مشخصات وسیله نقلیه و در بخش سوم جزئیات پوشش و سابقه سال‌های عدم خسارت درج می‌شود. در بخش چهارم بیمه‌گذار مشخصات راننده/رانندگان و سابقه خسارتی آن‌ها، محکومیت‌ها و نقص و ناتوانی جسمی و بیماری روحی رانندگان را درج می‌کند. بخش پنجم شامل تعاریف و محدودیت‌ها است و در بخش ششم تعهدات بیمه‌گذار درخصوص ارائه اطلاعات درست درج شده است.

در ایران عملاً ویژگی‌های فردی راننده که در ارزیابی ریسک بسیار مؤثر هستند در نظر گرفته نمی‌شوند. این نحوه نرخ‌گذاری موجب می‌گردد که افراد کم ریسک حق بیمه بیشتری در مقایسه با حق بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود پردازند و افراد پرریسک، حق بیمه کمتری در مقایسه با حق بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود پردازند.

ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. همچنین براساس مطالعات انجام‌شده در ایران و سایر کشورها، عامل انسانی بیشترین نقش را در ایجاد تصادفات دارد. بنابراین منطقی است که جامعه تمام تلاش خود را بر انسان متمرکز کند. با توجه به مراتب فوق پیشنهاد می‌شود بیمه‌گذار در فرم پیشنهاد، نام راننده یا رانندگان مجاز را مشخص نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده (رانندگان) مشخص شده در بیمه‌نامه را به‌صورت کامل پرداخت نماید.

۲-۴-۱. اساس قرارداد

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی، بیمه‌گر تنها در صورتی خسارت را جبران می‌کند که:
 الف- کلیه سؤالات فرم پیشنهاد بیمه‌نامه و اظهارات برای این بیمه‌نامه درست و کامل باشد (فرم پیشنهاد و فرم اظهارات مبنای قرارداد فیما بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌باشند)؛ و
 ب- بیمه‌گذار یا بیمه‌شده همه اصطلاحات، شرایط و الحاقیه‌های این بیمه‌نامه را مطالعه کند.

۳-۴-۱. تغییر در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی بیمه‌گذار موظف است:
 الف- جزئیات هرگونه تغییر در وسیله نقلیه اعم از خرید قطعه جدید یا جایگزینی را قبل از خرید یا تغییر به بیمه‌گر اطلاع دهد.
 ب- در صورت درخواست حق بیمه اضافی از سوی بیمه‌گر بابت خرید قطعه جدید یا جایگزین، مبلغ را بپردازد.
 پ- در صورتی که وسیله نقلیه را بفروشد یا از دست آن خود را رها کند باید مراتب را به بیمه‌گر اطلاع دهد در این صورت کلیه پوشش‌های بیمه‌نامه خاتمه می‌یابد و بیمه‌گذار موظف است گواهی بیمه و لوح فشرده بیمه را به بیمه‌گر برگرداند تا مشمول دریافت حق بیمه مدت باقی مانده شود.
 در صورتی که بیمه‌گذار موارد بالا را رعایت نکند و کلیه تغییرات بیمه‌نامه را به بیمه‌گر اطلاع ندهد بیمه‌نامه برای وسیله نقلیه کاربرد ندارد و بیمه‌گر مسئول هیچ‌گونه تصادف، خسارت، آسیب یا زیان مرتبط با وسیله نقلیه نخواهد بود.
 بیمه‌گذار موظف است موارد زیر را فوراً به بیمه‌گر اعلام نماید:
 الف- در صورتی که قصد تغییر در وسیله نقلیه را داشته باشد به گونه‌ای که ارزش، کارایی یا جذابیت آن برای سارقان بالا برود.
 ب- استفاده از خودرو برای هر منظوری غیر از آنچه که در گواهی بیمه درج شده است.
 پ- تغییر آدرسی که وسیله نقلیه بیمه‌شده در آن نگهداری می‌شود.
 ت- بیمه‌گذار یا هر شخصی که تحت پوشش این بیمه‌نامه است به جرائم رانندگی متهم یا محکوم شود.
 ث- اطلاع از شرایط فیزیکی یا دارویی هر راننده به گونه‌ای که در توانایی رانندگی وی مؤثر باشد.
 ج- در صورت تغییر شغل و حرفه بیمه‌گذار یا راننده.
 لیست فوق کامل نیست و بیمه‌گذار موظف است هر نوع تغییری را که مطمئن نیست بر بیمه‌نامه اثرگذار است یا نه به بیمه‌گر اطلاع دهد.

هنگامی که بیمه‌گذار تغییرات را به شرکت بیمه اطلاع دهد، شرکت بیمه می‌تواند حق بیمه و پوشش را مورد ارزیابی قرار دهد. اگر بیمه‌گذار هرگونه تغییرات وابسته را اطلاع ندهد بیمه‌گر می‌تواند:

- خسارت را رد کند یا میزان کمتری پرداخت کند.
  - بیمه‌نامه را فسخ کند و با بیمه‌نامه به‌گونه‌ای برخورد کند همانند آن که هیچ‌گاه وجود نداشته است.
- اگر دوره بیمه‌نامه به هر دلیلی تغییر کرد ۲۵ یورو بابت هزینه صدور باید پرداخت شود. هزینه‌های کمتر از ۳۰ یورو به بیمه‌گذار برگشت داده نمی‌شود و بیمه‌گر هزینه‌ای بیشتر از ۳۰ یورو مطالبه نخواهد کرد. حق بیمه تنها در صورتی برگشت داده خواهد شد که:
- الف- هیچ ادعا و خسارتی در طی دوره جاری بیمه‌نامه وجود نداشته باشد.
  - ب- کلیه مدارکی که بیمه‌گر برای انجام تغییر نیاز دارد به وی داده شود.

❖ بررسی‌ها در خصوص عوامل تأثیرگذار بر ریسک بیمه اتومبیل نشان می‌دهد عوامل مؤثر بر ریسک عبارتند از سن، جنسیت و شغل بیمه‌گذار، نوع و کاربری وسیله نقلیه، محل نگهداری وسیله نقلیه و در برخی موارد تعداد وسیله نقلیه متعلق به بیمه‌گذار، وضعیت تأهل و رنگ وسیله نقلیه (Denuit et al., 2007). بیمه‌گران از لحاظ آماری پی به وجود ارتباط معنادار بین احتمال تصادف و شغل بیمه‌گذار برده‌اند. برای مثال پیک موتوری، ریسک تصادف بالاتری نسبت به بانکداری دارد که در کل روز پشت میز نشسته است. مشاغلی که فرد برای انجام آن‌ها باید مسافتی را با وسیله نقلیه طی کند (به‌عنوان مثال رانندگان تاکسی) می‌تواند روی نرخ حق بیمه تأثیرگذار باشد. همچنین قدرت بینایی، کهولت سن، قدرت تمرکز، معلولیت فرد و ابتلا به برخی از بیماری‌ها در تعیین حق بیمه اتومبیل تأثیرگذار است. برخی از افراد ممکن است تغییراتی را در خودرو اعمال نمایند که این تغییرات ممکن است منجر به کاهش ایمنی خودرو و افزایش ریسک شده و از طرفی باعث جذابیت خودرو برای سرقت شود. از دیگر مواردی که شرکت‌های بیمه برای محاسبه حق بیمه به آن توجه می‌کنند محل پارک اتومبیل است (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). باتوجه به اهمیت موارد ذکرشده در ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه، شرکت بیمه لیبرتی بیمه‌گذاران خود را براساس شرایط عمومی موظف می‌کند تا تغییرات در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه را فوراً به بیمه‌گر اطلاع دهند. تغییرات در مشخصات بیمه‌گذار و وسیله نقلیه در برخی موارد سبب تشدید خطر می‌شود پیشنهاد می‌شود تغییر آدرس، کاربری وسیله نقلیه، تغییر راننده، فروش وسیله نقلیه از طریق بیمه‌گذار و مواردی مانند تعلیق گواهینامه و محرومیت از رانندگی، تخلفات حادثه‌ساز، جریمه‌های نقدی دوربین سرعت‌سنج از طریق بانک اطلاعاتی ناجا به شرکت بیمه اعلام شود.

هر زمانی که بیمه‌گذار خواهان فسخ بیمه‌نامه باشد باید درخواست خود را به صورت کتبی به بیمه‌گر اعلام کند و گواهی بیمه و لوح فشرده بیمه را به بیمه‌گر تحویل دهد.

اگر فسخ در ۱۴ روز اول صدور بیمه‌نامه باشد حق بیمه دوره باقی‌مانده با کسر ۵۰ یورو هزینه صدور به بیمه‌گذار برگشت داده می‌شود.

اگر بیمه‌گذار در سال اول بیمه و بعد از گذشت ۱۴ روز از صدور بیمه‌نامه بخواهد بیمه‌نامه را فسخ کند حق بیمه براساس جدول ۶ برگشت داده می‌شود.

جدول ۶. میزان حق بیمه برگشتی در صورت فسخ در سال اول - شرکت بیمه لیبرتی

دوره پوشش کمتر از	درصد برگرداندن حق بیمه سالیانه
۱ ماه	۸۰٪
۲ ماه	۷۰٪
۳ ماه	۶۰٪
۴ ماه	۵۰٪
۵ ماه	۴۵٪
۶ ماه	۳۵٪
۷ ماه	۲۵٪
۸ ماه	۲۰٪
۹ ماه	۱۰٪
بیشتر از ۹ ماه	۰

اگر فسخ بیمه‌نامه پس از گذشت یک سال باشد حق بیمه مدت باقی‌مانده با کسر ۵۰ یورو بابت هزینه صدور برگشت داده خواهد شد.

در صورت توافق برای پرداخت حق بیمه به صورت قسطی در سررسید یا سررسیدهای معین اگر بیمه‌گذار حق بیمه را در موعد مقرر پرداخت نکند بیمه‌گر حق فسخ بیمه‌نامه را با ارسال نامه اخطار فسخ ۱۰ روزه به آخرین آدرس شناخته شده بیمه‌گذار خواهد داشت. حق بیمه دوره باقی‌مانده براساس نرخ‌های اعلام شده در جدول بالا خواهد بود. نرخ‌های جدول بالا براساس حق بیمه سالانه که به‌طور کامل پرداخت شده است می‌باشد. اگر مبلغی که بیمه‌گذار پرداخت کرده هیچ‌یک از حق بیمه‌های مندرج در جدول نرخ را پوشش ندهد در این صورت بیمه‌گر حق دارد مبلغ باقی‌مانده را از بیمه‌گذار وصول کند.

اگر بیمه‌گذار بیمه‌نامه را در ۱۴ روز اول صدور بیمه‌نامه فسخ کند هیچ بازپرداختی بابت پوشش اختیاری شیشه جلو به وی صورت نخواهد گرفت.

مبالغ کمتر از ۳۰ یورو به بیمه‌گذار برگشت داده نخواهد شد.

کل حق بیمه تنها در صورتی برگشت داده خواهد شد که:

الف- هیچ خسارتی در طول دوره بیمه اتفاق نیفتاده یا هیچ ادعای خسارتی اعلام نشده باشد.

ب- گواهی بیمه و لوح فشرده بیمه به بیمه‌گر تحویل داده شود.

شرکت بیمه می‌تواند بیمه‌نامه را بدون هیچ دلیلی و با ارسال نامه اعلام فسخ ۱۰ روزه به آخرین آدرس شناخته‌شده بیمه‌گذار فسخ کند. حق بیمه دوره باقی‌مانده به بیمه‌گذار برگشت داده خواهد شد. بیمه‌گذار باید گواهی و لوح فشرده بیمه را جهت جلوگیری از هرگونه اقدام بیمه‌گر علیه بیمه‌گذار برای پس گرفتن آن به بیمه‌گر تحویل دهد.

❖ باتوجه به هزینه‌هایی که شرکت‌های بیمه جهت صدور بیمه‌نامه متحمل می‌شوند پیشنهاد می‌شود در صورت فسخ بیمه‌نامه از طرف بیمه‌گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ پیش‌بینی شده است مبلغ یا درصدی از حق بیمه به‌عنوان هزینه بیمه‌گری کسر و مابقی حق بیمه مدت باقی‌مانده به صورت روزشمار برگشت داده شود.

۵-۴-۱. اعلام خسارت

- بیمه‌گذار موظف است هر خسارت، صدمه، آسیب را بلافاصله (یا روز کاری بعد از آن) به بیمه‌گر اطلاع دهد. بیمه‌گر فرم گزارش خسارت را برای بیمه‌گذار می‌فرستد که وی موظف است آن را تکمیل و در اسرع وقت به بیمه‌گر تحویل دهد.

- در صورت وقوع هر صدمه یا خسارت به‌وسیله نقلیه که ناشی از سرقت، اقدام به سرقت یا آسیب‌های مخرب باشد بیمه‌گذار موظف است فوراً با پلیس ایرلند تماس بگیرد و یک کپی از گزارش پلیس ایرلند را برای بیمه‌گر ارسال نماید.

- بیمه‌گذار باید به صورت کتبی هر گونه پیگرد قانونی یا بازجویی در زمان حال یا آینده را که برای بیمه‌گر تحت این بیمه‌نامه مسئولیت ایجاد می‌کند، به بیمه‌گر اطلاع دهد.

- بیمه‌گذار یا هر شخص بیمه‌شده دیگر باید هرگونه مکاتبات مرتبط با هر حادثه را بدون امضاء یا پاسخ برای بیمه‌گر ارسال کند. بیمه‌گذار یا هر شخص بیمه‌شده دیگر باید همه اطلاعاتی را که بیمه‌گر نیاز دارد به وی بدهد. بیمه‌گذار نباید هرگز مسئولیتی را بپذیرد یا پیشنهاد دهد یا قول پرداخت مبلغی را بدون اجازه کتبی بیمه‌گر بدهد. بیمه‌گر حق دارد به جای بیمه‌گذار (یا هر شخص بیمه‌شده دیگر) هرگونه خسارتی را حل و فصل یا دفاع کند. بیمه‌گر می‌تواند به نام بیمه‌گذار یا هر

شخص بیمه شده دیگر (به هزینه خود یا به نفع خود) برای بازیافت هر مبلغی که توسط وی پرداخت شده از طریق قانونی اقدام کند.

- در صورت پرداخت حق بیمه به صورت اقساط، اگر خسارتی در طی دوره جاری بیمه به وقوع بپیوندد بیمه گذار باید کل حق بیمه سالانه را پرداخت کند.

❖ موظف نمودن بیمه گذار یا هر شخص بیمه شده دیگر به اعلام خسارت و تکمیل فرم گزارش خسارت در اسرع وقت از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه گر است میزان خسارت چقدر است. براساس ماده ۱۰ آیین نامه شماره ۵۳ بیمه گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. با توجه به مطالعات انجام شده پیشنهاد می شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه گذار موظف گردد در اسرع وقت و به هر طریق ممکن نظیر نامه کتبی، مراجعه حضوری، تلفن، فکس و ... وقوع حادثه را به بیمه گر اطلاع دهد و اگر به طریقی جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه گذار اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه گر می تواند به نسبت تأثیر تأخیر بیمه گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه گر، خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن که ثابت شود بیمه گذار به دلیل امور غیر قابل اجتناب، از عهده آن بر نیامده است.

۶-۴-۱. تعمیر خودرو

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی در صورت ادعای خسارت از سوی بیمه گذار، بیمه گر تعمیرگاه های خود را برای انجام هرگونه کار تعمیراتی تعیین می کند.

❖ پیشنهاد می شود به منظور جلوگیری از تقلب و تخلفات بیمه ای، مراکز جهت تعمیر وسیله نقلیه مشخص شود. افزایش مازاد در سایر تعمیرگاهها می تواند ضمانت اجرایی برای این پیشنهاد باشد. در انتخاب مراکز جهت تعمیر وسیله نقلیه باید این نکته را در نظر گرفت که بسیاری از خودروهای لوکس در تعمیرگاه های خاص و محدودی تعمیر می شوند و در مواردی قطعات این خودروها باید به شرکت های خارج از کشور سفارش داده شود.

۷-۴-۱. تعدد بیمه

اگر در زمان وقوع خسارت تحت این بیمه نامه، بیمه نامه دیگری نیز وجود داشته باشد که همان خسارت، صدمه یا آسیب تحت پوشش باشد در این صورت بیمه گر تنها به نسبت سهم خود خسارت، صدمه، غرامت و هزینه را پرداخت خواهد کرد.

۸-۴-۱. مصرف الکل و مواد مخدر

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی اگر حادثه‌ای اتفاق بیفتد و الف- بیمه‌گذار یا هر شخص بیمه‌شده از نظر مصرف الکل یا مواد مخدر مجرم شناخته شده باشد؛ ب- بیمه‌گذار یا هر شخص بیمه‌شده به دلیل مصرف الکل یا مواد مخدر در وضعیت مناسب برای رانندگی نباشد؛ یا پ- بیمه‌گذار یا هر فرد بیمه‌شده که پس از مصرف الکل رانندگی کند و سه ساعت پس از تصادف، میزان الکل موجود در تنفس، خون یا ادرار بالاتر از حد قانونی برای رانندگی باشد. صدمه یا خسارت وارده به وسیله نقلیه پرداخت نخواهد شد.

۹-۴-۱. تعلیق پوشش

بیمه‌گر می‌تواند کلیه پوشش‌های بیمه‌نامه را در مدتی که بیمه‌گذار گواهی بیمه و لوح فشرده بیمه را به وی تحویل داده است به حالت تعلیق درآورد. بیمه‌گر حق بیمه را، با کسر ۲۵ یورو بابت هزینه صدور، در دوره‌ای که پوشش بیمه‌نامه به حالت تعلیق است با شرایط زیر برگشت خواهد داد:

الف- هیچ ادعای خسارت یا خسارتی در طی دوره فعلی بیمه‌نامه به وقوع نپیوسته باشد؛ و
ب- پوشش برای حداقل چهار هفته به حالت تعلیق باشد.

بیمه‌گر حق بیمه‌های کمتر از ۳۰ یورو را پس از هزینه کردن برای صدور برگشت نخواهد داد.

۱۰-۴-۱. استثنائات

موارد زیر تحت پوشش این بیمه‌نامه نخواهد بود:

- هر حادثه، خسارت، صدمه، آسیب یا مسئولیت در صورتی که وسیله نقلیه برای هر منظوری به جزء آنچه که در بیمه‌نامه شرح داده شده است استفاده گردد.
- در صورتی که بیمه شده تحت پوشش بیمه‌نامه دیگری نیز باشد.
- استفاده از وسیله نقلیه برای کسب سود و درآمد؛
- راننده تحت پوشش نیست مگر این که گواهی معتبر برای رانندگی داشته باشد یا داشته باشد و از داشتن یا گرفتن گواهینامه سلب صلاحیت نشده باشد.
- خسارت ناشی از زلزله یا آتش زیر زمین؛
- خسارت ناشی از آلودگی یا آلاینده مگر آن که به صورت اتفاقی، قابل شناسایی، غیرمنتظره و تصادفی در طی دوره بیمه اتفاق بیفتد.

- در نتیجه استفاده از وسیله نقلیه به‌عنوان وسیله‌ای برای مسابقه، آزمایش سرعت، یا در هر حادثه در جاده ناهموار؛
  - خسارت ناشی از استفاده از وسیله نقلیه در یا روی هر منطقه‌ای که به‌طور نرمال هواپیما به زمین می‌نشیند، بلند می‌شود، حرکت می‌کند یا پارک می‌کند.
  - هیچ‌گونه خسارت، آسیب یا مسئولیت قانونی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از موارد زیر تحت پوشش نیست:
  - پرتوهای یونیزاسیون، آلودگی توسط رادیو اکتیو ناشی از تابش سوخت هسته‌ای یا هر زباله هسته‌ای ناشی از سوزاندن سوخت هسته‌ای؛ یا
  - مواد رادیواکتیو، سمی، منفجره یا خواص خطرناک دیگر از تجهیزات هسته‌ای منفجره یا در هر بخش از آن.
  - صدمه یا خسارت ناشی از جنگ، شورش، آشوب و انقلاب، هر فعالیت تروریستی یا هر رویداد مشابه آن تحت پوشش بیمه‌نامه نیست مگر آن‌که تحت قانون تردد جاده‌ای باشد.
  - خسارت ناشی از عدم امکان استفاده، فرسودگی و سایدگی، نقص‌های مکانیکی، الکتریکی، الکترونیکی، اختلال در نرم افزار کامپیوتر یا خرابی؛
  - خسارت وارده به تایرها ناشی از ترمز یا پنچری، پارگی یا ترکیدگی؛
  - خسارت وارده به وسیله نقلیه یا قطعات یدکی یا لوازم جانبی آن ناشی از حمل کالا در آن یا روی آن؛
  - خسارت وارده به اموال شخصی؛
  - صدمه یا خسارت وارده در نتیجه فریب‌کاری یا تقلب؛
  - خسارت یا زیان وارده ناشی از سرقت یا اقدام به سرقت در صورتی که وسیله قفل نشده رها شده باشد یا در صورتی که سوئیچ درون یا نزدیک وسیله نقلیه بدون مراقبت رها شده باشد.
  - خسارت یا زیان وارده به وسیله نقلیه در نتیجه استفاده از سوخت اشتباه؛
  - خسارات وارده به وسیله نقلیه توسط مقامات دولتی یا محلی؛
  - خسارت وارده به وسیله نقلیه در صورتی که بدون اجازه بیمه‌گذار توسط یکی از اعضای خانواده یا هر شخص دیگری که با وی زندگی می‌کند رانده شود مگر آن‌که آنها به دلیل گرفتن وسیله نقلیه بیمه‌گذار تحت پیگرد قانونی باشند و بیمه‌گذار همکاری کامل با مقامات تعقیب‌کننده داشته باشد.
- ❖ استثنائات بیمه‌ای یک قسمت مهم در هر بیمه‌نامه است که خطرها و یا حوادثی را توصیف می‌کند که جبران خسارت ناشی از وقوع آن‌ها در تعهد بیمه‌گر نیست. موارد استثناء باید به‌طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هر گونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد.

یکی از معمول‌ترین استثنائات در شرایط عمومی شرکت‌های بیمه خارجی صدمه به لاستیک‌های خودرو است این امر بدان دلیل است که بارها اتفاق می‌افتد و سبب افزایش موارد ادعای خسارت می‌شود. این‌گونه خسارت‌ها معمولاً به‌عنوان هزینه‌های رانندگی در نظر گرفته‌شده، لذا برعهده راننده است (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲) طبق آیین‌نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت‌های تحت پوشش عبارتست از "خسارت باطری و لاستیک‌های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه‌شده تا ۵۰٪ قیمت نو قابل پرداخت است" درحالی‌که می‌دانیم استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است لذا پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و خسارت وارده به لاستیک‌ها در صورتی تحت پوشش قرار گیرد که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

۱۱-۴-۱. روش‌های تأمین غرامت

بیمه‌گر می‌تواند وسیله‌نقلیه یا هر بخش از آن یا لوازم یدکی و جانبی آن را تعمیر یا جایگزین کند و یا این که وجه نقد برای جبران خسارت بپردازد. اگر تعویض قطعات امکان‌پذیر نباشد یا قطعات آن موجود نباشد بیمه‌گذار باید هزینه مازاد حمل خودرو را تا جایی که امکان تعویض و یا تعمیر وجود داشته باشد بپردازد.

۱۲-۴-۱. پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی

اگر وسیله‌نقلیه به‌صورت اقساطی یا لیزینگی خریداری شود، بیمه‌گر تعمیر یا جایگزینی وسیله‌نقلیه یا پرداخت نقدی بابت هرگونه آسیب یا خسارت را به مالک قانونی وسیله نقلیه انجام خواهد داد.

❖ درحال حاضر در ایران اگر خودرو به‌صورت لیزینگی خریداری شده باشد در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار معرفی‌نامه‌ای از شرکت لیزینگ مبنی بر این که خسارت در وجه چه کسی (بیمه‌گذار یا شرکت لیزینگ) پرداخت شود ارائه می‌نماید و براساس آن معرفی‌نامه خسارت پرداخت خواهد شد.

۱۳-۴-۱. پرداخت هزینه هتل برای یک شب اقامت پس از وقوع حادثه

در پوشش جامع در صورتی که خودرو بعد از وقوع حادثه قابل حرکت نباشد بیمه‌گر حداکثر ۶۵ یورو برای راننده (یا ۱۳۵ یورو برای کلیه افرادی که در وسیله نقلیه هستند) به‌عنوان هزینه هتل برای یک شب اقامت در صورتی که ضروری باشد پرداخت می‌کند.

❖ برای رقابت برای فروش بیمه بدنه اتومبیل و نیز به عنوان مشوق می توان مواردی نظیر هزینه اقامت برای بیمه گذار/ راننده خودروی آسیب دیده به شرط آن که در جایی دور از محل زندگی باشد را در قالب بیمه نامه جامع اتومبیل ارائه نمود.

پیشنهاد می شود به منظور ارائه طیفی از پوشش های متنوع برای انواع مشتریان و رقابت برای فروش بیمه بدنه اتومبیل، برخی از پوشش های محدودتر با دریافت حق بیمه کمتر هم ارائه گردد. همچنین پوشش های بدنه کامل تر برای خودروهای لوکس و گران قیمت طراحی شوند.

کابوس تصادف با خودروهای لوکس امنیت مالی شهروندان عادی را تهدید می کند. یک راهکار برای تصادف با خودروهای لوکس آن است که مالکان خودروی در معرض تصادف با خودروهای گران قیمت برای پیش بینی تصادف با خودروهای لوکس از بیمه نامه هایی با پوشش مالی بیشتر استفاده کنند. در این رابطه پیشنهاد می شود بیمه گران پوشش های مزاد مالی اختیاری به مراتب بیشتری را ارائه نمایند.

۱۴-۴-۱. جایگزینی وسیله نقلیه بهتر - فقط در پوشش جامع

بر اساس شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی در پوشش جامع در صورت بروز خسارت کلی، ارزش بازاری وسیله نقلیه ساخت مشابه و مدلی که یک سال جدیدتر است و ۱۵۰۰۰ کیلومتر کمتر از وسیله نقلیه بیمه شده مسافت طی کرده است پرداخت می شود. اگر وسیله نقلیه ساخت و مدل مشابه در جمهوری ایرلند موجود نباشد بر اساس مدل مشابه پرداخت صورت خواهد گرفت. امتیاز فوق در حالاتی که:

- وسیله نقلیه تحت عنوان "وسیله نقلیه جدید جایگزین" جایگزین شده باشد.

- وسیله نقلیه دارای پوشش موقت باشد.

- وسیله نقلیه برای مصارف عمومی یا کرایه ای استفاده شود. یا

- عمر وسیله نقلیه بیشتر از ۸ سال در زمان خسارت باشد.

اعمال نمی شود.

حداکثر مبلغ قابل پرداخت به شرح زیر خواهد بود:

- ارزش بازاری وسیله نقلیه به علاوه ۲۰٪؛ و

- جایگزینی یک وسیله نقلیه بهتر در سال بیمه ای.

در صورتی که وسیله نقلیه به ارزش کمتر از ارزش بازاری روز بیمه شده باشد مبلغ پرداختی به

تناسب آن کاهش خواهد یافت.

❖ جایگزینی وسیله نقلیه بهتر در پوشش جامع ابزاری برای فروش بیمه بدنه است. البته برای جذب بیشتر مشتری باید هرچه بیشتر مزایای بیمه و آگاهی لازم در این زمینه به دارندگان اتومبیل

گوشزد شود. معمولاً بیمه‌گران از طریق بیمه اتومبیل بیمه‌های دیگر خود را می‌فروشند و به‌عبارت‌دیگر بیمه اتومبیل ویتترین فروش سایر بیمه‌هاست لذا شرکت‌های بیمه می‌توانند با ارائه خدماتی مانند استفاده از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر، استفاده از تعمیرگاه‌های خاص جهت تعمیر وسایل نقلیه گران‌قیمت (ترجیحاً نمایندگی مجاز تعمیرات این خودروها)، امدادرسانی در کنار جاده جهت حفاظت و انتقال وسیله نقلیه به تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر و پرداخت سریع خسارت رضایت مشتریان خود را جلب نمایند.

۱۵-۴-۱. جایگزینی وسیله نقلیه جدید

اگر در طی ۱۲ ماه از خرید وسیله نقلیه نو خسارتی به آن وارد شود و هزینه تعمیر آن بیشتر از ۶۰٪ قیمت کارخانه‌ای آن باشد، شامل مالیات، یا خودرو به سرقت رفته باشد و پیدا نشود، بیمه‌گر آن را با وسیله نقلیه جدیدی از همان نوع و مدل جایگزین می‌کند. اگر هزینه جایگزینی بیشتر از ارزش مندرج در بیمه‌نامه شود بیمه‌گر هزینه جایگزینی را پرداخت نخواهد کرد. بیمه‌گر تنها در صورتی این کار را انجام خواهد داد که وسیله نقلیه جایگزین در جمهوری ایرلند موجود باشد و بیمه‌گذار یا نماینده قانونی وی موافق انجام آن باشند. اگر امکان جایگزینی وسیله نقلیه نباشد بیمه‌گر ارزش بازاری وسیله نقلیه درست قبل از وقوع حادثه را می‌پردازد مشروط بر این‌که بیشتر از ارزش مندرج در بیمه‌نامه نباشد.

❖ هرچه تمایل به خرید خودروهای ساخت روز بیشتر شود، شاهد پیشرفت‌هایی در جهت کنترل حوادث رانندگی خواهیم بود. در خودروهای روز، معایب خودروهای قدیمی برطرف شده است و عامل استهلاک که باعث بروز خسارت یا شدت آن است، حذف و یا کمتر می‌شود همچنین اگر سال ساخت خودرو زیاد باشد آن‌گاه ویژگی‌های ایمنی آن به احتمال خیلی زیاد متناسب با شرایط روز نخواهد بود (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). در حال حاضر در ایران براساس ماده ۱۹ آیین‌نامه شماره ۵۳ خسارت‌های بالای ۷۵ درصد خسارت کلی تلقی می‌شوند و براساس تبصره ۱ ماده مذکور، ارزش معاملاتی موضوع بیمه در روز حادثه و حداکثر تا مبلغ بیمه‌شده ملاک محاسبه و تصفیه خسارت خواهد بود. با توجه به موارد بالا پیشنهاد می‌شود درصد خسارت کلی شدن کاهش یابد زیرا خودروهای دارای خسارت سنگین پس از تعمیر ایمنی پایین‌تر و احتمال تصادف بالاتری خواهند داشت

۱۶-۴-۱. جبران هزینه‌های مربوط به حفاظت و انتقال اتومبیل خسارت‌دیده

در صورت بروز صدمه، آسیب یا خسارت به وسیله نقلیه که براساس آن خودرو قابل حرکت نباشد بیمه‌گر هزینه معقول محافظت از وسیله نقلیه و انتقال آن به نزدیک‌ترین تعمیرگاه را می‌پردازد. بیمه‌گر

هزینه معقول تحویل خودرو به بیمه‌گذار پس از تعمیر را پرداخت خواهد کرد. هزینه بیشتر از هزینه معقول مندرج در بیمه‌نامه جهت انتقال خودرو به آدرس بیمه‌گذار توسط بیمه‌گر پرداخت نخواهد شد.

۱۷-۴-۱. خسارت وارده به کلیدها

اگر کلیدهای وسیله نقلیه یا فرستنده قفل‌کننده گم شوند یا به سرقت بروند بیمه‌گر هزینه جایگزینی موارد زیر را پرداخت خواهد کرد:

الف- قفل‌های در و صندوق عقب؛

ب- قفل فرمان و سوئیچ؛ و

پ- فرستنده قفل‌کننده؛

حداکثر مبلغ قابل پرداخت ۴۳۵ یورو خواهد بود.

۱۸-۴-۱. پوشش شکست شیشه

بیمه‌گر هزینه تعمیر یا جایگزینی آسیب وارده یا شکست شیشه در مورد شیشه جلو اتومبیل یا پنجره‌های وسیله نقلیه را تا زمانی که خسارت یا آسیب دیگری وجود ندارد پرداخت می‌کند.

خسارت‌های این بخش بر روی پاداش عدم خسارت تاثیری ندارند.

موارد زیر تحت پوشش این بخش نمی‌باشد:

- مبالغ بالاتر از ۱۵۰ یورو برای جایگزینی و ۵۰ یورو برای تعمیر در صورتی که کار تعمیر توسط متخصص نصب شیشه جلو اتومبیل مورد تأیید بیمه‌گر انجام نگرفته باشد؛

- بیش از ۲ خسارت در این بخش در دوره بیمه‌ای (در طول مدت بیمه‌نامه)؛

- صدمه یا شکست شیشه سقف وسیله نقلیه؛

- صدمه یا شکست شیشه وسیله نقلیه‌ای که پوشش موقت دارد؛

- خسارت ناشی از فرسودگی یا سهل‌انگاری.

۱۹-۴-۱. اختلاف بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار

بیمه‌گذار می‌تواند هرگونه اختلاف بین خود و بیمه‌گر را در مورد مسئولیت برای یک خسارت یا مبلغ پرداختی در طی ۹ ماه از زمان وقوع خسارت به داور مورد توافق طرفین ارسال کند. در صورتی که طرفین در مورد داور توافق نداشته باشند، یک مقام قضایی^۱ داوری را انتصاب می‌کند. نظر داور، نهایی و برای طرفین الزام‌آور است. اگر اختلاف در طی ۹ ماه از زمان وقوع خسارت به داور منتقل نشود، فرض بر این است که بیمه‌گذار ادعای خود را رها کرده است.

1. The Resident of a Relevant National Law Society

❖ استفاده از بیمه به عنوان راهی برای جبران خسارت، تابع شرایط خاصی است. بدین معنا که هر استفاده‌کننده‌ای تا زمان معینی می‌تواند ادعای خسارت نماید. براساس شرایط عمومی شرکت بیمه لیبرتی برای این که طرفین خود را ملزم بدانند که در مدت زمان معقولی اختلاف‌های خود را حل و فصل نمایند مدت ۹ ماه در نظر گرفته شده است تا اگر در این فاصله اختلاف به داور منتقل نشد فرض بر این است که بیمه‌گذار ادعای خود را رها کرده است.

۲۰-۴-۱. تخفیف عدم خسارت

اگر هیچ ادعای خسارتی در طی دوره بیمه وجود نداشته باشد در زمان تمدید بیمه‌نامه تخفیف در حق بیمه با توجه به معیار تخفیف عدم خسارت بیمه‌گر به بیمه‌گذار تعلق می‌گیرد. بیمه‌گذار می‌تواند جزئیات معیار تخفیف عدم خسارت را از بیمه‌گر درخواست کند. اگر خسارتی در طی هر دوره بیمه‌ای رخ دهد تخفیف عدم خسارت مطابق جدول زیر کاهش خواهد یافت:

جدول ۷. کاهش تخفیف عدم خسارت - شرکت بیمه لیبرتی

تخفیف عدم خسارت	کاهش تخفیف عدم خسارت به:
۱ سال	۰ سال
۲ سال	۰ سال
۳ سال	۰ سال
۴ سال	۱ سال
۵ سال یا بیشتر	۲ سال

اگر دو خسارت یا بیشتر در هر دوره بیمه‌ای رخ دهد، تخفیف عدم خسارت در زمان تمدید بیمه‌نامه صفر خواهد شد. تخفیف عدم خسارت قابل انتقال به فرد دیگری نیست و تنها برای یک وسیله نقلیه در یک زمان قابل استفاده خواهد بود.

۵-۱. شرکت بیمه آ اس دی ای

قلمرو جغرافیایی شرکت بیمه آ اس دی ای در این پژوهش کشورهای بریتانیا، جزیره من، جزایر کانال، جمهوری ایرلند، آندورا، اتریش، بلژیک، کرواسی، قبرس، استونی، لیختن‌اشتاین، دانمارک، فرانسه (شامل موناکو)، فنلاند، آلمان، یونان، ایسلند، ایتالیا (شامل سن‌مارینو و شهر واتیکان)، لاتویا،

لیتوانی، لوکزامبورگ، مالتا، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، رومانی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، جمهوری چک، اسلواکی، اسلونی و جبل الطارق می باشد.

شرایط عمومی شرکت بیمه آ اس دی ای^۱ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم ترین مؤلفه های آن در جدول ۸ آورده شده است.

جدول ۸. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه آ اس دی ای

گواهینامه بیمه اتومبیل	پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی	حفاظت و انتقال وسیله نقلیه توسط بیمه گر پس از وقوع حادثه	راننده جوان و بی تجربه
استثنائات	فسخ	پوشش شیشه جلو/ شیشه	

۱-۵-۱. پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی

اگر خودرو به صورت اقساطی یا لیزینگی خریداری شده باشد کلیه پرداخت ها به مالک شرح داده شده در توافق انجام خواهد شد.

❖ در حال حاضر در ایران اگر خودرو به صورت لیزینگی خریداری شده باشد در صورت وقوع خسارت بیمه گذار معرفی نامه ای از شرکت لیزینگ مبنی بر این که خسارت در وجه چه کسی (بیمه گذار یا شرکت لیزینگ) پرداخت شود ارائه می نماید و براساس آن معرفی نامه خسارت پرداخت خواهد شد.

۱-۵-۲. حفاظت و انتقال وسیله نقلیه توسط بیمه گر پس از وقوع حادثه

اگر وسیله نقلیه به علت حادثه تحت پوشش بیمه نامه قابل حرکت نباشد بیمه گر مسئول پرداخت هزینه برای محافظت از خودرو بیمه گذار و انتقال آن به نزدیک ترین تعمیرگاه مجاز خواهد بود. پس از تعمیر خودرو بیمه گر مسئول پرداخت هزینه برای انتقال خودرو به آدرس بیمه گذار در انگلستان خواهد بود. در صورت وقوع خسارت کلی بیمه گر حق بازیافت وسیله نقلیه را خواهد داشت.

۱-۵-۳. رانندگان جوان / بی تجربه

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه آ اس دی ای راننده جوان یا بی تجربه هر راننده زیر ۲۵ سال یا هر راننده دارای ۲۵ سال و بالاتر که گواهینامه کامل از انگلستان / اتحادیه اروپا برای ۱۲ ماه یا بیشتر را نداشته باشد است.

اگر خودرو یا هریک از قطعات یدکی و جانبی آن آسیب ببیند درحالی که اتومبیل توسط شخص بی تجربه یا جوان رانده شده یا استفاده شده یا پارک شده باشد بخشی از هر خسارت به شرح جدول زیر برعهده بیمه گذار خواهد بود.

جدول ۹. مازاد^۱ رانندگان جوان / بی تجربه - شرکت بیمه آ اس دی ای

سن راننده	تجربه	مازاد
۲۵ سال یا بالاتر بدون داشتن گواهی کامل از انگلستان/ اتحادیه اروپا برای ۱۲ ماه یا بیشتر	بدون تجربه	۱۰۰ پوند استرلینگ
۲۱-۲۴ سال دربرگیرنده هر دو سن ابتدا و انتهای بازه	کلیه رانندگان	۱۵۰ پوند استرلینگ
۱۷-۲۰ سال دربرگیرنده هر دو سن ابتدا و انتهای بازه	کلیه رانندگان	۲۵۰ پوند استرلینگ

مبلغ مازاد مندرج در جدول بالا اضافه بر مبلغ مازادی است که براساس توافق برای هر خسارت براساس بیمه نامه پرداخت می شود.

❖ اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می گذارد. مهم ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. آمارها نشان می دهد افراد زیر ۲۵ سال بیشتر از دیگران در بروز حادثه مقصرند (فتوت احمدی، ۱۳۸۳)

به همین منظور بیمه گران از رانندگان جوان یا خانواده های دارای رانندگان جوان (در صورت قید نام رانندگان جوان در بیمه نامه به عنوان راننده مجاز)، حق بیمه بیشتری دریافت می کنند (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). لذا پیشنهاد می شود اضافه نرخی برای افرادی که تازه گواهینامه گرفته اند و افراد زیر ۲۵ سال در نظر گرفته شود و یا مازادی علاوه بر مازاد عادی برای آنها لحاظ گردد. هدف از در نظر گرفتن مازاد برای رانندگان جوان و ادار کردن آنها به رعایت احتیاط های بیشتر است.

۴-۵-۱. استثنائات

خسارات زیر تحت پوشش بیمه نامه نخواهد بود:

- استهلاک، فرسودگی و ساینده گی، نقص های مکانیکی، الکتریکی، الکترونیکی، اختلال در عملکرد کامپیوتر یا تجهیزات؛
- عدم امکان استفاده یا ارزش خودرو؛
- آسیب به لاستیک ها براساس عملکرد ترمزها یا به وسیله پنچر شدن، پارگی یا ترکیدگی؛

- خسارت وارده به وسیله نقلیه ناشی از بردن یا رانندگی توسط شخصی که راننده بیمه شده تحت این بیمه نامه نبوده، اما یکی از اعضای خانواده بیمه گذار یا هر شخصی که بیمه گذار او را می شناسد باشد، مگر این که بیمه گذار بتواند ثابت کند که راننده به نیت محروم کردن دائمی بیمه گذار از رانندگی با آن وسیله نقلیه از وسیله نقلیه استفاده کرده است.
- خسارت یا آسیب ناشی از سرقت درحالی که سوئیچ یا ابزار مشابه برداشته نشده باشد و همه درها، پنجره ها و مواردی که قابل باز شدن است بسته و قفل نشده باشد ضمن این که وسیله نقلیه بدون مراقبت رها شده است.
- خسارت یا آسیب وارده به تلفن، وسایل ارتباطی، ابزار هدایت کردن یا تلویزیون/ بازی از هر نوع؛
- هرگونه افزایش خسارت در نتیجه حرکت اتومبیل پس از حادثه، آتش سوزی یا سرقت؛
- خسارت ناشی از سرمازدگی یا انجماد؛
- بخشی از هزینه های هر تعمیر یا جایگزینی که وسیله نقلیه را نسبت به شرایط قبل از خسارت یا آسیب بهبود بخشد.
- خسارت عمدی یا از روی عناد وارده به وسیله نقلیه توسط هر شخصی که رانندگی وسیله نقلیه را با اجازه بیمه گذار یا توافق با وی برعهده دارد.
- هرگونه خسارت وارده درحالی که بیمه گذار یا هر شخص بیمه شده تحت بیمه نامه یا هر شخصی که دارای مجوز از سوی بیمه گذار است تعمیر وسیله نقلیه را تقبل نماید درحالی که واجد شرایط برای انجام نباشد.
- خسارت یا سرقت کلیدها، کنترل یا ابزارهای حفاظتی و تغییر قفل ها در حادثه؛
- خسارت وارده به تریلر یا کاروان چه یدک شده باشد یا نشده باشد یا متصل شده باشد به خودرو بیمه گذار؛
- خسارت های وارد شده به وسیله نقلیه درحالی که راننده تحت تأثیر الکل یا مواد مخدر بوده یا؛ میزان الکل مشاهده شده در خون یا ادرار بیشتر از حد قانونی باشد یا؛ حاضر به عرضه نمونه تنفس، خون یا ادرار نشود.
- خسارت یا آسیب ناشی از مصرف یک نوع یا درجه از سوخت نامناسب؛
- هر مقدار هزینه بالاتر برای هر قسمت و یا لوازم جانبی باتوجه به آخرین لیست قیمت منتشر شده توسط کارخانه به علاوه هزینه های منطقی و معقول لوازم؛
- خسارت وارده به لوازم جانبی یا قطعات یدکی توسط دزد اگر وسیله نقلیه در همان زمان به سرقت نرفته باشد.
- هرگونه خسارت یا صدمه درحالی که خودرو توسط یکی از کارکنان هتل یا رستوران یا خدمات پارکینگ خودرو پارک شده باشد.

- خسارت یا صدمه به وسیله نقلیه که ناشی از مصادره یا انهدام به وسیله یا براساس دستور دولت، مقامات اجتماعی یا محلی باشد.

- از دست دادن خودرو به دلیل فریب شخصی که ادعا می کند خریدار است.

- اگر اتومبیل در حادثه درگیر شود صرف نظر از نوع، که ممکن است تصادف، آتش سوزی، خسارت های مخرب، سرقت یا اقدام به سرقت باشد و گواهی معتبر MOT در زمان حادثه موجود نباشد.

- اگر اتومبیل توسط شخصی که گواهینامه رانندگی معتبر نداشته باشد یا شخصی خارج از شرایط گواهینامه اش رانده شود.

- خسارت های ناشی از تست سرعت یا مسابقات، رالی؛

❖ استثنائات بیمه ای یک قسمت مهم در هر بیمه نامه است که خطرها و یا حوادثی را توصیف می کند که جبران خسارت ناشی از وقوع آنها در تعهد بیمه گر نیست. موارد استثناء باید به طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه نامه ذکر شود به نحوی که بروز هرگونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد.

ویژگی های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می باشد. پیشنهاد می شود در صورتی که خودرو توسط افراد دیگری به جز راننده/ رانندگان مجاز نام برده شده در بیمه نامه رانده شود بیمه گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و این مورد در استثنائات مورد تأکید قرار گیرد. اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می گذارد. مهم ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. آمارها نشان می دهد افراد زیر ۲۵ سال بیشتر از دیگران در بروز حادثه مقصرند لذا امکان رانندگی رانندگان جوان را می توان به شرط پرداخت حق بیمه اضافی و یا مازادی علاوه بر مازاد عادی برای آنها به بیمه نامه بدنه اضافه نمود.

یکی از معمول ترین استثنائات در شرایط عمومی شرکت های بیمه خارجی، صدمه به لاستیک های خودرو است این امر بدان دلیل است که بارها اتفاق می افتد و سبب افزایش موارد ادعای خسارت می شود. این گونه خسارت ها معمولاً به عنوان هزینه های رانندگی در نظر گرفته شده، لذا بر عهده راننده است (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲). طبق آیین نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت های تحت پوشش عبارتست از " خسارت باطری و لاستیک های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه شده تا ۵۰٪ قیمت نو قابل پرداخت است " درحالی که می دانیم استهلاک لاستیک ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است لذا پیشنهاد می شود خسارت وارده به لاستیک ها جزء استثنائات آورده شود و خسارت وارده تنها در صورتی تحت پوشش قرار گیرد که همزمان به قسمت های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

براساس شرایط عمومی شرکت بیمه آ اس دی ای فسخ از طرف بیمه‌گذار به دو صورت خواهد بود: فسخ در دوره تجدیدنظر^۱، فسخ بعد از دوره تجدیدنظر.

دوره تجدیدنظر دوره‌ای است که به بیمه‌گذار فرصت داده می‌شود درباره قراردادی که امضاء کرده یا توافق کرده تفکر کند و اجازه دارد نظرش را تغییر دهد.

- فسخ در دوره تجدیدنظر

اگر بیمه‌گذار قصد فسخ بیمه‌نامه را دارد باید در ۱۴ روز دوره تجدیدنظر که قرارداد خریداری شده یا روزی که مدارک بیمه‌نامه دریافت شده است، هرکدام که دیرتر بود اقدام کند. اگر بیمه‌گذار بخواهد بیمه‌نامه را فسخ کند و پوشش بیمه‌ای قبلاً شروع شده بود، حق بیمه برای دوره‌ای که تحت پوشش بوده و هزینه صدور بیمه‌نامه کسر شده و مابقی به وی برگشت داده می‌شود (مشروط بر این که اصل گواهینامه بیمه را به بیمه‌گر برگشت دهد و ادعای خسارتی نداشته باشد یا کسی علیه او ادعای خسارت نداشته باشد).

بیمه‌گر می‌تواند بیمه‌نامه را با ارسال نامه اعلام فسخ ۷ روزه به آخرین آدرس شناخته شده بیمه‌گذار فسخ نماید. این عمل به منظور اعلام بیمه‌گر برای فسخ است که روز و تاریخ فسخ را اعلام می‌کند. با ارسال اخطاریه فسخ صرف‌نظر از این که این نامه امضاء شده باشد یا نه بیمه‌نامه فسخ خواهد شد. حق بیمه دوره باقی مانده به صورت روزشمار محاسبه و پس از کسر هزینه صدور و سایر هزینه‌هایی که جزئیات آن در جدول شرایط کارگزار آمده است برگشت داده خواهد شد.

- فسخ بعد از دوره تجدیدنظر

اگر بیمه‌گذار بخواهد بعد از دوره تجدیدنظر بیمه‌نامه را فسخ کند باید نامه اعلام فسخ را به آدرس اینترنتی این شرکت ارسال و گواهینامه بیمه اتومبیل را به شرکت بیمه تحویل دهد. حق بیمه به صورت روزشمار محاسبه و به بیمه‌گذار برگشت داده خواهد شد مشروط بر این که هیچ ادعای خسارتی نداشته باشد یا هیچ ادعای خسارتی علیه او نباشد. همچنین مبلغی بابت هزینه کارگزار (بابت صدور و هزینه) از بیمه‌گذار دریافت می‌شود.

❖ باتوجه به هزینه‌هایی که شرکت‌های بیمه جهت صدور بیمه‌نامه متحمل می‌شوند پیشنهاد می‌شود در صورت فسخ بیمه‌نامه از طرف بیمه‌گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ پیش‌بینی شده است مبلغ یا درصدی از حق بیمه به عنوان هزینه بیمه‌گری کسر و مابقی حق بیمه مدت باقی مانده به صورت روزشمار برگشت داده شود.

۶-۵-۱. پوشش شیشه جلو / شیشه

خسارت ناشی از شکستگی یا آسیب به شیشه جلو یا پنجره‌های وسیله نقلیه و خراش وارد به بدنه ناشی از این شکستگی‌ها توسط بیمه‌گر جبران می‌شود. مبلغ ۶۰ پوند استرلینگ از هر خسارت برای شکست شیشه جلو و پنجره‌ها برعهده بیمه‌گذار خواهد بود. اگر آسیب وارده به گونه‌ای باشد که قابل تعمیر باشد و نیازی به جایگزینی شیشه جلو یا پنجره نباشد میزان مازاد از بیمه‌گذار کسر نخواهد شد. خسارت‌های ناشی از موارد زیر قابل پرداخت نمی‌باشد:

- هرگونه آسیب وارده به شیشه سقف وسیله نقلیه، پانل‌های سقف، چراغ یا منعکس‌کننده‌ها چه از شیشه باشند یا از پلاستیک؛
- هر مبلغ بیشتر از ارزش بازاری وسیله نقلیه در زمان وقوع حادثه؛
- هر حادثه ناشی از نقص مکانیکی اتوماتیکی یا دستی سقف شیشه‌ای، پانل‌های سقف یا سقف‌های قابل تغییر؛
- خسارت‌های به وقوع پیوسته در خارج از منطقه جغرافیایی؛
- در صورتی که پوشش بیمه‌نامه به پوشش جامع با تغییر دوره پوشش ارتقا یابد کلیه مزایای بخش پوشش شیشه جلو / شیشه جزء استثناء محسوب خواهند شد.
- خسارت‌های ناشی از فعالیت‌های خرابکارانه و ویران‌گری^۱ در این بخش قابل پرداخت نیست.

۶-۱. شرکت بیمه آکسا

شرکت بیمه آکسا شرکتی فرانسوی است که انواع خدمات بیمه را در سراسر جهان ارائه می‌دهد. این شرکت در سال ۱۸۱۷ میلادی از ادغام چندین شرکت بیمه ایجاد شد و دفتر مرکزی آن در شهر پاریس قرار دارد. قلمرو جغرافیایی شرکت بیمه آکسا در این پژوهش انگلستان، اسکاتلند، ولز و ایرلند شمالی، جزایر کانال و جزیره من می‌باشد.

شرایط عمومی شرکت بیمه آکسا^۲ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم‌ترین مؤلفه‌های آن در جدول ۱۰ آورده شده است.

1. Vandalism
2. AXA, 2017

جدول ۱۰. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه آکسا

پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی	استفاده از قطعات یدکی غیر اصلی برای تعمیر وسیله نقلیه	روش‌های تأمین غرامت	راننده وسیله نقلیه
تخفیف عدم خسارت	استثنائات	جایگزینی وسیله نقلیه جدید	تعمیر خودرو
تغییر در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه	ارائه اطلاعات به بیمه‌گر	پوشش اضافی استفاده از سوخت اشتباه	پوشش اضافی آسیب به کلیدهای خودرو
فسخ	ادعاهای متقلبانه	تعدد بیمه	اعلام خسارت

۱-۶-۱. راننده وسیله نقلیه

در شرایط عمومی شرکت بیمه آکسا بیمه‌گذار شخصی است که نامش در بیمه‌نامه و گواهینامه بیمه اتومبیل درج شده باشد و راننده مجاز شخصی است که نام وی به‌عنوان راننده مجاز (فردی که حق رانندگی دارد) در گواهینامه بیمه اتومبیل درج شده باشد.

❖ اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می‌گذارد. مهم‌ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. پیشنهاد می‌شود بیمه‌گذار در فرم پیشنهاد، نام راننده یا رانندگان مجاز را مشخص نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده (رانندگان) مشخص شده در بیمه‌نامه را به‌صورت کامل و مطابق بیمه‌نامه پرداخت نماید. این شیوه موجب می‌گردد که افراد حق بیمه عادلانه متناسب با ریسک خود پردازند.

۱-۶-۲. روش‌های تأمین غرامت

در زمان بروز خسارت بیمه‌گر می‌تواند یکی از روش‌های زیر را برای جبران خسارت انتخاب کند:

- وسیله نقلیه و/یا لوازم جانبی آن را جایگزین کند؛ یا
- وسیله نقلیه و/یا لوازم جانبی آن را تعمیر کند؛ یا
- مبلغی برابر با آسیب یا خسارت وارده بپردازد.
- اگر تعمیر وسیله نقلیه از لحاظ اقتصادی مقرون به‌صرفه نباشد، بیمه‌گر ترتیب انتقال آن را به مکانی رایگان و امن خواهد داد. پس از تسویه خسارت وسیله نقلیه فوق جزء دارایی بیمه‌گر محسوب می‌شود.

۳-۶-۱. استفاده از قطعات یدکی غیر اصلی برای تعمیر وسیله نقلیه

بیمه‌گر می‌تواند وسیله نقلیه را با قطعات بازیافت‌شده که مناسب باشند تعمیر کند. قطعات استفاده‌شده ممکن است به وسیله کارخانه سازنده خودرو بیمه‌گذار ساخته نشده باشد ولی دارای استانداردی مشابه باشد. اگر قطعات آسیب‌دیده در دسترس نباشند بیمه‌گر مبلغی برابر با هزینه‌ای که در آخرین راهنمای قیمت کارخانه نشان داده شده است به انضمام هزینه‌های نصب آن را می‌پردازد.

❖ در برخی از کشورها قطعات دست دوم در تعمیر وسایل نقلیه آسیب‌دیده مورد استفاده قرار می‌گیرد اما این روش در بریتانیا مرسوم نیست که این امر به وضوح سبب افزایش هزینه‌های تعمیر می‌شود. یک جایگزین برای قطعات دست دوم، قطعات غیرکارخانه‌ای (که به نام قطعات یدکی غیراصلی نیز شناخته می‌شوند) است که مشابه قطعات اصلی است ولی به دلیل غیر اصل بودن ارزان‌ترند (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲).

۴-۶-۱. تعمیر خودرو

اگر وسیله نقلیه آسیب ببیند بیمه‌گر از یکی از تعمیرکاران مورد تأیید خود برای تعمیر آن استفاده می‌کند. اگر بیمه‌گذار نخواهد که از آن‌ها استفاده کند بیمه‌گر مبلغی بیشتر از تعمیرکار مورد تأیید خود پرداخت نخواهد کرد و می‌تواند با پرداخت نقدی خسارت را تسویه کند.

❖ پیشنهاد می‌شود به منظور جلوگیری از تقلب و تخلفات بیمه‌ای، مراکزی جهت تعمیر وسیله نقلیه مشخص شود. افزایش مازاد در سایر تعمیرگاه‌ها می‌تواند ضمانت اجرایی برای این پیشنهاد باشد. در انتخاب مراکزی جهت تعمیر وسیله نقلیه باید این نکته را در نظر گرفت که بسیاری از خودروهای لوکس در تعمیرگاه‌های خاص و محدودی تعمیر می‌شوند و در مواردی قطعات این خودروها باید به شرکت‌های خارج از کشور سفارش داده شود.

۵-۶-۱. پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی

اگر خودرو تحت یک قرارداد مالی، به صورت اقساطی یا لیزینگی خریداری شده باشد، هرگونه پرداختی از سوی بیمه‌گر به آن شرکت یا بانک صورت خواهد گرفت و مابه‌التفاوت آن به بیمه‌گذار پرداخت خواهد شد.

❖ در حال حاضر در ایران اگر خودرو به صورت لیزینگی خریداری شده باشد در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار معرفی‌نامه‌ای از شرکت لیزینگ مبنی بر این که خسارت در وجه چه کسی (بیمه‌گذار یا شرکت لیزینگ) پرداخت شود ارائه می‌نماید و براساس آن معرفی‌نامه خسارت پرداخت خواهد شد.

۶-۶-۱. جایگزینی وسیله نقلیه جدید

اگر آسیبی به وسیله نقلیه وارد شود که هزینه تعمیر آن بیشتر از ۷۰٪ آخرین لیست قیمت کارخانه در انگلستان (شامل مالیات) باشد و در صورتی که عمر وسیله نقلیه کمتر از یک سال باشد و بیمه‌گذار اولین و تنها ثبت‌کننده و مالک قانونی آن باشد بیمه‌گر وسیله نقلیه آسیب‌دیده را با وسیله نقلیه دیگری که از نظر نوع و مدل مشابه است جایگزین می‌کند. اگر جایگزینی وسیله نقلیه با نوع و مدل مشابه امکان‌پذیر نباشد بیمه‌گر می‌تواند که خسارت را براساس ارزش بازاری وسیله نقلیه در زمان حادثه تسویه کند.

حداکثر مبلغ قابل پرداخت، ارزش بازاری وسیله نقلیه در زمان حادثه با کسر مازاد است. اگر بیمه‌گذار وسیله نقلیه را با قیمت پایین‌تر از قیمت معمول در راهنمای قیمت انگلستان خریداری کرده باشد ارزش بازاری پرداختی توسط بیمه‌گر به همان تناسب کاهش می‌یابد.

اگر وسیله نقلیه دچار خسارت کلی شود بیمه‌گر ۳۰ روز از زمان وقوع حادثه خسارت جایگزینی وسیله نقلیه را پرداخت خواهد کرد. اگر بیمه‌گذار قبول نکند که وسیله نقلیه در این زمان جایگزین شود بیمه‌گر فرض را بر این می‌گذارد که نیازی به آن نیست و بیمه‌نامه را فسخ می‌کند.

❖ هرچه تمایل به خرید خودروهای ساخت روز بیشتر شود، شاهد پیشرفت‌هایی در جهت کنترل حوادث رانندگی خواهیم بود. در خودروهای روز، معایب خودروهای قدیمی برطرف شده است و عامل استهلاک که باعث بروز خسارت یا شدت آن است، حذف و یا کمتر می‌شود. همچنین اگر سال ساخت خودرو زیاد باشد آن‌گاه ویژگی‌های ایمنی آن به احتمال خیلی زیاد متناسب با شرایط روز نخواهد بود. باتوجه به موارد بالا پیشنهاد می‌شود درصد خسارت کلی شدن کاهش یابد زیرا خودروهای دارای خسارت سنگین پس از تعمیر از ایمنی پایین‌تر و احتمال تصادف بالاتری برخوردارند.

۶-۶-۱. استثنائات

بابت موارد زیر پرداختی از سوی شرکت بیمه آکسا صورت نخواهد گرفت:

- برای همه مزادهای بیمه نشان داده‌شده در بیمه‌نامه؛
- برای هر مبلغ بالاتر از آنچه که در بیمه‌نامه برای خسارت وارده به تجهیزات صوتی نشان داده شده است.
- خسارت یا صدمه ناشی از زنگ زدگی، خوردگی، فرسودگی یا عدم امکان استفاده شامل تعمیر؛
- خسارت یا صدمه به خودرو اگر در زمان حادثه تحت توقیف یا کنترل شخصی با اجازه بیمه‌گذار بوده که تحت پوشش این بیمه‌نامه نیست.
- هزینه سوخت؛

- خسارت ناشی از گم شدن گواهی پرداخت عوارض قانونی؛
- برای هرگونه تعمیر یا جایگزینی غیر ضروری که وسیله نقلیه را به شرایطی فراتر از شرایطی که قبل از خسارت داشت ارتقا می دهد.

- صدمه یا آسیب ناشی از خرابی و نقص مکانیکی، الکتریکی، از کارافتادگی کامپیوتر؛
- خسارت و صدمه وارده ناشی از نگهداری نادرست یا سوخت گیری خودرو یا ناشی از استفاده از سوخت غیر استاندارد، روان کننده غیر استاندارد یا قطعات غیر استاندارد؛
- خسارت وارده به تایرها ناشی از ترمز، پنچری، پارگی یا ترکیدگی؛
- صدمه یا خسارت ناشی از یخ زدگی آب در سیستم خنک کننده وسیله نقلیه؛
- برای هر مسئولیت، خسارت، صدمه، هزینه یا هزینه هایی که تحت این بیمه نامه صورت می گیرد که براساس آن:

الف- وسیله نقلیه برای هر منظوری غیر از آنچه که در بیمه نامه ذکر شده باشد استفاده شود.
ب- رانندگی توسط شخصی که:

- گواهینامه رانندگی معتبر ندارد، یا
- شرایط گواهینامه رانندگی اش نقض شده باشد.
- به طور خاص نامش در بخش مشخصات راننده بیمه نامه وسیله نقلیه به عنوان راننده مجاز نیامده باشد.

استثنائات ذکر شده شامل موارد زیر نمی شود:

الف- اتومبیل عضو خدمات خودرویی که در گواهی بیمه نامشان ذکر نشده است به منظور نگهداری یا تعمیر خودرو باشد.

ب- وسیله نقلیه توسط کارمند هتل، رستوران یا خدمات پارکینگ خودرو که نامش در بیمه نامه نیست پارک شده باشد.

پ- دزدیده شدن وسیله نقلیه یا گرفتن آن توسط شخصی بدون اجازه بیمه گذار.

- هرگونه هزینه در نتیجه توافق یا قرارداد مگر این که بیمه گر در هر صورت مجبور به پرداخت هزینه شود.

- خسارت یا صدمه عمدی و از روی قصد توسط هر شخصی که تحت پوشش این بیمه نامه است.

- هر مسئولیت، صدمه، خسارت، هزینه یا هزینه هایی که ایجاد شده اگر وسیله نقلیه بیمه گذار:

الف- مالیات روی آن بسته نشده باشد و در انگلستان با DVLA^۱ ثبت نشده باشد مگر آن که اتومبیل در فرآیند ثبت DVLA باشد.

1. Driver Vehicle Licencing Authority (DVLA)

ب- اتومبیل در بیرون از انگلستان، اسکاتلند یا ولز نگهداری شود.

- هرگونه صدمه یا آسیب وارده به اموال یا هر خسارت، هزینه یا مسئولیت مستقیم یا غیرمستقیم ایجادشده توسط، دارای نقش یا ناشی از:

الف- پرتوهای یونیزاسیون یا آلودگی رادیواکتیو از سوخت هسته‌ای تحت تابش یا زباله هسته‌ای یا سوزاندن سوخت هسته‌ای؛

ب- مواد رادیواکتیو، سمی، منفجره یا سایر خواص خطرناک هر تجهیز هسته‌ای یا بخش‌های هسته‌ای آن؛

- هرگونه مسئولیت، صدمه، آسیب، هزینه یا هزینه‌های ایجادشده از شورش، اغتشاش داخلی در خارج از انگلستان، اسکاتلند، ولز، جزیره من یا جزایر کانال؛

- هرگونه خسارت، زیان، هزینه ناشی از یا در نتیجه یا مرتبط با یا در کنترل یا حمایت از: الف- جنگ، تهاجم، فعالیت دشمن خارجی، خصومت یا عملیات جنگی (چه اعلان جنگ شده باشد یا نه)؛

ب- جنگ داخلی، عملیات نظامی، فتنه، شورش، انقلاب، بلوا، قدرت نظامی یا غضب، حکومت نظامی یا غارت یا تاراج، مصادره یا تخریب اموال توسط یا تحت دستور دولت یا مقامات دولتی یا قانون یا شرط وقوع هر یک از موارد بالا به جزء میزانی که بیمه‌گر ملزم به ارائه پوشش تحت قوانین تردد جاده‌ای باشد.

- هرگونه مسئولیت، خسارت، صدمه، هزینه یا هزینه‌های وارده درحالی‌که اتومبیل در هر قسمتی از فرودگاه استفاده شود:

الف- مناطقی که در دسترس هواپیما است شامل مناطقی که برای نشستن، بلندشدن، حرکت کردن یا پارک کردن هواپیما استفاده می‌شود.

ب- مورد استفاده برای معاینه گمرکی؛

- در زمان وقوع حادثه تحت تأثیر مصرف الکل و مواد مخدر بوده است.

- هرگونه خسارت یا آسیب یا هزینه وارده به وسیله فشار امواج ناشی از هواپیما یا وسایل پروازی دیگر یا مافوق صوت؛

- هرگونه مسئولیت، خسارت، صدمه و آسیب، هزینه یا هزینه‌های ایجادشده توسط زلزله و در نتیجه زلزله؛

- هرگونه مسئولیت، صدمه، خسارت یا هزینه مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از تروریسم به جز نص صریح مورد نیاز تحت قوانین تردد جاده‌ای؛

- هرگونه آسیب، صدمه، خسارت، هزینه ناشی شده توسط آلودگی یا آلاینده‌ها مگر آن که آلودگی یا آلاینده به صورت ناگهانی، قابل شناسایی و تصادفی در طی مدت بیمه‌نامه اتفاق بیفتد.

- هزینه‌های تماس با بیمه‌گر در ارتباط با خسارت (شامل هزینه تلفن)؛
- برای هزینه ناشی از عمل مجرمانه یا غیرقانونی بیمه‌گذار در شرایطی که دادگاه وی را به حبس محکوم کرده باشد.

- خسارت ناشی از مصادره یا انهدام اتومبیل به وسیله یا تحت دستور دولت، مقامات دولتی یا محلی؛
❖ موارد استثناء باید به‌طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هرگونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد. باتوجه به مطالعات انجام‌شده پیشنهاد می‌شود در صورتی که وسیله نقلیه توسط افراد دیگری به جز راننده/رانندگان مجاز نام برده شده در بیمه‌نامه رانده شده باشد بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و این مورد در استثنائات تأکید شود.

یکی از استثنائات مهم در شرایط عمومی شرکت‌های بیمه خارجی عدم جبران خسارت وارده به لاستیک‌ها می‌باشد. باتوجه به این که استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و فراوانی خسارت آن نیز بالا می‌باشد پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و تنها در صورتی خسارت وارده به آن‌ها جبران شود که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

۸-۶-۱. تخفیف عدم خسارت

در صورتی که در طی مدت بیمه بیمه‌گذار هیچ ادعای خسارتی نداشته باشد مشمول تخفیف عدم خسارت خواهد شد. در صورتی که در طی مدت بیمه خسارتی اتفاق بیفتد تخفیف عدم خسارت در زمان تمدید بیمه‌نامه به شرح جدول ۱۱ کاهش خواهد یافت:

جدول ۱۱. تخفیف عدم خسارت - شرکت بیمه آکسا

تخفیف عدم خسارت در زمان تمدید بیمه‌نامه اگر تعداد خسارت:			تخفیف عدم خسارت در شروع دوره بیمه‌ای
دو خسارت	یک خسارت	صفر خسارت	
صفر سال	صفر سال	یک سال	صفر سال
صفر سال	صفر سال	دو سال	یک سال
صفر سال	صفر سال	سه سال	دو سال
صفر سال	یک سال	چهار سال	سه سال
صفر سال	دو سال	پنج سال	چهار سال
یک سال	سه سال	شش سال	پنج سال
دو سال	چهار سال	بیشتر از شش سال	شش سال و بیشتر

بعد از سه ادعای خسارت تخفیف عدم خسارت صرف نظر از تعداد سال‌های عدم خسارت به صفر سال کاهش خواهد یافت.

در موارد ذیل تخفیف عدم خسارت کاهش نخواهد یافت:
 در صورتی که خسارتی تحت پوشش شکست شیشه جلو و پنجره‌ها، آسیب وارد شدن به کلید وسیله نقلیه، استفاده از سوخت اشتباه، مسئولیت در قبال جان و مال افراد ثالث رخ دهد یا در خسارت ایجاد شده بیمه شده مقصر نباشد.
 *تخفیف عدم خسارت قابل انتقال به شخص دیگری نیست به جزء در شرایط استثنایی و با موافقت بیمه‌گر.

۹-۶-۱. پوشش اضافی آسیب به کلیدهای خودرو

با پرداخت حق بیمه اضافی بیمه‌گذار می‌تواند این پوشش را خریداری کند.
 پرداخت خسارت از سوی بیمه‌گر به شرح زیر است:
 - در صورت آسیب وارد شدن یا سرقت کلیدهای خودرو هزینه جایگزینی حداکثر تا ۳۰۰ پوند پرداخت می‌شود. اگر کلید خودرو قابلیت جایگزینی نداشته باشد بیمه‌گر حداکثر ۱۵۰۰ پوند برای کلیدها پرداخت خواهد کرد. اگر کلیدها گم شوند یا قفل‌ها دارای قطعاتی باشند که در دسترس نباشند بیمه‌گر مبلغی برابر هزینه نشان داده شده در آخرین راهنمای لیست قیمت کارخانه به انضمام هزینه‌های نصب پرداخت می‌کند.
 - هزینه انتقال خودرو به شبکه تعمیرکاران مجاز بیمه‌گر یا منزل بیمه‌گذار در صورتی که آسیبی به کلیدها وارد شود یا کلیدها به سرقت بروند (فقط در انگلستان).
 اگر کلیدهای خودرو گم شده یا به سرقت رفته باشد بیمه‌گر از شبکه تعمیرکاران مجاز خود برای جایگزین کردن کلید یا جایگزین کردن قفل خودرو استفاده می‌کند. اگر بیمه‌گذار نخواهد که از شبکه تعمیرکاران مجاز بیمه‌گر استفاده کند بیمه‌گر مبلغی بالاتر از هزینه شبکه تعمیرکاران مجاز پرداخت نخواهد کرد و ممکن است بخواهد خسارت را به روش نقدی با پرداخت مبلغی معادل هزینه شبکه تعمیرکاران مجاز تسویه کند.

در هر خسارت مبلغ ۵۰ پوند به عهده بیمه‌گذار است (مازاد).

۱۰-۶-۱. پوشش اضافی استفاده از سوخت اشتباه

با پرداخت حق بیمه اضافی این بخش تحت پوشش قرار می‌گیرد.
 منظور از سوخت اشتباه پر کردن تصادفی مخزن با سوخت نامناسب می‌باشد.

اگر وسیله نقلیه تحت عنوان سوخت اشتباه در طول مدت بیمه‌نامه پوشش داشته باشد بیمه‌گر پوشش‌های زیر را ارائه خواهد داد:

- تخلیه و شستشوی مخزن سوخت در محل با استفاده از خودرو کنارجاده‌ای مخصوص؛
- جبران هزینه وسیله نقلیه، راننده و حداکثر ۶ مسافر تا نزدیک‌ترین تعمیرگاه برای تخلیه و شستشوی مخزن؛
- پر کردن مخزن با ۱۰ لیتر سوخت مناسب حداکثر تا ۲۵۰ پوند برای هر خسارت. برای هزینه‌های مازاد بر ۲۵۰ پوند بیمه‌گذار خود مسئول جبران خسارت خواهد بود.
- حداکثر ۲۵۰ پوند برای هر خسارت در طول دوره بیمه‌نامه؛
- در موارد زیر پرداختی از سوی بیمه‌گر صورت نخواهد گرفت:
  - برای صدمه مکانیکی یا صدمه به اجزاء خودرو که در نتیجه سوخت اشتباه نباشد یا هزینه اجاره خودرو جایگزین در صورتی که صدمه مکانیکی یا صدمه به اجزا وارد شود.
  - هر ادعایی برای سوخت اشتباه که در بیرون از انگلستان رخ داده باشد.
  - هر ادعایی برای سوخت اشتباه اگر در ۱۴ روز اول شروع بیمه‌نامه اتفاق بیفتد (مگر در مورد تمدید بیمه‌نامه)؛
  - برای سوخت بیشتر از ۱۰ لیتر از سوخت مناسب برای پرکردن مخزن بعد از تخلیه و شستشوی سوخت نامناسب؛
  - برای هرگونه ادعا ناشی از مواد خارجی که وارد سیستم سوخت شود به‌جز برای دیزل یا نفت؛
- ❖ پوشش آسیب به کلیدها و پوشش استفاده از سوخت اشتباه ابزاری برای فروش بیشتر بیمه‌بدنه توسط این شرکت می‌باشد. البته برای جذب بیشتر مشتری باید هرچه بیشتر مزایای بیمه و آگاهی لازم در این زمینه به دارندگان اتومبیل گوشزد شود. معمولاً بیمه‌گران از طریق بیمه اتومبیل بیمه‌های دیگر خود را می‌فروشند و به‌عبارت‌دیگر بیمه اتومبیل ویتترین فروش سایر بیمه‌هاست لذا شرکت‌های بیمه می‌توانند با ارائه خدماتی مانند استفاده از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر، استفاده از تعمیرگاه‌های خاص جهت تعمیر وسایل نقلیه گران‌قیمت (ترجیحاً نمایندگی مجاز تعمیرات این خودروها)، امدادسانی در کنار جاده جهت حفاظت و انتقال وسیله نقلیه به تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر، پوشش آسیب به کلیدها و پرداخت سریع خسارت رضایت مشتریان خود را جلب نمایند.
- جهت رقابت برای فروش بیمه بدنه و نیز به‌عنوان مشوق می‌توان مواردی نظیر هزینه اقامت برای بیمه‌گذار/ راننده خودروی آسیب‌دیده مشروط بر آن‌که در جایی دور از محل زندگی باشد در قالب بیمه‌نامه جامع اتومبیل ارائه نمود.

پیشنهاد می‌شود به منظور ارائه طیفی از پوشش‌های متنوع برای انواع مشتریان و رقابت برای فروش بیمه بدنه، برخی از پوشش‌های محدودتر با دریافت حق بیمه کمتر هم ارائه گردد. همچنین پوشش‌های بدنه کامل‌تر برای خودروهای لوکس و گران قیمت طراحی شوند.

کابوس تصادف با خودروهای لوکس امنیت مالی شهروندان عادی را تهدید می‌کند. یک راهکار برای تصادف با خودروهای لوکس آن است که مالکان خودروی در معرض تصادف با خودروهای گران قیمت برای پیش‌بینی تصادف با خودروهای لوکس از بیمه‌نامه‌هایی با پوشش مالی بیشتر استفاده کنند. در این رابطه پیشنهاد می‌شود بیمه‌گران پوشش‌های مازاد مالی اختیاری به مراتب بیشتری را ارائه نمایند.

۱۱-۶-۱. ارائه اطلاعات به بیمه‌گر

بیمه‌گذار موظف است به همه سؤالات درباره اتومبیل و همه رانندگان مجاز صادقانه و با تمام جزئیات پاسخ دهد. اگر بیمه‌گذار این کار را انجام ندهد؛

الف- بیمه‌نامه از زمان شروع باطل می‌شود و ممکن است هیچ حق بیمه‌ای برگشت داده نشود و حق بیمه‌های پرداخت‌نشده نیز از وی دریافت شود.

ب- فسخ از طرف بیمه‌گر با ارسال نامه کتبی ۲۱ روزه از طریق ایمیل یا از طریق پست به آخرین آدرس شناخته‌شده برای بیمه‌گر و برگشت حق بیمه با کسر هزینه‌های فسخ ۵۲/۵۰ پوند و دریافت حق بیمه‌های پرداخت‌نشده خواهد بود.

پ- حذف یک یا بیشتر از یک راننده نام برده‌شده از بیمه‌نامه و تعدیل حق بیمه به تناسب آن؛

ت- دریافت هرگونه حق بیمه باقی‌مانده؛

ث- عدم پرداخت هرگونه ادعا یا خسارت رخ داده تحت این بیمه‌نامه؛

ج- بازافت کل مبلغی که قبلاً برای خسارت تحت این بیمه‌نامه پرداخت‌شده یا هر خسارتی که تحت قوانین تردد جاده‌ای مرتبط توسط بیمه‌گر پرداخت‌شده به انضمام هزینه‌های بازافت.

❖ عنصر اطلاعات مبنای اصلی در تصمیم‌گیری طرفین قرارداد محسوب می‌شود. اگر یکی از طرفین، اطلاعات بیشتری در مقایسه با طرف دیگر داشته باشد شاهد بروز پدیده "انتخاب نامساعد" و "مخاطره اخلاقی" خواهیم بود. با توجه به اهمیت بسیار زیاد ارائه اطلاعات در تصمیم‌گیری بیمه‌گر برای ارزیابی ریسک، تعیین میزان حق بیمه، صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت، شرکت بیمه آکسا بر رعایت آن تأکید کرده است.

۱۲-۶-۱. تغییر در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه

بیمه‌گذار موظف است تغییرات بیمه‌نامه را قبل از تغییر یا در اولین زمان ممکن به بیمه‌گر اطلاع دهد:

الف- اگر بیمه‌گذار اتومبیل را بفروشد یا عوض کند.

- ب- اگر آدرس بیمه‌گذار عوض شود یا مکانی که وسیله نقلیه را نگهداری می‌کند تغییر کند.
- پ- اگر بیمه‌گذار بخواهد اسامی تعدادی راننده را حذف یا اضافه کند.
- ت- اگر بیمه‌گذار بخواهد وسیله نقلیه را اوراق کند یا طبق دستور قانون از رده خارج شود (منهدم شود).
- ث- اگر بیمه‌گذار دائماً از کشور خارج می‌شود.
- ج- اگر بیمه‌گذار یا راننده نام برده شده در بیمه‌نامه حکم عدم رانندگی دریافت کند.
- چ- اگر بیمه‌گذار خودرو را نسبت به مشخصات استاندارد انگلستان بهبود ببخشد یا تغییر دهد.
- ح- استفاده از اتومبیل به هر منظوری غیر از آنچه که در بیمه‌نامه ذکر شده است.
- خ- اگر بیمه‌گذار یا هر راننده تحت پوشش این بیمه‌نامه براساس DVLA از رانندگی محروم شده باشند.
- ❖ بررسی‌ها در خصوص عوامل تأثیرگذار بر ریسک بیمه اتومبیل نشان می‌دهد عوامل مؤثر بر ریسک عبارتند از سن، جنسیت و شغل بیمه‌گذار، نوع و کاربری وسیله نقلیه، محل نگهداری وسیله نقلیه و در برخی موارد تعداد وسیله نقلیه متعلق به بیمه‌گذار، وضعیت تأهل و رنگ وسیله نقلیه (Denuit et al., 2007). برخی از افراد ممکن است تغییراتی را در خودرو اعمال نمایند که این تغییرات ممکن است منجر به کاهش ایمنی خودرو و افزایش ریسک شده و از طرفی باعث جذابیت خودرو برای سرقت شود (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). باتوجه به اهمیت موارد ذکر شده در ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه، شرکت بیمه آکسا بیمه‌گذاران خود را براساس شرایط عمومی موظف می‌کند تا تغییرات در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه را در اولین زمان ممکن به بیمه‌گر اطلاع دهند. تغییرات در مشخصات بیمه‌گذار و وسیله نقلیه در برخی موارد سبب تشدید خطر می‌شود پیشنهاد می‌شود تغییر آدرس، کاربری وسیله نقلیه، تغییر راننده، فروش وسیله نقلیه از طریق بیمه‌گذار و مواردی مانند تعلیق گواهینامه و محرومیت از رانندگی، تخلفات حادثه‌ساز، جریمه‌های نقدی دوربین سرعت‌سنج از طریق بانک اطلاعاتی ناجا به شرکت بیمه اعلام شود.

۱۳-۶-۱. اعلام خسارت

در زمان بروز خسارت یا هر نوع حادثه‌ای بیمه‌گذار باید:

- الف- در اولین زمان ممکن مراتب را به بیمه‌گر اطلاع دهد. اگر وسیله نقلیه دزدیده شده باشد بیمه‌گذار باید آن را به پلیس اطلاع دهد و همکاری لازم را برای انجام تحقیقاتشان انجام دهد؛
- ب- کنترل کامل خسارت مانند تعمیر و روی جک نگه داشتن خودرو را به بیمه‌گر بدهد. بیمه‌گر می‌تواند دفاع یا حل و فصل اختلاف یا هرگونه ادعای به نام بیمه‌گذار را برعهده بگیرد. بیمه‌گذار نباید هیچ‌گونه مذاکره‌ای در ارتباط با خسارت انجام دهد یا خسارت را بدون اجازه کتبی بیمه‌گر تسویه کند یا مسئولیت خسارت را به‌عهده بگیرد مگر آن که بیمه‌گر از بیمه‌گذار خواسته باشد.

پ- بیمه‌گذار باید همکاری کامل با بیمه‌گر در موارد زیر داشته باشد:

- به بیمه‌گر اجازه بدهد که پس از برآورد قیمت از طریق تعمیرکار مورد تأیید خود در اولین زمان ممکن وسیله نقلیه را تعمیر کند.
- مدارک مورد نیاز مانند گواهی ثبت V5 وسیله نقلیه، مدارک شناسایی شخص یا گواهینامه رانندگی برای هر راننده نام برده شده در بیمه‌نامه را به بیمه‌گر بدهد.
- بنا به درخواست بیمه‌گر در اولین زمان ممکن کلیه مدارک مانند پیگرد قانونی، احضاریه دادگاه، ادعای خسارت یا نامه به بیمه‌گر ارسال شود.

❖ موظف نمودن بیمه‌گذار یا هر شخص بیمه شده دیگر به اعلام خسارت در اولین زمان ممکن از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می‌باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه‌گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه‌گر است میزان خسارت چقدر است. براساس ماده ۱۰ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه‌گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. پیشنهاد می‌شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه‌گذار موظف گردد در اسرع وقت به هر طریق ممکن نظیر نامه کتبی، مراجعه حضوری، تلفن، فکس و ... وقوع حادثه را به بیمه‌گر اطلاع دهد و اگر به طریقی جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه‌گذار اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر تأخیر بیمه‌گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیرقابل اجتناب، از عهده آن برنیامده است.

۱۴-۶-۱. تعدد بیمه

اگر بیمه‌گذار بیمه‌نامه دیگری داشته باشد که براساس آن تمام یا بخشی از همان خسارت، صدمه، آسیب یا مسئولیت تحت پوشش باشد بیمه‌گر تنها به نسبت سهم خود خسارت را پرداخت خواهد کرد.

۱۵-۶-۱. ادعاهای متقلبانه

اگر بیمه‌گذار یا هر شخص دیگری به جای او

الف- اطلاعات نادرست و ناکافی در مورد بیمه‌نامه بدهد؛ یا

ب- آگاهانه ادعای خسارت نادرست یا اغراق‌آمیز تحت بیمه‌نامه داشته باشد؛ یا آگاهانه توضیحات

اشتباه در حمایت از یک ادعای خسارت بدهد؛ یا

پ- آگاهانه مدارک نادرست و جعلی در حمایت از ادعای خسارت خود ارائه کند؛ یا

ت- ادعا برای هر خسارت یا آسیب ناشی از عمل عمدی بیمه‌گذار یا ناشی از توافق، آگاهی یا تبانی بیمه‌گذار.

۱- بیمه‌گر می‌تواند مدعیان را مورد پیگرد قانونی قرار دهد.

۲- بیمه‌گر می‌تواند بیمه‌نامه را از تاریخ عمل متقلبانه فسخ کند.

۳- بیمه‌گر هیچ پرداختی بابت ادعاهای متقلبانه نخواهد داشت.

۴- بیمه‌گر حق دارد هر مبلغی را که قبلاً بابت ادعای متقلبانه تحت این بیمه‌نامه از تاریخ شروع آن

پرداخت کرده باز یافت کند.

۵- بیمه‌گر حق بیمه پرداختی را برگشت نخواهد داد.

❖ بیمه‌های اتومبیل بیشترین حجم بیمه‌نامه‌های صادر شده و بالاترین تخلفات بیمه‌ای را دارند. معضل اصلی در شرکت‌های بیمه، تخلفات و تقلبات آگاهانه است. این مسئله تهدیدی جدی برای صنعت بیمه است که رسالت ایجاد امنیت اقتصادی و اجتماعی را به‌عنوان یکی از اهداف مهم در استراتژی حرفه‌ای خود گنجانده است.

تقلب بیمه‌ای عملی است که با هدف کلاهبرداری از بیمه‌گر، جهت کسب منافع مالی انجام می‌پذیرد. تقلب بیمه‌ای می‌تواند طیف گسترده‌ای از ادعاهای اغراق‌آمیز تا تصادفات و خسارات عمدی را در بر بگیرد. این تقلب‌ها باعث افزایش هزینه‌ها و در پی آن افزایش مبلغ حق بیمه می‌شود از این رو، به ضرر سایر بیمه‌گذاران نیز خواهد بود (جعفری، ۱۳۹۲). ارتباط بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار نیازمند تبادل اطلاعات زیادی راجع به خطر تحت پوشش و وقوع خسارت است. زمانی که اطلاعات انتقال می‌یابد احتمال دروغ و کلاهبرداری نیز وجود دارد این پدیده به‌عنوان اطلاعات نامتقارن شناخته شده است. رایج‌ترین حالت تقلب در زمان وقوع خسارت است ولی لزوماً مربوط به ادعای خسارت نیست حتی در فرآیند صدور نیز ممکن است به‌منظور پرداخت حق بیمه کمتر اطلاعات پنهان یا دستکاری شوند. برخی از راه‌های مبارزه با تقلب عبارتند از اعمال جریمه‌های سنگین، در نظر گرفتن کاستنی^۱ و در نظر گرفتن تخفیف^۲ بر اساس فرمول عدم ادعای خسارت (Teugels and Sundt, 2004). کلاهبرداری‌های بیمه‌ای در قوانین بسیاری از کشورهای جهان، جرم کیفری تلقی شده و در صورت اثبات، مرتکبین آن علاوه بر بازگرداندن وجوه ناشی از کلاهبرداری، محکوم به جریمه‌های مالی و حتی حبس می‌شوند. از بزرگ‌ترین انواع کلاهبرداری‌ها در بیمه ارائه اطلاعات نادرست است. برخی از بیمه‌گذاران اطلاعات غیرواقعی به بیمه‌گر می‌دهند، این در حالی است که در صورت ارائه اطلاعات صحیح، بیمه‌گر تصمیمی متفاوت اتخاذ می‌کرد (فیروزی و همکاران، ۱۳۹۰). همان‌گونه که در شرایط عمومی شرکت بیمه آکسا مشاهده می‌شود بیمه‌گر برای مقابله با ادعاهای متقلبانه جریمه‌های سنگینی را در نظر گرفته است.

1. Deductible

2. Bonuse

فسخ از طرف بیمه‌گذار به دو صورت خواهد بود: فسخ در دوره تجدیدنظر، فسخ بعد از دوره تجدیدنظر.

دوره تجدیدنظر دوره‌ای است که به بیمه‌گذار فرصت داده می‌شود درباره قراردادی که امضاء کرده یا توافق کرده تفکر کند و نظر خود را تغییر دهد.

- فسخ در دوره تجدیدنظر

در دوره تجدیدنظر اگر بیمه‌گذار از شرایط قراردادش با بیمه‌گر راضی نباشد می‌تواند بیمه‌نامه را از تاریخ شروع آن فسخ کند. اگر بیمه‌گذار قصد فسخ بیمه‌نامه را دارد باید در ۱۴ روز دوره تجدیدنظر که بیمه‌نامه خریداری شده یا دریافت شده است اقدام کند. اگر بیمه‌نامه از تاریخ شروع فسخ شود بیمه‌گذار هیچ پوششی بابت بیمه‌نامه دریافت نخواهد کرد. حق بیمه با کسر ۲۵ پوند بابت هزینه صدور مشروط بر این که در طی این دوره خسارتی نداشته باشد برگشت داده می‌شود. در صورتی که خسارتی در طی دوره اتفاق بیفتد هیچ حق بیمه‌ای برگشت داده نخواهد شد.

- فسخ بعد از دوره تجدیدنظر

اگر بیمه‌گذار بخواهد بعد از ۱۴ روز دوره تجدیدنظر بیمه‌نامه را فسخ کند و هیچ سابقه خسارتی نداشته باشد حق بیمه دوره‌ای که تحت پوشش بوده به صورت روزشمار محاسبه خواهد شد. همچنین مبلغ ۵۲/۵۰ پوند بابت هزینه فسخ از بیمه‌گذار دریافت می‌شود.

در صورتی که بیمه‌گذار در ۱۴ روز دوره تجدیدنظر بیمه‌نامه را فسخ کند و در طی دوره خسارتی رخ داده باشد حق بیمه پرداخت شده برگشت داده نخواهد شد و ۵۲/۵۰ پوند باید بابت هزینه فسخ پرداخت شود. اگر بیمه‌گذار مبلغ کافی بابت حق بیمه سهم نگهداری نپرداخته باشد یا اگر کل حق بیمه سالانه را نپرداخته باشد اما حادثه یا خسارتی داشته باشد یا مرتکب تقلب یا اعلام نادرست خسارت شده باشد بیمه‌گر حق دارد مبلغی را که به عنوان پوشش پرداخت کرده بازبافت نماید و همچنین ۵۲/۵۰ پوند بابت هزینه فسخ دریافت کند.

بیمه‌گر به دلایل زیر می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ نماید:

الف- در صورت ارائه اطلاعات نادرست از روی عمد یا بی‌اعتنایی؛

ب- در صورتی که در بیمه‌نامه تغییراتی ایجاد شود و بیمه‌گر نتواند پوشش را ادامه دهد.

پ- در صورت اعلام خسارت متقلبانه؛

ت- اگر بیمه‌گذار نتواند مدارک مناسب برای اثبات تخفیف عدم خسارت ارائه کند.

ج- اگر بیمه‌گذار حق بیمه را پرداخت نکند.

❖ باتوجه به این که خرید بیمه بدنه اتومبیل اختیاری می باشد لذا بیمه گذار قبل از خرید بیمه نامه فرصت کافی جهت بررسی پوشش های ارائه شده توسط شرکت های بیمه در اختیار دارد لذا نباید با فسخ بیمه نامه هزینه هایی را به شرکت های بیمه تحمیل کند. همانگونه که در شرایط عمومی شرکت بیمه آکسا مشاهده شد در صورتی که بیمه گذار بخواهد بیمه نامه را فسخ کند باید مبلغی را به عنوان هزینه بیمه گری بپردازد. در بررسی شرایط عمومی سایر شرکت ها نیز مشاهده شد که بیمه گران خارجی در صورت فسخ بیمه نامه از طرف بیمه گذار مبلغ یا درصدی از حق بیمه را به عنوان هزینه بیمه گری لحاظ می کنند. پیشنهاد می شود در صورت فسخ از طرف بیمه گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین نامه شماره ۵۳ پیش بینی شده است مبلغ یا درصدی از حق بیمه به عنوان هزینه بیمه گری کسر و مابقی حق بیمه مدت باقی مانده به صورت روزشمار برگشت داده شود. لازم به توضیح است که مبلغ یا درصد مذکور جریمه تلقی نمی شود.

۷-۱. شرکت بیمه آویوا

شرکت بیمه آویوا شرکت چند ملیتی ارائه دهنده خدمات بیمه است که دفتر مرکزی آن در در انگلستان می باشد و ششمین شرکت بیمه جهان از لحاظ درآمد اولیه می باشد. فعالیت های این شرکت در قاره های آسیا، اروپا و آمریکای شمالی متمرکز است. شرایط عمومی شرکت بیمه آویوا^۱ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم ترین مؤلفه های آن در جدول ۱۲ آورده شده است.

جدول ۱۲. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه آویوا

اعلام خسارت	قلمرو جغرافیایی	روش های تأمین غرامت	پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی	جایگزینی وسیله نقلیه جدید
مازاد	فسخ	استثنائات	پوشش صندلی کودک	تعدد بیمه
اظهارات خلاف واقعیت	تقلب	تخفیف عدم خسارت	پوشش شکست شیشه	

۱-۷-۱. اعلام خسارت

هرگونه حادثه، خسارت، صدمه یا آسیب باید توسط بیمه‌گذار یا نماینده قانونی وی ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ حادثه به بیمه‌گر اطلاع داده شود.

بیمه‌گذار باید هرگونه ابلاغیه (مکاتبه‌ای) که در ارتباط با حادثه دریافت کرد فوراً به بیمه‌گر ارسال کند. اگر ادعای خسارتی تحت این بیمه‌نامه رخ دهد که براساس آن وسیله نقلیه آسیب‌دیده باشد بیمه‌گذار باید علاوه بر اعلام خسارت کلیه مدارک مربوط را ظرف ۳۰ روز از تاریخ حادثه یا اطلاع از آسیب به بیمه‌گر ارائه دهد.

اگر وسیله نقلیه گم شود، سرقت شود یا سرقت با شکست حرز صورت گیرد بیمه‌گذار باید در اولین زمان معقول آن را به پلیس گزارش دهد.

❖ موظف نمودن بیمه‌گذار یا نماینده قانونی وی به اعلام خسارت ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ حادثه از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می‌باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه‌گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه‌گر است میزان خسارت چقدر است. در اغلب پرونده‌های جعلی و تقلبی فاصله زمانی بین تاریخ وقوع حادثه و تاریخ اعلام خسارت بسیار زیاد است. براساس ماده ۱۰ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه‌گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. پیشنهاد می‌شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه‌گذار موظف گردد در اسرع وقت به هر طریق ممکن نظیر نامه کتبی، مراجعه حضوری، تلفن، فکس و ... وقوع حادثه را به بیمه‌گر اطلاع دهد و اگر به طریقی جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه‌گذار اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر تأخیر بیمه‌گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیرقابل اجتناب، از عهده آن برنیامده است.

۱-۷-۲. قلمرو جغرافیایی

جمهوری سنگاپور، غرب مالزی و شبه جزیره تایلند تا ۸۰ کیلومتر از مرز با غرب مالزی. همچنین زمانی که وسیله نقلیه در حمل و نقل از طریق مسیر دریایی مستقیم بین سنگاپور و سرزمین اصلی از غرب مالزی می‌باشد.

❖ قلمرو جغرافیایی تحت پوشش این شرکت بیمه همانند شرکت بیمه ام اس آی جی در حوزه سنگاپور است ولی علاوه بر آن حمل وسیله نقلیه از طریق مسیر دریایی را نیز پوشش می‌دهد. اگرچه

صنعت حمل و نقل خودرو، صنعتی ایمن و کارآمد است ولی این احتمال وجود دارد که در انواع و اقسام روش‌های حمل خودرو سوانحی رخ دهد. شرکت بیمه آویوا با پوشش دادن وسیله نقلیه در حمل و نقل از طریق مسیر دریایی ریسک بیشتری را نسبت به شرکت بیمه ام اس آی جی می‌پذیرد و به نظر می‌رسد این امر به‌عنوان ابزاری برای بازاریابی بیشتر باشد.

۳-۷-۱. روش‌های تأمین غرامت

اگر وسیله نقلیه گم شود، دزدیده شود یا آسیب ببیند بیمه‌گر به صلاح‌دید خود

- هزینه تعمیر را می‌پردازد؛ یا
- وسیله نقلیه را جایگزین می‌کند؛ یا
- پول نقد معادل صدمه یا آسیب می‌پردازد.

بیمه‌گر می‌تواند تصمیم بگیرد که از قطعات مناسب یا لوازم جانبی که توسط کارخانه اصلی ساخته شده‌اند استفاده کند. اگر قطعات مناسب یا لوازم جانبی در دسترس نباشد بیمه‌گر هزینه‌های معقول برای حمل قطعات از بیرون از سنگاپور را می‌پردازد به جز حمل هوایی.

❖ در برخی از کشورها قطعات دست دوم در تعمیر وسایل نقلیه آسیب‌دیده مورد استفاده قرار می‌گیرد که این امر به‌وضوح سبب افزایش هزینه‌های تعمیر می‌شود. یک جایگزین برای قطعات دست دوم، قطعات غیرکارخانه‌ای (که به نام قطعات یدکی غیر اصلی نیز شناخته می‌شوند) است که مشابه قطعات اصلی است ولی به‌دلیل غیر اصل بودن ارزان‌ترند (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲).

۴-۷-۱. پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی

اگر وسیله نقلیه به‌صورت اقساطی یا لیزینگی خریداری شده باشد کلیه خسارت‌ها به مالک شرح داده شده در بیمه‌نامه پرداخت خواهد شد و پس از آن مسئولیت بیمه‌گر خاتمه خواهد یافت.

❖ در حال حاضر در ایران اگر خودرو به‌صورت لیزینگی خریداری شده باشد در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار معرفی‌نامه‌ای از شرکت لیزینگ مبنی بر این که خسارت در وجه چه کسی (بیمه‌گذار یا شرکت لیزینگ) پرداخت شود ارائه می‌نماید و براساس آن معرفی‌نامه خسارت پرداخت خواهد شد.

۵-۷-۱. جایگزینی وسیله نقلیه جدید

وسيله نقلیه جدید در صورتی جایگزین خواهد شد که هزینه تعمیر وسیله نقلیه بیشتر از ۷۰٪ لیست قیمت آن در سنگاپور در زمانی باشد که بیمه‌گذار وسیله نقلیه را خریده است (شامل COE و GST) یا وسیله نقلیه دزدیده شود و پیدا نشود.

❖ هرچه تمایل به خرید خودروهای ساخت روز بیشتر شود، شاهد پیشرفت‌هایی در جهت کنترل حوادث رانندگی خواهیم بود. در خودروهای روز، معایب خودروهای قدیمی برطرف شده است و عامل استهلاک که باعث بروز خسارت یا شدت آن است، حذف و یا کمتر می‌شود همچنین اگر سال ساخت خودرو زیاد باشد آن‌گاه ویژگی‌های ایمنی آن به احتمال خیلی زیاد متناسب با شرایط روز نخواهد بود (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). در حال حاضر در ایران براساس ماده ۱۹ آیین‌نامه شماره ۵۳ خسارت‌های بالای ۷۵ درصد خسارت کلی تلقی می‌شوند. با توجه به موارد بالا پیشنهاد می‌شود درصد خسارت کلی شدن کاهش یابد زیرا خودروهای دارای خسارت سنگین پس از تعمیر از ایمنی پایین‌تر و احتمال تصادف بالاتری برخوردارند.

۶-۷. مزاد

در صورتی که بیمه‌گذار برای تعمیر وسیله نقلیه از تعمیرگاهی استفاده کند که تعمیرگاه مورد تأیید شرکت آویوا نباشد کلیه مزادها دو برابر خواهد شد به جزء برای شیشه جلو اتومبیل که مازادی علاوه بر مزاد عادی دارد.

برای افراد ۲۴ سال و پایین‌تر و/یا کسی که گواهینامه معتبر رانندگی برای کمتر از یک سال دارد مقدار مزاد ۲,۵۰۰ دلار سنگاپور خواهد بود.

❖ پیشنهاد می‌شود به منظور جلوگیری از تقلب و تخلفات بیمه‌ای، مراکزی جهت تعمیر وسیله نقلیه مشخص شود. افزایش مزاد در سایر تعمیرگاه‌ها می‌تواند ضمانت اجرایی برای این پیشنهاد باشد.

اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می‌گذارد. مهم‌ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. آمارها نشان می‌دهد افراد زیر ۲۵ سال بیشتر از دیگران در بروز حادثه مقصرند. (فتوت احمدی، ۱۳۸۳). لذا پیشنهاد می‌شود اضافه‌نرخ برای افرادی که تازه گواهینامه گرفته‌اند و افراد زیر ۲۵ سال در نظر گرفته شود و یا مازادی علاوه بر مزاد عادی برای آن‌ها لحاظ گردد. هدف از در نظر گرفتن مزاد برای رانندگان جوان و ادار کردن آن‌ها به رعایت احتیاط‌های بیشتر است.

۷-۷-۱. فسخ

- فسخ از طرف بیمه‌گذار

بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌نامه را در طی ۱۴ روز از خرید یا تمدید قرارداد یا روزی که بیمه‌نامه یا مدارک تمدید را دریافت کرده، هرکدام که دیرتر بود، بدون هیچ جریمه‌ای فسخ کند. اگر بیمه‌گذار بخواهد بیمه‌نامه را فسخ کند و پوشش بیمه‌ای بیشتر از ۱۴ روز گذشته باشد کل حق بیمه پرداختی

به وی برگشت داده می‌شود. اگر بیمه‌گذار بخواهد بیمه‌نامه را فسخ کند درحالی‌که پوشش بیمه‌نامه شروع شده است حق بیمه پس از کسر حق بیمه دوره‌ای که پوشش داشته به وی برگشت داده می‌شود. این حق بیمه به روش کوتاه مدت برای دوره‌ای که پوشش دریافت کرده محاسبه خواهد شد. اگر بیمه‌گذار ادعای خسارتی داشته باشد یا حادثه‌ای که منجر به افزایش خسارت در دوره بیمه شده باشد هیچ حق بیمه‌ای به وی برگشت داده نخواهد شد. در صورت فسخ بیمه‌نامه بیمه‌گذار باید اصل بیمه‌نامه را به بیمه‌گر تحویل دهد.

- فسخ از طرف بیمه‌گر

بیمه‌گر می‌تواند با ارسال نامه اعلام فسخ ۷ روزه به آخرین آدرس شناخته شده بیمه‌گذار بیمه‌نامه را فسخ کند. حق بیمه پس از کسر حق بیمه دوره‌ای که تحت پوشش بوده است به بیمه‌گذار برگشت داده می‌شود. در جدول ۱۳ نرخ‌های دوره کوتاه مدت برای بیمه‌نامه سالانه آورده شده است. کلیه مبالغ برگشتی در طی ۱۴ روز کاری برگشت داده می‌شود.

جدول ۱۳. نرخ دوره کوتاه مدت برای بیمه‌نامه سالانه در شرکت بیمه آویوا

دوره بیمه	حق بیمه برگشتی	دوره بیمه	حق بیمه برگشتی
تا ۱۴ روز	۱۰۰٪ کل حق بیمه	تا ۶ ماه	۳۰٪ کل حق بیمه
تا ۱۵ روز	۹۰٪ کل حق بیمه	تا ۷ ماه	۲۵٪ کل حق بیمه
تا ۱ ماه	۸۰٪ کل حق بیمه	تا ۸ ماه	۲۰٪ کل حق بیمه
تا ۲ ماه	۷۰٪ کل حق بیمه	تا ۹ ماه	۱۵٪ کل حق بیمه
تا ۳ ماه	۶۰٪ کل حق بیمه	تا ۱۰ ماه	۱۰٪ کل حق بیمه
تا ۴ ماه	۵۰٪ کل حق بیمه	تا ۱۱ ماه	۵٪ کل حق بیمه
تا ۵ ماه	۴۰٪ کل حق بیمه	تا ۱۲ ماه	۰٪ کل حق بیمه

❖ باتوجه به این که خرید بیمه بدنه اتومبیل اختیاری می‌باشد لذا بیمه‌گذار قبل از خرید بیمه‌نامه فرصت کافی جهت بررسی پوشش‌های ارائه شده توسط شرکت‌های بیمه در اختیار دارد. پیشنهاد می‌شود در صورت فسخ از طرف بیمه‌گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ پیش‌بینی شده است مبلغ یا درصدی از حق بیمه به‌عنوان هزینه بیمه‌گری کسر و مابقی حق بیمه مدت باقی مانده به صورت روزشمار برگشت داده شود. لازم به توضیح است مبلغ یا درصد مذکور جریمه تلقی نمی‌شود.

- در موارد زیر پرداختی از سوی شرکت بیمه صورت نخواهد گرفت:
- عدم امکان استفاده، ساییدگی و فرسودگی، استهلاک؛
  - شکستگی یا ازکارافتادگی، خرابی الکتریکی یا الکترونیکی، مکانیکی؛
  - خرابی یا بد عمل کردن تجهیزات و کامپیوتر؛
  - خسارت یا صدمه ناشی از سرقت درحالی که سوئیچ وسیله نقلیه در یا روی آن رها شده باشد.
  - خسارت یا صدمه ناشی از سرقت به واسطه کلاهبرداری؛
  - آسیب به تایرها بر اثر ترمز یا پنچری، پارگی یا ترکیدگی مگر آن که وسیله نقلیه همزمان آسیب دیده باشد.
  - خسارت یا آسیب ایجادشده به وسیله فشار امواج ناشی از هواپیما یا سایر وسایل مسافرت هوایی در سرعت صوت یا بالاتر از سرعت صوت؛
  - کاهش قیمت در نتیجه تعمیر؛
  - خسارت یا غرامت ناشی از مصادره یا انهدام توسط یا براساس دستور هر مقام محلی یا دولتی یا حکومتی؛
  - خسارت یا آسیب مستقیم ناشی از خرابی مطابق با هر فراخوان کارخانه یا ابلاغیه خدمات؛
  - هرگونه خدمات بازیافت حادثه که مورد تصویب بیمه گر نیست.
  - هرگونه هزینه، پرداخت، خسارت یا هزینه های ناشی از یا مرتبط با توافق خرید اقساطی؛
  - هرگونه پرداخت متفرقه در صورتی که وسیله نقلیه توسط تعمیرگاه مورد تأیید شرکت آویوا تعمیر نشده باشد.
  - استفاده از خودرو به هر منظوری غیر از آنچه که در قسمت "محدودیت کاربری" ذکر شده است.
  - رانندگی توسط شخصی که نامش به عنوان راننده مجاز در بیمه نامه ذکر نشده باشد.
  - راننده دارای گواهینامه معتبر برای رانندگی نباشد.
  - رانندگی مطابق با شرایط گواهینامه نباشد.
  - گواهینامه رانندگی متناسب با نوع وسیله نقلیه نباشد.
  - رانندگی تحت تأثیر مشروبات مست کننده یا مواد مخدر؛
  - در شرایط نامناسب جاده ای رانندگی شود.
  - هرگونه خسارت مستقیم یا غیرمستقیم ایجادشده توسط، به دلیل یا ناشی از:

- تابش یونی یا آلودگی به وسیله رادیواکتیو ناشی از هرگونه سوخت هسته‌ای یا از زباله هسته‌ای در نتیجه احتراق سوخت هسته‌ای؛
- مواد رادیواکتیو، سمی، منفجره یا خواص خطرناک دیگر از انفجار هسته‌ای یا اجزاء هسته‌ای وابسته؛
- هرگونه خسارت مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از موارد زیر به هیچ وجه تحت پوشش نیست:
  - جنگ، تهاجم، فعالیت دشمن خارجی، عمل یا عملیات جنگی یا خصمانه (چه اعلان جنگ شده باشد یا نشده باشد)، جنگ داخلی، شورش، انقلاب، قیام، نیروی نظامی یا اشغالی؛
  - هرگونه عملی که در کنترل، جلوگیری، حمایت یا هرگونه ارتباط با موارد بند ۱ باشد.
    - هر حادثه، صدمه یا آسیب اگر وسیله نقلیه خارج از جمهوری سنگاپور ثبت شده باشد.
    - هر حادثه، صدمه یا آسیب درحالی که وسیله نقلیه خارج از محدوده جغرافیایی استفاده شده باشد.
- در موارد زیر پوشش حذف نخواهد شد:
  - درحالی که خودرو در توقیف یا کنترل:
  - شخصی است که هدفش تعمیر خودرو است، یا
  - کارمند هتل یا رستوران یا خدمات پارکینگ خودرو تنها برای پارک کردن وسیله نقلیه.
- ❖ استثنائات در مقابل خطرهای اصلی و اضافی قرار دارد. موارد استثناء باید به طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هرگونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد.
- ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. مهم‌ترین این عوامل سن و سابقه راننده است. پیشنهاد می‌شود در صورتی که خودرو توسط افراد دیگری به جز راننده/رانندگان مجاز نام برده شده در بیمه‌نامه راننده شود بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و این مورد در استثنائات تأکید شود.
- یکی از معمول‌ترین استثنائات در شرایط عمومی بیمه‌گران خارجی صدمه به لاستیک‌های خودرو است که علت این امر فراوانی بالای ادعای خسارت است. این‌گونه خسارت‌ها معمولاً به‌عنوان هزینه‌های رانندگی تلقی شده، لذا برعهده راننده است. طبق آیین‌نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت‌های تحت پوشش عبارت است از "خسارت باطری و لاستیک‌های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه شده تا ۵۰٪ قیمت نو" درحالی که می‌دانیم استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است لذا پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و تنها در صورتی تحت پوشش قرار گیرد که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

۹-۷-۱. پوشش صندلی کودک

اگر در وسیله نقلیه صندلی کودک نصب شده باشد و وسیله نقلیه دچار حادثه شود یا آسیبی در نتیجه سرقت یا آتش سوزی وارد شود بیمه گر تا ۲۵۰ دلار سنگاپور هزینه جایگزینی برای هر صندلی کودک می پردازد.

۱۰-۷-۱. تعدد بیمه

اگر خسارتی رخ دهد که تحت پوشش این بیمه نامه باشد و همزمان تحت پوشش بیمه نامه دیگری نیز باشد که خسارت، صدمه یا مسئولیت مشابه را پوشش می دهد بیمه گر فقط به تناسب سهم خود خسارت را پرداخت خواهد کرد.

۱۱-۷-۱. اظهارات خلاف واقعیت

اگر بیمه گذار اظهارات خلاف واقعیت در خرید این بیمه نامه بنماید کلیه مزایای بیمه نامه را از دست خواهد داد.

۱۲-۷-۱. تقلب

هر ادعایی که به هر طریقی متقلبانه باشد یا اگر بیمه گذار یا هر شخصی که از سوی وی فعالیت می کند عمل متقلبانه ای انجام دهد شامل بالا بردن یا اغراق کردن در خسارت یا ارائه مدارک جعلی و تحریف شده، در این صورت کلیه مزایای بیمه نامه باطل خواهد شد.

❖ بیمه اتومبیل از مهم ترین رشته های بیمه ای است که سهم عمده ای در پرتفوی صنعت بیمه و بالاترین میزان تخلفات بیمه ای را دارد. معضل اصلی در شرکت های بیمه، تخلفات و تقلبات آگاهانه است. این مسئله تهدیدی جدی برای صنعت بیمه است که رسالت ایجاد امنیت اقتصادی و اجتماعی را به عنوان یکی از اهداف مهم در استراتژی حرفه ای خود گنجانده است.

قراردادهای بیمه براساس اصل حداعلاهی حسن نیت بسته می شوند و عنصر اطلاعات مبنای اصلی در تصمیم گیری طرفین قرارداد محسوب می شود. ارتباط بین بیمه گر و بیمه گذار نیازمند تبادل اطلاعات زیادی راجع به خطر تحت پوشش و وقوع خسارت است. زمانی که اطلاعات انتقال می یابد احتمال دروغ و کلاهبرداری نیز وجود دارد این پدیده به عنوان اطلاعات نامتقارن شناخته شده است. رایج ترین حالت تقلب در زمان وقوع خسارت است ولی لزوماً مربوط به ادعای خسارت نیست حتی در فرآیند صدور نیز ممکن است به منظور پرداخت حق بیمه کمتر، اطلاعات پنهان یا دستکاری شوند. این فریب کاری مشکل مهمی برای شرکت های بیمه است و هزینه های بیمه را افزایش می دهد و کنترل کردن آنها نیز دشوار می باشد. برخی از راه های مبارزه با تقلب عبارتند از اعمال جریمه های

سنگین، در نظر گرفتن کاستنی و در نظر گرفتن تخفیف بر اساس فرمول عدم ادعای خسارت (Teugels and Sundt, 2004). برای شرایط عمومی شرکت بیمه آویوا در صورتی که بیمه‌گذار اظهارات خلاف واقعیت بنماید و یا ادعای متقابلانه‌ای در ارتباط با بیمه‌نامه داشته باشد کلیه مزایای بیمه‌نامه باطل خواهد شد.

۱۳-۷-۱. تخفیف عدم خسارت

در صورتی که هیچ خسارتی در طی دوره بیمه‌نامه رخ ندهد، تخفیف عدم خسارت در زمان تمدید بیمه‌نامه اعمال می‌شود.

اگر در زمان تمدید بیمه‌نامه بررسی‌ها نشان دهد که بیمه‌گذار حادثه‌ای داشته است در این صورت تخفیف عدم خسارت به صورت موقت از دست خواهد رفت. اگر بعد از تحقیقات، بیمه‌گر به این نتیجه برسد که حادثه در نتیجه قصور بیمه‌گذار نبوده است در این صورت تخفیف عدم خسارت برگشت داده می‌شود و حق بیمه اضافه‌ای که بیمه‌گذار پرداخت کرده به وی برگشت داده می‌شود. اگر خسارتی اتفاق بیفتد که ناشی از قصور بیمه‌گذار باشد در این صورت تخفیف عدم خسارت با توجه به مقیاس مربوطه کاهش می‌یابد.

تخفیف عدم خسارت به بیمه‌نامه‌های با دوره کمتر از ۱۲ ماه تعلق نمی‌گیرد. اگر بیمه‌نامه به شخص دیگری انتقال یابد تخفیف عدم خسارت آن قابل انتقال به شخصی که بیمه‌نامه به وی منتقل شده است نخواهد بود.

۱۴-۷-۱. پوشش شکست شیشه

بیمه‌گر هزینه جایگزینی یا تعمیر شیشه خودرو را برای شیشه جلو، سقف یا پنجره‌ها پرداخت می‌کند اگر:

- خسارت یا آسیب دیده باشند؛ یا
  - بدنه خودرو دچار خراشیدگی شود که منحصراً ناشی از شکست شیشه خودرو باشد.
- اگر بیمه‌گذار خسارتی تحت این بخش داشته باشد این خسارت روی تخفیف عدم خسارت تأثیری نخواهد داشت.

برای جایگزینی شیشه:

- اگر بیمه‌گذار از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر استفاده کند میزان مازاد ۱۰۰ دلار سنگاپور خواهد بود.
  - اگر بیمه‌گذار از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر استفاده نکند حداکثر مبلغ قابل پرداخت برای جایگزینی شیشه ۶۰۰ دلار سنگاپور پس از کسر ۱۰۰ دلار سنگاپور به‌عنوان مازاد خواهد بود.
- اگر شیشه به جای جایگزینی تعمیر شود:

- در صورتی که بیمه‌گذار از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر استفاده کند هیچ مازادی از وی کسر نخواهد شد.

- اگر بیمه‌گذار از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر استفاده نکند میزان ۲۵ دلار سنگاپور به‌عنوان مازاد از وی کسر خواهد شد.

- استثنائات

- برای تعمیر یا جایگزینی، خسارت یا آسیب در موارد زیر هیچ پرداختی صورت نخواهد گرفت:
- اگر شیشه لب‌پر شده باشد یا خراش دیده باشد.
- پوشش حفاظتی تیره برای شیشه‌های اتومبیل در نتیجه شکست شیشه مگر آن‌که اثبات شود به صورت اورجینال توسط کارخانه نصب شده باشد.

۸-۱. شرکت بیمه آلیانز

شرکت بیمه آلیانز یکی از بزرگترین ارائه‌دهندگان خدمات مالی جهان می‌باشد که دارای بیش از ۸۵ میلیون مشتری در ۷۰ کشور جهان است. دفتر مرکزی این شرکت در مونیخ آلمان قرار دارد. قلمرو جغرافیایی شرکت بیمه آلیانز در این پژوهش بریتانیا، جزایر کانال، جزیره من، آندورا، اتریش، بلژیک، بلغارستان، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، دانمارک، استونی، فنلاند، فرانسه، آلمان، جبل الطارق، مصر، مجارستان، ایسلند، ایتالیا، لاتویا، لیختن اشتاین، لیتوانی، لوکزامبرگ، جزیره مالت، موناکو، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، جمهوری ایرلند، رومانی، سن مارینو، اسلواکی، اسلونی، اسپانیا، سوئد، سوئیس و شهر واتیکان می‌باشد. همچنین پوشش شامل انتقال بین این کشورها از طریق هوایی، ریلی یا دریایی شامل بارگیری و تخلیه نیز می‌باشد.

شرایط عمومی شرکت بیمه آلیانز^۱ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم‌ترین مؤلفه‌های آن در جدول ۱۴ آورده شده است.

جدول ۱۴. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه آلیانز

جایگزینی وسیله نقلیه	استثنائات	جایگزینی وسیله نقلیه	راننده وسیله نقلیه
روش‌های تأمین غرامت	پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگ	فسخ	اعلام خسارت
تقلب	تغییر در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه	تخفیف عدم خسارت	داوری

۱-۸-۱. راننده وسیله نقلیه

یکی از نکات قابل توجه در شرایط عمومی شرکت بیمه آلیانز این است که اگر وسیله نقلیه توسط شخصی که نامش در بیمه نامه به عنوان "شخص یا گروهی از اشخاص که حق رانندگی کردن را دارند" ذکر نشده باشد راننده شود تحت پوشش نخواهد بود.

❖ نظر به اهمیت ویژگی های فردی راننده که یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می باشد شرکت بیمه آلیانز از بیمه گذاران خود می خواهد که در فرم پیشنهاد بیمه نامه شخص یا گروهی از اشخاص را که حق رانندگی کردن با وسیله نقلیه را دارند مشخص کند. بیمه گذار باید در فرم پیشنهاد نام افرادی را که حق رانندگی با وسیله نقلیه بیمه شده را دارند، نسبت شان با بیمه گذار، تاریخ تولد، شغل، تعداد سال های سابقه رانندگی و بیماری و ناتوانی آن ها را درج کند.

۱-۸-۲. جایگزینی وسیله نقلیه

وسيله نقلیه بیمه گذار با وسیله نقلیه دیگری از همان نوع، مدل و خصوصیات جایگزین خواهد شد اگر وسیله نقلیه:

- سرقت شود و ظرف ۲۸ روز از اعلام سرقت به بیمه گر پیدا نشود.
- آسیب وارده به گونه ای باشد که هزینه تعمیر آن بیشتر از ۵۰٪ قیمت وسیله نقلیه مشابه در زمان خسارت یا آسیب باشد (براساس لیست قیمت در انگلستان).
- جایگزینی زمانی امکان پذیر است که:
- بیمه گذار مالک وسیله نقلیه (یا وسیله نقلیه تحت قراردادی به صورت اقساطی خریداری شده باشد) از زمانی که به عنوان یک وسیله نقلیه جدید ثبت شده است باشد.
- خسارت یا زیان قبل از این که وسیله نقلیه یک سال عمر کرده باشد اتفاق بیفتد.
- بیمه گر از سوی بیمه گذار یا شرکتی که وسیله نقلیه را به صورت اقساط فروخته اجازه جایگزینی وسیله نقلیه را داشته باشد.
- وسیله نقلیه در حال حاضر تولید شود و به سهولت در انگلستان موجود باشد.
- بیمه گذار پوشش جامع خریداری کرده باشد.

❖ باتوجه به پیشرفت تکنولوژی انتظار می رود هنگامی که وسیله نقلیه ای به سرقت می رود، اطلاع رسانی و پی گیری آن از طریق پلیس سریع تر انجام شود. همان گونه که ملاحظه شد شرکت بیمه آلیانز مهلت پیداشدن وسیله نقلیه را ۲۸ روز در نظر گرفته است.

پیشنهاد می شود مدت زمان انتظار برای پیداشدن وسیله نقلیه سرقت شده کاهش یابد. این امر موجب تسریع در پرداخت خسارت می شود که لازمه حرفه بیمه گری است.

هرچه تمایل به خرید خودروهای ساخت روز بیشتر شود، شاهد پیشرفت‌هایی در جهت کنترل حوادث رانندگی خواهیم بود. در خودروهای روز، معایب خودروهای قدیمی برطرف شده است و عامل استهلاک که باعث بروز خسارت یا شدت آن است، حذف و یا کمتر می‌شود. همچنین اگر سال ساخت خودرو زیاد باشد آن‌گاه ویژگی‌های ایمنی آن به احتمال خیلی زیاد متناسب با شرایط روز نخواهد بود (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). در حال حاضر در ایران براساس ماده ۱۹ آیین‌نامه شماره ۵۳ خسارت‌های بالای ۷۵ درصد خسارت کلی تلقی می‌شوند. با توجه به موارد بالا پیشنهاد می‌شود درصد خسارت کلی شدن کاهش یابد زیرا خودروهای دارای خسارت سنگین پس از تعمیر از ایمنی پایین‌تر و احتمال تصادف بالاتری برخوردارند.

۳-۸-۱. استثنائات

موارد زیر تحت پوشش نخواهد بود:

- خسارت یا آسیب وارده به وسیله نقلیه در زمانی که وسیله نقلیه با اجازه بیمه‌گذار توسط شخصی بین سنین ۱۷ تا ۲۴ ساله رانده شده باشد و آن شخص نامش در گواهینامه بیمه ذکر نشده باشد.
- خسارت یا آسیب وارده به وسیله نقلیه در نتیجه تقلب یا نیرنگ یا با استفاده از هر فرم جعلی پرداخت که بانک یا شرکت سازنده اجازه نداده باشد.
- مازاد آتش‌سوزی، سرقت و آسیب مخرب یا آسیب عمدی؛
- اولین ۱۲۰ پوند از هر خسارت ایجادشده از آتش‌سوزی، انفجار، سرقت، اقدام به سرقت یا آسیب از روی سوءنیت؛
- مازاد آسیب به شیشه جلو.
- اگر ادعای خسارت فقط برای تعمیر یا جایگزینی شیشه جلو اتومبیل یا پنجره‌ها یا خراش ایجادشده بر روی بدنه خودرو که از نتیجه مستقیم آسیب به شیشه جلو یا پنجره بوده باشد در این صورت بیمه‌گذار باید اولین
- ۶۰ پوند را برای جایگزین کردن آن توسط تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر برای شیشه اتومبیل بپردازد.
- برای تعمیر شیشه توسط تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر نیازی به پرداخت مازاد نیست.
- ۱۰۰ پوند برای جایگزینی یا تعمیر نزد هر تعمیرگاه دیگر بپردازد.
- مازاد آسیب تصادفی.

اگر ادعای خسارت از آتش سوزی، سرقت، آسیب از روی بدخواهی یا شیشه جلو اتومبیل نباشد بیمه‌گذار باید مازادی را که در جدول زیر نشان داده شده است پردازد. این مازد علاوه بر هر مازادی است که ممکن است در نظر گرفته شده باشد.

جدول ۱۵. طبقه‌بندی راننده و میزان مازاد- شرکت بیمه آلیانز

سن راننده	با تجربه	بدون تجربه
۱۷ تا ۲۰ سال	۳۵۰ پوند	۳۵۰ پوند
۲۱ تا ۲۴ سال	۲۵۰ پوند	۳۵۰ پوند
۲۵ سال و بالاتر	۱۲۰ پوند	۲۵۰ پوند

راننده بی‌تجربه شخصی است که گواهینامه بلندمدت صادرشده در اتحادیه اروپا، بریتانیا، ایرلند شمالی، جزایر کانال یا جزیره من برای یک سال اخیر را ندارد.

- سایدگی و فرسودگی، استهلاک، نقص، خرابی یا شکستگی مکانیکی، الکتریکی، الکترونیکی یا کامپیوتری؛

- آسیب وارده به تایرها در نتیجه ترمز، پنچری، پارگی یا ترکیدگی؛

- آسیب یا خرابی در نتیجه فشار ایجادشده توسط هواپیما یا سایر وسایل پروازی؛

- افت ارزش بازاری وسیله نقلیه به‌دنبال تعمیر آن؛

- خسارت یا آسیب ناشی از مصادره یا انهدام وسیله نقلیه توسط یا براساس دستور هر مقام

محلی، دولتی یا حکومتی؛

- عدم امکان استفاده از وسیله نقلیه یا هر خسارت غیرمستقیم دیگر؛

- هرگونه آسیب عمدی توسط بیمه‌گذار یا هر شخص بیمه‌شده دیگر تحت این بیمه‌نامه؛

- خسارت یا زیان یا مسئولیت مستقیم یا غیرمستقیم ایجادشده توسط موارد زیر تحت پوشش

نخواهد بود:

• تابش‌های یونی یا آلودگی به‌وسیله پرتوافشانی هر سوخت هسته‌ای یا هر زباله هسته‌ای از سوزاندن سوخت هسته‌ای؛

• مواد رادیواکتیو، سمی، منفجره یا اموال خطرناک دیگر از هر نوع ماشین‌آلات هسته‌ای یا هر بخش از آن.

- خسارت، زیان، جراحت یا مسئولیت ناشی از زلزله، آتش زیر زمین یا جنگ، تهاجم، انقلاب یا

هر رویداد مشابه دیگر تحت پوشش نخواهد بود.

- هرگونه ادعا یا خسارت درحالی‌که:

- وسیله نقلیه توسط شخصی که نامش در بیمه‌نامه به‌عنوان "شخص یا گروهی از اشخاص که حق رانندگی کردن را دارند" ذکر نشده باشد.
  - استفاده از وسیله نقلیه به هر منظوری غیر از آنچه که در بیمه‌نامه ذکر شده است. تحت پوشش نخواهد بود.
- استثناء فوق در صورتی که وسیله نقلیه توسط شخصی بدون اجازه بیمه‌شده یا توسط نمایندگی اتومبیل برای ارائه خدمات یا تعمیر استفاده شده باشد کاربرد ندارد.
- زیان، خسارت یا مسئولیت ناشی از شورش یا اغتشاش داخلی در خارج از بریتانیا، جزیره من یا جزایر کانال پوشش نخواهد داشت مگر آن که به‌موجب قانون بیمه اجباری اتومبیل نیاز به پوشش این موارد بوده باشد.
- ❖ موارد استثناء باید به‌طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هرگونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد. باتوجه به این که رانندگان جوان نسبت به رانندگان مسن دارای ریسک بیشتری می‌باشند لذا بیمه‌گران حق بیمه بیشتری را از رانندگان جوان در مقایسه با رانندگان مسن مطالبه می‌کنند و یا مازاد بیشتری برای آن‌ها در نظر می‌گیرند. این امر موجب می‌شود تا رانندگان جوان احتیاط بیشتری در رانندگی به عمل آورند. راننده جوان فردی است که سن وی زیر ۲۵ سال باشد.
- مازاد رانندگان جوان / بی‌تجربه مازاد استنادی است که در بیمه اتومبیل اعمال می‌شود. منظور از مازاد مبلغی است که از هر خسارت کسر شده و برعهده بیمه‌گذار می‌باشد و شرکت بیمه در قبال آن مسئولیتی ندارد (Bennett, 2004). همان‌گونه که در جدول ۱۵ مشاهده می‌شود بیمه‌گر مازاد بیشتری را برای راننده جوان و بی‌تجربه در نظر می‌گیرد. ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. پیشنهاد می‌شود در صورتی که خودرو توسط افراد دیگری به جز راننده / رانندگان مجاز نام برده شده در بیمه‌نامه راننده شود بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و این مورد در استثنائات شرایط عمومی تأکید شود.
- یکی از معمول‌ترین استثنائات در شرایط عمومی بیمه‌گران خارجی صدمه به لاستیک‌های خودرو است که علت این امر فراوانی بالای ادعای خسارت است. این‌گونه خسارت‌ها معمولاً به‌عنوان هزینه‌های رانندگی تلقی شده و بر عهده راننده است. می‌دانیم استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است. طبق آیین‌نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت‌های تحت پوشش عبارت است از "خسارت باطری و لاستیک‌های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه‌شده تا ۰.۵٪ قیمت نو". باتوجه به

مطالعات صورت گرفته پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و تنها در صورتی تحت پوشش قرار گیرد که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

۴-۸-۱. جایگزینی قفل‌ها

اگر کلیدها، فرستنده یا کلید از حرکت باز داشتن^۱ گم شود یا دزدیده شود مشروط بر این‌که بیمه‌گذار این خسارت را ظرف ۲۴ ساعت از زمان گم شدن آن به پلیس گزارش دهد بیمه‌گر هزینه تعویض کلیدها را پرداخت خواهد کرد. حداکثر مبلغی که بیمه‌گر برای هر خسارت پرداخت می‌کند ۵۰۰ پوند است.

۵-۸-۱. اعلام خسارت

بیمه‌گذار باید در اولین زمان معقولی که امکان‌پذیر است حادثه یا خسارت را به بیمه‌گر اطلاع دهد و سریعاً (با سرعت معقول) اطلاعات مورد نیاز را در اختیار بیمه‌گر قرار دهد.

❖ موظف نمودن بیمه‌گذار یا راننده به اعلام خسارت در اولین زمان معقول از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می‌باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه‌گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه‌گر است میزان خسارت چقدر است.

در اغلب پرونده‌های جعلی و تقلبی فاصله زمانی بین تاریخ وقوع حادثه و تاریخ اعلام خسارت به شرکت‌های بیمه بسیار زیاد است. براساس ماده ۱۰ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه‌گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. با توجه به مطالعات انجام‌شده پیشنهاد می‌شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه‌گذار موظف گردد در اسرع وقت و به هر طریق ممکن وقوع حادثه را به بیمه‌گر اطلاع دهد و اگر به طریقی جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه‌گذار عمداً اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر تأخیر بیمه‌گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر، خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیر قابل اجتناب، از عهده آن برنیامده است.

۶-۸-۱. روش‌های تأمین غرامت

اگر خودرو بیمه‌گذار خسارت ببیند، سرقت شود یا آسیب ببیند بیمه‌گر تصمیم می‌گیرد که:

- هزینه تعمیرات ضروری برای خودرو را پردازد. بیمه‌گر می‌تواند برای تعمیرات ضروری خودرو قطعات مناسبی را جایگزین کند که ممکن است به وسیله کارخانه اصلی تولید نشده باشد.

- خودرو را جایگزین کند؛ یا

- خسارت را نقدی پردازد ولی این مبلغ از ارزش بازاری آن تجاوز نخواهد کرد.

❖ در برخی از کشورها قطعات دست دوم در تعمیر وسایل نقلیه آسیب‌دیده مورد استفاده قرار می‌گیرد که این امر به وضوح سبب افزایش هزینه‌های تعمیر می‌شود. یک جایگزین برای قطعات دست دوم، قطعات غیرکارخانه‌ای (که به نام قطعات یدکی غیر اصلی نیز شناخته می‌شوند) است که مشابه قطعات اصلی است ولی به دلیل غیر اصل بودن ارزان‌ترند (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲).

۷-۸-۱. پرداخت خسارت خودروهای اقساطی و لیزینگی

اگر وسیله نقلیه به صورت لیزینگی یا اقساط خریداری شده باشد بیمه‌گر ملزم است که خسارت را به مالک آن پردازد.

❖ در حال حاضر در ایران اگر خودرو به صورت لیزینگی خریداری شده باشد در صورت وقوع خسارت بیمه‌گذار معرفی‌نامه‌ای از شرکت لیزینگ مبنی بر این که خسارت در وجه چه کسی (بیمه‌گذار یا شرکت لیزینگ) پرداخت شود ارائه می‌نماید و براساس آن معرفی‌نامه خسارت پرداخت خواهد شد.

۸-۸-۱. فسخ

فسخ به دو صورت خواهد بود:

الف- در دوره تجدید نظر^۱

اگر بیمه‌گذار بخواهد بیمه‌نامه را در ۱۴ روز از تاریخی که آن را دریافت کرده فسخ کند باید گواهینامه بیمه را به آدرسی که از بیمه‌گر در پشت گواهینامه بیمه ثبت شده است یا به مشاور بیمه تحویل دهد در این صورت حق بیمه به صورت روزشمار به انضمام ۱۵ پوند هزینه صدور به طوری که حداقل مبلغ قابل پرداخت ۲۵ پوند شود از وی مطالبه خواهد شد مگر این که حادثه‌ای اتفاق افتاده باشد که منجر به خسارت کلی شده باشد که در این حالت کل حق بیمه سالانه باید به بیمه‌گر پرداخت شود.

ب- بعد از دوره تجدید نظر

بیمه‌گر می‌تواند با ارسال نامه اعلام فسخ ۷ روزه به آخرین آدرس شناخته شده بیمه‌گذار بیمه‌نامه را فسخ کند در این صورت حق بیمه دوره باقی‌مانده به بیمه‌گذار برگشت داده می‌شود.

بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌نامه را با برگرداندن گواهینامه بیمه فسخ کند. اگر بیمه‌گذار بیمه‌نامه را قبل از اولین دوره تمدید فسخ کند، در صورتی که خسارتی نداشته باشد حق بیمه دوره باقی‌مانده با کسر ۵۰ پوند برگشت داده می‌شود.

اگر بیمه‌گذار بیمه‌نامه را بعد از اولین دوره تمدید فسخ کند، در صورتی که خسارتی نداشته باشد حق بیمه دوره باقی‌مانده با کسر ۲۵ پوند برگشت داده می‌شود.

❖ باتوجه به این که خرید بیمه بدنه اتومبیل اختیاری می‌باشد لذا بیمه‌گذار قبل از خرید بیمه‌نامه فرصت کافی جهت بررسی پوشش‌های ارائه‌شده توسط شرکت‌های بیمه در اختیار دارد لذا نباید با فسخ بیمه‌نامه هزینه‌هایی را به شرکت‌های بیمه تحمیل کند. پیشنهاد می‌شود در صورت فسخ از طرف بیمه‌گذار در مواردی به غیر از مواردی که در بند ب ماده ۱۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ پیش‌بینی شده است مبلغ یا درصدی از حق بیمه به‌عنوان هزینه بیمه‌گری کسر و مابقی حق بیمه مدت باقی‌مانده به صورت روزشمار برگشت داده شود. لازم به توضیح است مبلغ یا درصد مذکور جریمه تلقی نمی‌شود.

۹-۸-۱. داوری

در صورتی که بیمه‌گر و بیمه‌گذار روی مبلغ خسارت توافق نداشته باشند مسئله از طریق انتخاب یک داور توسط طرفین مطرح می‌شود. قبل از آن که تصمیم نهایی داور به طرفین اعلام شود بیمه‌گذار نمی‌تواند هیچ اقدامی علیه بیمه‌گر انجام دهد.

۱۰-۸-۱. تقلب

اگر بیمه‌گذار یا هر شخصی از سوی وی ادعای خسارت نادرست و متقلبانه داشته باشد یا از یک ادعای خسارت با مدارک نادرست و متقلبانه حمایت کند بیمه‌نامه باطل و کلیه حقوق بیمه‌گذار تحت این بیمه‌نامه از دست خواهد رفت. در این حالت بیمه‌گر حق دارد حق بیمه را نزد خود نگه دارد و هر آنچه را که به‌عنوان مزایا تحت این بیمه‌نامه پرداخت کرده بازیافت نماید.

❖ بیمه اتومبیل بیشترین حجم بیمه‌نامه‌های صادرشده و بالاترین تخلفات بیمه‌ای را دارد. معضل اصلی در شرکت‌های بیمه، تخلفات و تقلبات آگاهانه است. این مسئله تهدیدی جدی برای صنعت بیمه است که رسالت ایجاد امنیت اقتصادی و اجتماعی را به‌عنوان یکی از اهداف مهم در استراتژی حرفه‌ای خود گنجانده است.

ارتباط بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار نیازمند تبادل اطلاعات زیادی راجع به خطر تحت پوشش و وقوع خسارت است. زمانی که اطلاعات انتقال می‌یابد احتمال دروغ و کلاهبرداری نیز وجود دارد این پدیده به‌عنوان اطلاعات نامتقارن شناخته شده است. رایج‌ترین حالت تقلب در زمان وقوع خسارت است ولی لزوماً مربوط به ادعای خسارت نیست حتی در فرآیند صدور ممکن است به‌منظور پرداخت

حقوق بیمه کمتر، اطلاعات پنهان یا دستکاری شوند. برخی از راه‌های مبارزه با تقلب عبارتند از اعمال جریمه‌های سنگین، در نظر گرفتن کاستنی و در نظر گرفتن تخفیف بر اساس فرمول عدم ادعای خسارت (Teugels and Sundt, 2004). روش برخورد شرکت بیمه آلیانز با ادعای خسارت نادرست و متقلبانه از سوی بیمه‌گذار این است که به بیمه‌گر حق می‌دهد که حق بیمه را نزد خود نگهدارد و هرآنچه را که به عنوان مزایا تحت این بیمه‌نامه پرداخت کرده است بازیافت نماید.

۱۱-۸-۱. تغییر در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه

بیمه‌گذار باید هرگونه تغییری را که ممکن است روی پوشش بیمه‌نامه تأثیر داشته باشد فوراً به بیمه‌گر اعلام کند. برخی از این موارد عبارتند از:

- تغییر وسیله نقلیه؛
- تغییراتی که توسط بیمه‌گذار روی وسیله نقلیه انجام می‌شود به طوری که وسیله نقلیه را از مشخصات استاندارد کارخانه سازنده در انگلستان متفاوت می‌کند.
- استفاده از وسیله نقلیه برای هر منظوری غیر از آنچه که در گواهینامه بیمه اجازه داده شده است.
- بیمه‌گذار باید از هر نوع شرایط فیزیکی و دارویی هر یک از رانندگان که ممکن است روی توانایی رانندگی شان تأثیر بگذارد آگاه باشد.
- بیمه‌گذار یا هر یک از رانندگان تحت پوشش این بیمه‌نامه که محکوم به جرم یا قانون شکنی کیفی هستند.
- تغییر آدرس بیمه‌گذار یا جایی که وسیله نقلیه را معمولاً نگهداری می‌کند.
- بیمه‌گذار یا هر راننده تحت پوشش این بیمه‌نامه شغل یا حرفه‌اش را عوض کند شامل هر نوع کار پاره وقت.

وقتی بیمه‌گذار جزئیات تغییرات بیمه‌نامه را به بیمه‌گر اعلام کند بیمه‌گر حق بیمه و شرایط را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. بیمه‌گذار باید قبل از انجام تغییرات موافقت بیمه‌گر را جلب کند. برای کاهش هزینه‌ها بیمه‌گر ممکن است مبالغ کم را دریافت نکند یا حق بیمه اضافی برای دوره تغییر را در زمان تمدید بیمه‌نامه اعمال کند. در برخی موارد ممکن است بیمه‌گر نتواند پوشش را ادامه دهد در این صورت بیمه‌گر می‌تواند طبق شرایط فسخ، بیمه‌نامه را فسخ کند.

❖ اطلاعات مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حق بیمه اثر می‌گذارد. بررسی‌ها در خصوص عوامل تأثیرگذار بر ریسک اتومبیل نشان می‌دهد عوامل مؤثر بر ریسک عبارتند از سن، جنسیت و شغل بیمه‌گذار، نوع و کاربری وسیله نقلیه، محل نگهداری وسیله نقلیه و در برخی موارد تعداد وسیله نقلیه متعلق به بیمه‌گذار، وضعیت تأهل و رنگ وسیله نقلیه (Denuit et al., 2007).

بیمه‌گران از لحاظ آماری پی به وجود ارتباط معنادار بین احتمال تصادف و شغل بیمه‌گذار برده‌اند. برای مثال پیک موتوری، ریسک تصادف بالاتری نسبت به بانکداری دارد که در کل روز پشت میز نشسته است. مشاغلی که فرد برای انجام آن‌ها باید مسافتی را با وسیله نقلیه طی کند (به‌عنوان مثال رانندگان تاکسی) می‌تواند روی نرخ حق بیمه تأثیرگذار باشد. همچنین قدرت بینایی، کهولت سن، قدرت تمرکز، معلولیت فرد و ابتلا به برخی از بیماری‌ها در تعیین حق بیمه اتومبیل تأثیرگذار است. برخی از افراد ممکن است تغییراتی را در خودرو اعمال نمایند که این تغییرات ممکن است منجر به کاهش ایمنی خودرو و افزایش ریسک‌شده و از طرفی باعث جذابیت خودرو برای سرقت شود (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). باتوجه به اهمیت موارد ذکرشده در ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه، مشاهده می‌شود که شرکت بیمه آلیانز بیمه‌گذاران خود را براساس شرایط عمومی موظف می‌کند تا تغییرات در مشخصات بیمه‌گذار و یا وسیله نقلیه را فوراً به بیمه‌گر اطلاع دهند. پیشنهاد می‌شود تغییر آدرس، کاربری وسیله نقلیه، تغییر راننده، فروش وسیله نقلیه از طریق بیمه‌گذار و مواردی مانند تعلیق گواهینامه و محرومیت از رانندگی، تخلفات حادثه‌ساز، جریمه‌های نقدی دوربین سرعت‌سنج از طریق بانک اطلاعاتی ناجا به شرکت بیمه اعلام شود.

۱۲-۸-۱. تخفیف عدم خسارت

اگر بیمه‌گذار هیچ ادعای خسارتی در طول دوره بیمه‌نامه نداشته باشد، تخفیف عدم خسارت روی حق بیمه در زمان تمدید بیمه‌نامه طبق جدول زیر دریافت می‌کند.

جدول ۱۶. تخفیف عدم خسارت - شرکت بیمه آلیانز

تخفیف	سال‌های عدم خسارت
٪۰	۰
٪۳۰	۱
٪۴۰	۲
٪۵۰	۳
٪۶۰	۴
٪۶۵	۵ یا بیشتر

اگر بیمه‌گذار خسارتی تحت این بیمه‌نامه داشته باشد تخفیف عدم خسارت در زمان تمدید بیمه‌نامه براساس جدول زیر تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

جدول ۱۷. عدم حفاظت از تخفیف عدم خسارت - شرکت بیمه آلیانز

تخفیف عدم خسارت در شروع دوره بیمه	ادعای خسارت ۰	ادعای خسارت ۱	ادعای خسارت ۲	ادعای خسارت ۳
%۰	%۳۰	ندارد	ندارد	ندارد
%۳۰	%۴۰	ندارد	ندارد	ندارد
%۴۰	%۵۰	%۳۰	ندارد	ندارد
%۵۰	%۶۰	%۴۰	ندارد	ندارد
%۶۰	%۶۵	%۵۰	%۳۰	ندارد
%۶۵	%۶۵	%۶۰	%۴۰	ندارد

جدول ۱۸. حفاظت از تخفیف عدم خسارت - شرکت بیمه آلیانز

تخفیف عدم خسارت در شروع بیمه	ادعای خسارت ۰	ادعای خسارت ۱	ادعای خسارت ۲	ادعای خسارت ۳
%۰	%۳۰	ندارد	ندارد	ندارد
%۳۰	%۴۰	%۳۰	ندارد	ندارد
%۴۰	%۵۰	%۴۰	%۳۰	ندارد
%۵۰	%۶۰	%۵۰	%۴۰	ندارد
%۶۰	%۶۵	%۶۰	%۵۰	%۳۰
%۶۵	%۶۵	%۶۵	%۶۰	%۴۰

اگر بیمه‌گذار حفاظت از تخفیف عدم خسارت را انتخاب کند و بابت آن حق بیمه اضافی بپردازد، اگر فقط یک ادعای خسارت داشته باشد بیمه‌گر تخفیف را در زمان تمدید بیمه‌نامه کاهش نخواهد داد. اگر بیمه‌گذار دومین ادعای خسارت را داشته باشد، بیمه‌گر تخفیف را به میزان یک سال کاهش خواهد داد و برای ادعاهای بعدی تخفیف را ۲ سال کاهش خواهد داد.

اگر بیمه‌گذار نخواهد تخفیف عدم خسارت خود را حفاظت کند، با یک ادعای خسارت تخفیف به میزان یک سال کاهش می‌یابد و هر ادعای خسارت بعدی تخفیف را ۲ سال کاهش می‌دهد.

تخفیف عدم خسارت برای ۱۲ ماه در هر دوره بیمه‌نامه خواهد بود.

اگر بیمه‌گذار خسارتی بابت شکست شیشه جلو اتومبیل یا پنجره‌ها یا خراش بدنه اتومبیل که به‌طور مستقیم ناشی از آسیب شیشه جلو یا پنجره باشد داشته باشد تخفیف عدم خسارت کاهش نخواهد یافت.

۹-۱. شرکت بیمه آی جی

بزرگترین شرکت بیمه بین‌المللی آمریکا با بیش از ۶۳۰۰۰۰ کارمند است این شرکت در بیش از ۱۳۰ کشور جهان مشتری دارد. این شرکت دو مرکز اصلی یکی در نیویورک و دیگری در لندن دارد. دفتر اصلی این شرکت در آسیا نیز در هنگ‌کنگ واقع شده است. به گزارش هفته‌نامه فوربس در سال ۲۰۱۳، این شرکت آمریکایی شصت و دومین شرکت بزرگ تجاری در جهان بوده است.^۱ قلمرو جغرافیایی شرکت بیمه آی جی در این پژوهش امارات متحده عربی می‌باشد. شرایط عمومی شرکت بیمه آی جی^۲ با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفت و مهم‌ترین مؤلفه‌های آن مشخص گردید. این مؤلفه‌ها در جدول ۱۹ آورده شده است.

جدول ۱۹. مفاهیم کلیدی شرکت بیمه آی جی

خطرات تحت پوشش	حق بازیافت خسارت از بیمه‌گذار	مازاد راننده جوان	ملاک خسارت کلی
انتقال مالکیت	اعلام خسارت	فسخ	تعدد بیمه
مرور زمان	مجوز تعمیر خودرو آسیب‌دیده	پوشش‌های اضافی	استثنائات

۹-۱-۱. خطرات تحت پوشش

- خسارت ناشی از برخورد تصادفی در نتیجه واژگونی یا هر حادثه پیش‌بینی نشده یا خرابی مکانیکی ناگهانی یا فرسودگی؛
- خسارت ناشی از آتش‌سوزی، انفجار بیرونی، خوداشتعالی، صاعقه؛
- خسارت ناشی از دزدی یا سرقت؛
- خسارت ناشی از اقدام خرابکارانه هر شخص ثالث؛
- خسارت وارده در حین انتقال (شامل بارگیری و تخلیه) از راه زمینی، آبراه درون‌مرزی، آسانسور یا تجهیزات بالابر.

۹-۱-۲. حق بازیافت خسارت از بیمه‌گذار

- شرکت بیمه آی جی می‌تواند مبلغی را که به‌عنوان خسارت به بیمه‌شده و یا راننده پرداخت کرده است در موارد زیر پس بگیرد:
- ثابت شود که قرارداد بیمه بر مبنای اطلاعات غلط بیمه‌گذار، یا پنهان کردن اطلاعات مرتبط مؤثر بر قبول بیمه از طرف شرکت، یا حق بیمه و یا شرایط بیمه‌نامه منعقد شده است.
- استفاده از خودرو برای اهدافی به غیر از آنچه در بیمه‌نامه مشخص شده یا سوارکردن تعداد مسافران یا حمل بار بیش از حد مجاز، بد بار زدن یا تجاوز از طول و عرض و ارتفاع مجاز؛

۱. شبکه اطلاع‌رسانی صنعت بیمه، ۱۳۹۲

2. AIG, 2015

- اگر راننده از قانون تخطی کند و اقدامی عمدی یا جنایی انجام دهد.

- اگر راننده (چه فرد بیمه‌شده و چه فردی که با اجازه او رانندگی می‌کند) براساس قانون تردد، برای آن نوع وسیله نقلیه گواهینامه رانندگی نداشته باشد یا گواهینامه وی توسط دادگاه یا مقامات ذیصلاح تعلیق شده باشد.

- اگر توسط مقام ذیصلاح یا براساس اعتراف راننده ثابت شود که تصادف در نتیجه‌ی راندن وسیله نقلیه توسط بیمه‌شده یا فردی که با رضایت او رانندگی می‌کند، تحت تأثیر الکل یا مواد مخدر یا داروهای مسکن، که بر توانایی کنترل خودرو تأثیر می‌گذارد، اتفاق افتاده است.

۳-۹-۱. مازاد راننده جوان

در صورتی که سن راننده در زمان حادثه کمتر از ۲۵ سال باشد، بیمه‌شده یا نماینده وی ۱۰ درصد مازاد بیشتر از مازاد عادی باید پردازد.

❖ مازاد رانندگان جوان/ بی‌تجربه مازاد استناداری است که در بیمه اتومبیل اعمال می‌شود. منظور از مازاد مبلغی است که از هر خسارت کسر شده و برعهده بیمه‌گذار می‌باشد و شرکت بیمه در قبال آن مسئولیتی ندارد (Bennett, 2004). باتوجه به این که رانندگان جوان نسبت به رانندگان مسن دارای ریسک بیشتری می‌باشند لذا بیمه‌گران حق‌بیمه بیشتری را از رانندگان جوان در مقایسه با رانندگان مسن مطالبه می‌کنند و یا مازاد بیشتری برای آن‌ها در نظر می‌گیرند. این امر موجب می‌شود تا رانندگان جوان احتیاط بیشتری در رانندگی به عمل آورند.

۴-۹-۱. ملاک خسارت کلی

اگر وسیله نقلیه خسارت ببیند به حدی که هزینه تعمیر از ۵۰ درصد ارزش آن در زمان حادثه بیشتر شود به‌عنوان خسارت کلی تلقی خواهد شد.

❖ هرچه تمایل به خرید خودروهای ساخت روز بیشتر شود، شاهد پیشرفت‌هایی در جهت کنترل حوادث رانندگی خواهیم بود. در خودروهای روز، معایب خودروهای قدیمی برطرف شده است و عامل استهلاک که باعث بروز خسارت یا شدت آن است، حذف و یا کمتر می‌شود همچنین اگر سال ساخت خودرو زیاد باشد آن‌گاه ویژگی‌های ایمنی آن به احتمال خیلی زیاد متناسب با شرایط روز نخواهد بود (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳). همان‌گونه که مشاهده شد در شرکت بیمه آ آی جی در صورتی که هزینه تعمیر از ۵۰ درصد ارزش آن در زمان حادثه بیشتر شود به‌عنوان خسارت کلی تلقی خواهد شد.

پیشنهاد می‌شود درصد خسارت کلی شدن کاهش یابد زیرا خودروهای دارای خسارت سنگین پس از تعمیر از ایمنی پایین‌تر و احتمال تصادف بالاتری برخوردارند.

۵-۹-۱. انتقال مالکیت

بیمه‌شده باید در مدت اعتبار بیمه‌نامه، مالک اتومبیل باقی بماند و نباید بدون کسب اجازه کتبی از شرکت بیمه، خودرو را کرایه و توافقی انجام دهد که کنترل و مالکیت وی را بر اتومبیل بیمه‌شده محدود کند.

۶-۹-۱. اعلام خسارت

در صورت وقوع حادثه، بیمه‌شده باید سریعاً مقامات مربوطه و شرکت بیمه را با ارائه اطلاعات مرتبط از حادثه مطلع کند. در مورد دزدی یا سایر جرایمی که ممکن است منجر به ادعایی در رابطه با این بیمه‌نامه شود، بیمه‌شده باید در اسرع وقت پلیس را در جریان بگذارد.

❖ موظف نمودن بیمه‌شده به اعلام سریع خسارت از نکات قابل توجه شرایط عمومی این شرکت می‌باشد. علت این امر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه‌گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه‌شده است و اگر در تعهد بیمه‌گر است میزان خسارت چقدر است. در اغلب پرونده‌های جعلی و تقلبی فاصله زمانی بین تاریخ وقوع حادثه و تاریخ اعلام خسارت بسیار زیاد است. براساس ماده ۱۰ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه، به بیمه‌گر مراجعه و اعلام خسارت نماید. با توجه به مطالعات انجام‌شده پیشنهاد می‌شود مدت زمان اعلام خسارت کاهش یابد و بیمه‌گذار موظف گردد در اسرع وقت و به هر طریق ممکن وقوع حادثه را به بیمه‌گر اطلاع دهد و اگر به طریقی به جز اعلام کتبی خبر داد بعداً با مراجعه، کتباً نیز آن را تأیید کند. اگر بیمه‌گذار عمداً اعلام خسارت را به تأخیر بیندازد بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر تأخیر بیمه‌گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر، خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیرقابل اجتناب، از عهده آن برنیانده است.

۷-۹-۱. فسخ

شرکت بیمه می‌تواند این بیمه‌نامه را فسخ کند، به شرط این‌که در طی دوره اعتبار بیمه‌نامه، دلایل قابل توجیهی برای فسخ وجود داشته باشد. اطلاعیه فسخ باید ۳۰ روز زودتر به صورت کتبی به آخرین آدرس بیمه‌شده ارسال شود و مقام ناظر بیمه‌ای را از دلایل این فسخ مطلع کند. در چنین مواقعی شرکت بیمه حق بیمه پرداخت‌شده را متناسب با دوره باقی‌مانده به بیمه‌شده باز می‌گرداند. بیمه‌شده نیز می‌تواند با اعلام کتبی به بیمه‌گر در مدت یک هفته جلوتر، بیمه‌نامه را فسخ کند، به شرط این‌که در طی دوره جاری بیمه، خسارتی رخ نداده باشد. در این صورت، بیمه‌شده مستحق دریافت حق بیمه پرداختی بعد از کسر مبلغی است که متناسب با دوره بیمه است.

۸-۹-۱. تعدد بیمه

اگر در زمان وقوع خسارت پوشش بیمه‌ای دیگری هم برای همان خسارت یا آسیب وجود داشته باشد، شرکت بیمه مسئولیتی برای پرداخت یا مشارکت بیش از سهم خود در جبران این خسارت ندارد.

۹-۹-۱. مرور زمان

هر نوع ادعای خسارت براساس این بیمه‌نامه دارای محدودیت زمانی است و باید ظرف مدت سه سال از وقوع حادثه یا زمانی که فرد از واقعه مطلع شد به شرکت بیمه ارائه شود.

۱۰-۹-۱. مجوز تعمیر خودرو آسیب‌دیده

بیمه‌شده حق تعمیر وسیله نقلیه را دارد مشروط بر این که کل هزینه تعمیر از حد تعمیرگاه مجاز مشخص شده در جدول ضمیمه این بیمه‌نامه تجاوز نکند و بیمه‌شده باید بدون تأخیر جزئیات هزینه را به شرکت بیمه ارائه کند.

❖ بیمه اتومبیل بیشترین حجم بیمه‌نامه‌های صادرشده و بالاترین تخلفات بیمه‌ای را دارد. معضل اصلی در شرکت‌های بیمه، تخلفات و تقلبات آگاهانه است. این مسئله تهدیدی جدی برای صنعت بیمه است که رسالت ایجاد امنیت اقتصادی و اجتماعی را به‌عنوان یکی از اهداف مهم در استراتژی حرفه‌ای خود گنجانده است. پیشنهاد می‌شود به‌منظور جلوگیری از تقلب و تخلفات بیمه‌ای، مراکز جهت تعمیر وسیله نقلیه مشخص شود. افزایش مازاد^۱ در سایر تعمیرگاه‌ها می‌تواند ضمانت اجرایی برای این پیشنهاد باشد. در انتخاب مراکز جهت تعمیر وسیله نقلیه باید این نکته را در نظر گرفت که بسیاری از خودروهای لوکس در تعمیرگاه‌های خاص و محدودی تعمیر می‌شوند و در مواردی قطعات این خودروها باید به شرکت‌های خارج از کشور سفارش داده شود.

۱۱-۹-۱. پوشش‌های اضافی

- خسارات اجتماعی ناشی از اغتشاش داخلی، شورش و اعتصاب؛
- خسارت به وسایل شخصی در وسیله نقلیه ناشی از آتش‌سوزی، صاعقه یا انفجار بیرونی یا سرقت با زور و خشونت یا عامل خارجی تصادف؛
- کلوز ۶ ماهه برای خسارت کلی وارده به اتومبیل تحت پوشش که تاریخ اولین ثبت آن کمتر از ۶ ماه باشد در این حالت وسیله نقلیه جدیدی از همان نوع و مدل جایگزین می‌شود و هزینه‌ای بابت استهلاک کسر نمی‌گردد.

- پوشش GCC: قلمرو جغرافیایی قابل گسترش به رانندگی در جاده‌های عمان، عربستان سعودی، کویت، بحرین و قطر برای حداکثر ۶۰ روز در یک مسافرت و برای دوره اعتبار بیمه‌نامه می‌باشد.

- تعویض کلیدها در صورت گم و سرقت شدن حداکثر به مبلغ ۲۰۰۰۰ درهم امارات؛

- پوشش جاده‌های ناهموار برای خودروهای ۴ × ۴ با پرداخت حق بیمه اضافی؛

- کمک در کنار جاده: خدماتی مانند تعمیرات مکانیکی، بکسل کردن خودرو، تقویت باطری، پنچری تایر، قفل شدن خودرو (کلیدها داخل خودرو باشند و خودرو قفل شده باشد)، خدمات تحویل سوخت اضطراری، خدمات ثبت خودرو، خدمات امدادی GCC (افراد براساس برنامه خدمات امداد کنار جاده‌ای بین‌المللی در کشورهای امارات متحده، بحرین، کویت، قطر، عمان و عربستان سعودی تحت پوشش قرار می‌گیرند) توسط AAA کلیه خدمات به جز ثبت خودرو به دفعات نامحدود در دوره بیمه‌نامه ارائه می‌شود. بکسل کردن خودرو داخل کشور رایگان و بین دو کشور مستلزم پرداخت هزینه‌هایی است.

- در طی ۲۴ ساعت بیش از یک بار به وسیله نقلیه خدمات‌رسانی نخواهد شد.
- عضویت در AAA فقط وسیله نقلیه را پوشش می‌دهد.
- اگر فرد اتومبیلی به غیر از اتومبیل ثبت شده (عضوشده) را براند هیچ خدمات رایگانی به وی ارائه نمی‌شود.
- در صورت آسیب دیدن خودرو، برای هر ازکارافتادگی وسیله نقلیه فقط به یک محل بکسل می‌شود نه چندین محل؛
- نمایندگی تعمیرات؛ برای خودروهایی که سال ساخت آن‌ها کمتر از یک سال باشد تعمیرات در نمایندگی‌های دارای مجوز از سوی کارخانه سازنده انجام خواهد شد و برای بیش از این مدت در هر تعمیرگاهی می‌تواند تعمیر شود.
- کلوز ۱۲ ماه برای جایگزینی وسیله نقلیه در صورتی که؛ خودرو دچار خسارت کلی شده باشد، سن وسیله نقلیه کمتر از ۱۲ ماه باشد.

- پوشش حوادث برای راننده وسیله نقلیه حداکثر ۲۰۰۰۰۰۰ درهم امارات؛
- پوشش حوادث برای سرنشینان وسیله نقلیه حداکثر ۲۰۰۰۰۰۰ درهم امارات؛
- پوشش شیشه جلو حداکثر ۵۰۰۰ درهم امارات؛
- پرداخت غرامت نقدی برای کرایه کردن اتومبیل به مبلغ ۶۲۵ درهم امارات (۱۲۵ درهم امارات بر هر روز و حداکثر ۵ روز) برای اولین حادثه و مبلغ ۵۰۰ درهم امارات (برای حداکثر ۴ روز) برای دومین حادثه؛

- کرایه کردن اتومبیل در صورتی که اتومبیل دچار خسارت کلی شده یا به سرقت رفته باشد برای حداکثر ۱۰ روز در سال (از اتومبیل کرایه‌ای تنها در امارات می‌توان استفاده کرد).
- کرایه کردن اتومبیل لوکس در صورتی که اتومبیل دچار خسارت کلی شده یا به سرقت رفته باشد برای حداکثر ۱۰ روز در سال (از اتومبیل کرایه‌ای تنها در امارات می‌توان استفاده کرد).
- حفاظت از تخفیف عدم خسارت فقط برای ۲ خسارت و/یا ۲۰۰۰۰۰ درهم امارات در دوره اعتبار بیمه‌نامه؛

- خطرات طبیعی (سیل، طوفان، نگرگ)؛

- تعمیر فرورفتگی. حداکثر ۴ فرورفتگی برای هر قطعه؛

- تعمیرات توسط نمایندگی برای خودروهایی که ۵ سال از سال ساخت آن‌ها نگذشته باشد.

- ❖ باتوجه به این که بیمه‌نامه اتومبیل شرکت بیمه ۱ آی جی جامع می‌باشد لذا موارد زیادی به‌عنوان پوشش‌های اضافی و اختیاری از سوی آن شرکت معرفی شده است. معمولاً بیمه‌گران از طریق بیمه اتومبیل بیمه‌های دیگر خود را می‌فروشند و به‌عبارت‌دیگر بیمه اتومبیل ویتترین فروش سایر بیمه‌هاست لذا شرکت‌های بیمه می‌توانند با ارائه خدماتی مانند استفاده از تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر، استفاده از تعمیرگاه‌های خاص جهت تعمیر وسایل نقلیه گران‌قیمت (ترجیحاً نمایندگی مجاز تعمیرات این خودروها)، امدادسانی در کنار جاده جهت حفاظت و انتقال وسیله نقلیه به تعمیرگاه مورد تأیید بیمه‌گر و پرداخت سریع خسارت رضایت مشتریان خود را جلب نمایند.
- پیشنهاد می‌شود به‌منظور ارائه طیفی از پوشش‌های متنوع برای انواع مشتریان و رقابت برای فروش بیمه بدنه، برخی از پوشش‌های محدودتر با دریافت حق‌بیمه کمتر هم ارائه گردد. همچنین پوشش‌های بدنه کامل‌تر برای خودروهای لوکس و گران‌قیمت طراحی شوند.

۱۲-۹-۱. استثنائات

- خسارات تبعی که بر وسیله نقلیه اثر بگذارد یا کاهش ارزش وسیله نقلیه به دلیل استفاده، اختلال یا خرابی تجهیزات مکانیکی یا الکتریکی؛
- خسارت ناشی از حمل بار یا مسافر بیش از مقدار یا تعدادی که طبق قانون مجاز است مشروط بر اینکه بار اضافی یا مسافر اضافی موجب بروز تصادف شده که در نتیجه آن به وسیله نقلیه خسارت وارد شده است.
- خسارت وارده به تایرها، مگر آن‌که همزمان با آسیب به وسیله نقلیه رخ داده باشد.
- خسارت‌هایی که ناشی از موارد زیر باشد:
- استفاده از وسیله نقلیه به‌منظوری غیر از آنچه که طبق محدودیت‌های استفاده از آن است.

• نقض قانون اگر شامل عمل مجرمانه یا اقدام مشابه براساس بند ۲۸ و ۲۹ قانون کیفری در قانون فدرال شماره ۳ سال ۱۹۸۷ باشد.

- خسارت‌هایی که برای وسیله نقلیه رخ دهد درحالی‌که توسط فردی که گواهینامه رانندگی براساس قوانین تردد نداشته باشد یا درحالی‌که گواهینامه فرد توسط مقام صلاحیت‌دار یا مقام قضایی یا براساس قانون تردد تعلیق شده باشد.

- خسارت وارده به وسیله نقلیه یا هر بخشی از آن در صورتی‌که راننده تحت تأثیر الکل، مواد مخدر یا داروهای مسکن بوده به‌گونه‌ای که بر میزان کنترل او بر وسیله نقلیه اثرگذار باشد و توسط مقام صلاحیت‌دار محرز شود یا توسط راننده پذیرفته شود.

- تصادفی که در خارج از منطقه جغرافیایی رخ دهد.

- تصادفی که مستقیم یا غیرمستقیم، دور یا نزدیک، مشارکت‌شده توسط یا قابل ردیابی یا در ارتباط با سیل، طوفان، تندباد، فوران آتشفشان، زلزله یا سایر تکان‌های طبیعت، تهاجم، اقدام دشمنان خارجی، عملیات خصمانه یا عملیات جنگی، خواه اعلان جنگ‌شده باشد یا نشده باشد، جنگ داخلی، اعتصاب، آشوب، اغتشاش داخلی، یاغی‌گری، شورش، انقلاب، فتنه، کودتای نظامی، مصادره یا ملی‌سازی یا تابش یونساز، انفجارهای هسته‌ای یا اتمی یا هر نتیجه مستقیم یا غیرمستقیم مرتبط با هر یک از رخداد‌های ذکر شده.

❖ استثنائات بیمه‌ای یک قسمت مهم در هر بیمه‌نامه‌ای است که خطرها و یا حوادثی را توصیف می‌کند که جبران خسارت ناشی از وقوع آنها در تعهد بیمه‌گر نیست. موارد استثناء باید به‌طور دقیق و صریح و تا حد امکان مشروح در بیمه‌نامه ذکر شود به نحوی که بروز هرگونه تفسیر و اختلاف درباره تعهدات طرفین قرارداد و حدود و میزان آن به حداقل برسد.

یکی از معمول‌ترین استثنائات در شرایط عمومی شرکت‌های بیمه خارجی صدمه به لاستیک‌های خودرو است این امر بدان دلیل است که بارها اتفاق می‌افتد و سبب افزایش موارد ادعای خسارت می‌شود. این‌گونه خسارت‌ها معمولاً به‌عنوان هزینه‌های رانندگی در نظر گرفته شده، لذا بر عهده راننده است (مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲). می‌دانیم استهلاک لاستیک‌ها رویدادی تصادفی نیست و به مرور زمان رخ دادن آن حتمی است و همچنین فراوانی خسارت بسیار زیاد است. طبق آیین‌نامه شماره ۵۳ یکی از خسارت‌های تحت پوشش عبارت است از " خسارت باطری و لاستیک‌های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه‌شده تا ۵۰٪ قیمت نو قابل پرداخت است". براساس مطالعات انجام‌شده پیشنهاد می‌شود خسارت وارده به لاستیک‌ها جزء استثنائات آورده شود و تنها در صورتی تحت پوشش قرار گیرد که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

براساس مطالعات انجام‌شده در زمینه شرایط عمومی بیمه اتومبیل در سایر کشورها:

- تحقیقات و مطالعات گسترده در مورد عوامل مؤثر بر تعیین نرخ حق بیمه بدنه اتومبیل حاکی از آن است که ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. بیمه‌گذار موظف است در فرم پیشنهاد، نام راننده یا رانندگانی را که حق رانندگی با وسیله نقلیه بیمه شده را دارند مشخص نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده (رانندگان) مشخص شده در بیمه‌نامه را پرداخت می‌نماید.

- زمانی که درخواست پوشش براساس «هر راننده‌ای» باشد، معمولاً شرکت بیمه برای حفظ منافعش مبلغی به حق بیمه (بابت سن و یا تجربه کمتر) می‌افزاید و یا این که رانندگان کمتر از سن معین را از لیست رانندگان مجاز در بیمه‌نامه حذف می‌کند.

- در نظر گرفتن مازاد برای رانندگان جوان/ بی تجربه؛

- در صورت فسخ بیمه‌نامه از سوی بیمه‌گذار علاوه بر حق بیمه دوره تحت پوشش هزینه بیمه‌گری (هزینه صدور بیمه‌نامه) نیز کسر می‌گردد.

- اعلام خسارت از سوی بیمه‌گذار بلافاصله پس از وقوع حادثه؛

- اغلب بیمه‌گران شبکه‌ای از تعمیرکاران مجاز و مناسب را ایجاد کرده‌اند و می‌کوشند حتی‌الامکان امور مربوط به تعمیرات را از طریق آن‌ها انجام دهند. اگر بیمه‌گذاری تمایل داشته باشد از تعمیرکاری که در فهرست تعمیرکاران مجاز نمی‌باشد استفاده نماید، بیمه‌گر در صورتی که هزینه‌های تعمیر برآوردشده معقول باشد، معمولاً اجازه این کار را خواهد داد و یا مبلغی را به‌عنوان مازاد در نظر می‌گیرد.

- استثنائات عمومی بیمه‌نامه وسایل نقلیه بین شرکت‌های بیمه، متفاوت است با این حال فصل مشترک استثنائات، استفاده از اتومبیل تحت پوشش است. براساس این استثناء بیمه‌نامه در خصوص موارد زیر کاربرد نخواهد داشت:

- از اتومبیل در مواردی استفاده شود که بیمه‌نامه مجاز نشمرده است.
- رانندگی توسط راننده بدون گواهینامه یا رانندگانی که تحت پوشش بیمه‌نامه نباشند.
- استهلاک و فرسودگی؛
- کاهش ارزش بازار؛
- خرابی‌های مکانیکی و برقی؛
- ریسک‌های بنیادی مانند جنگ، تشعشعات رادیو اکتیو، حملات تروریستی و آشوب؛
- ریسک محوطه پروازی؛

- خسارت‌های وارده به لاستیک‌ها در اثر ترمز، پنچری، بریدگی و یا ترکیدگی؛
- کلاهبرداری؛

- خسارت ناشی از عملکرد عمدی بیمه‌گذار؛

- رها کردن کلید در اتومبیل؛

- خسارت وارده به تجهیزاتی مانند تلفن و وسایل ارتباطی. البته برخی از شرکت‌های بیمه به شرط آن که این نوع دستگاه‌ها به صورت دائمی در خودرو نصب شده باشند، آنها را تحت پوشش قرار می‌دهند.

- اگر خودروی بیمه‌گذار به سرقت رود و پیدا نشود و یا اگر پیدا شود و هزینه‌های تعمیر آن از درصد معینی از لیست قیمت سازنده خودرو در زمان خسارت بالاتر باشد، بیمه‌گر نسبت به جایگزینی خودروی آسیب‌دیده با یک خودروی جدید از همان مدل اقدام خواهد کرد. در برخی موارد شرایط اضافی مانند دست اول بودن سند وسیله نقلیه و سن کمتر از یک سال اعمال می‌شود. اگر اتومبیل جایگزین با شرایط ذکر شده یافت نشود، بیمه‌گر ارزش بازاری آن را پرداخت خواهد کرد. خودروهای دارای خسارت سنگین پس از تعمیر از ایمنی پایین‌تر و احتمال تصادف بالاتری برخوردارند.

فصل دوم

مقایسه آیین نامه شماره ۵۳ و چارچوب پیشنهادی

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

بندها، مواد و تبصره‌هایی در شرایط عمومی بیمه بدنه اتومبیل وجود دارد که عمدتاً در زمان بروز خسارت منجر به نارضایتی‌هایی بین بیمه‌گران و بیمه‌گذاران می‌شود. برداشت‌های متفاوت بین دو طرف درگیر در بیمه‌نامه باعث بروز مشکلاتی در پرداخت خسارت می‌گردد که اصلاح آن ضروری به نظر می‌رسد. مطالعه انجام شده در زمینه "میزان و حدود دخالت نهاد واضع مقررات در تدوین شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها" توسط پژوهشکده بیمه در سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد که عوامل زیر در میزان گرایش صنعت بیمه کشورها به یکی از دو سیستم نظارت مبتنی بر قاعده یا اصل تأثیرگذار است:

- درجه بلوغ بازار بیمه در هر کشور؛
- قدرت، گستره و تنوع قوانین حاکم بر صنعت بیمه؛
- توسعه قوانین حمایت از حقوق مصرف‌کننده؛
- میزان دانش و تخصص حرفه‌ای شرکت‌های بیمه؛
- ساز و کار عقد قرارداد با مشتریان در کشورهای مختلف (مستقیماً توسط مشتری یا با دخالت وکیل مشتری).

باتوجه به تفاوت‌های موجود بین رشته‌های بیمه‌ای، به نظر می‌رسد تصمیم‌گیری در مورد استفاده از یکی از دو رویکرد قواعدمحور یا اصول‌محور در تدوین شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها امکان‌پذیر نبوده و این سیاست‌گذاری بایستی به صورت موردی برای هر رشته باتوجه به شرایط وجودی آن انجام گیرد. طبق یافته‌ها از جمله معیارهایی که بر این تصمیم مؤثر است، می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ویژگی بیمه‌گذاران (حقیقی، حقوقی، دولتی، خصوصی، داخلی، خارجی و ...)
- همگن بودن محصول (انواع بیمه‌نامه صادره و قابلیت جایگزینی آنها)؛
- ویژگی‌های فنی محصول (ویژگی‌های علمی و فنی محصول)؛
- آگاهی بیمه‌گذار نسبت به بیمه‌نامه خاص؛
- دعاوی حقوقی (میزان شکایات واصله)؛
- قوانین حقوقی حاکم؛
- ارتباطات بین‌المللی (ارتباطات بین‌المللی در زمینه رشته)؛
- سابقه ارائه بیمه‌نامه؛
- میزان ارائه توسط شرکت‌های بین‌المللی (صادرات و واردات یک محصول مشخص)؛
- فرهنگ مشتری‌مداری (نوع نگاه به مشتری)؛
- روش‌های نظارت بر فرایند و عملکرد در رشته؛
- میزان تأثیر بر رفاه اجتماعی.

در ضمن توجه به این نکته لازم است که حتی در کشورهای مبتنی بر اصول، شرکت‌ها به دقت رعایت اصول اعلام‌شده از سوی نهاد نظارتی را در نظر داشته و از این جهت به شدت مقررات‌گذاری می‌شوند. در واقع، هیچگاه شرکت‌های بیمه به حال خود رها نشده و همواره در قوانین حاکم بر بازار بیمه، مفادی که توجه به آنها در متن شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها ضروری است بیان گردیده است. در کشورهای توسعه‌یافته، تعداد موادی که توسط قانون یا دادگاه در قراردادهای بیمه لحاظ می‌شوند، قابل توجه بوده و بخش عمده‌ای از آن شامل قوانینی است که از بیمه‌گذاران و ذینفعان حمایت می‌کنند. نتایج طرح مذکور در رشته بیمه بدنه اتومبیل نشان می‌دهد که وضعیت غالب در ۷ کشور آمریکا، انگلیس، ژاپن، فرانسه، هند، مالزی و ترکیه تدوین شرایط عمومی مذکور با رویکرد اصول محور می‌باشد. علی‌رغم این یافته مطالعاتی با توجه به معیارهایی که می‌تواند در تصمیم‌گیری در مورد استفاده از یکی از دو رویکرد قواعد محور یا اصول محور در تدوین شرایط عمومی مؤثر باشد مطالعه مذکور نتیجه گرفته است که شرایط عمومی بیمه بدنه در ایران باید قواعد محور باشد. (پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۴ ب)

۲-۲. بررسی آیین‌نامه شماره ۵۳ و ارائه پیشنهادات اصلاحی

شورای عالی بیمه در اجرای بند ۳ ماده ۱۷ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۹ آیین‌نامه شرایط عمومی بیمه بدنه وسایل نقلیه زمینی را شامل ۲۴ ماده و ۱۰ تبصره تصویب نمود. ساختار آیین‌نامه شماره ۵۳ در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۲۰. ساختار آیین نامه شماره ۵۳

شماره فصل	عنوان فصل	مواد شرایط عمومی
اول	کلیات	- اساس قرارداد - اصطلاحات (بیمه گر، بیمه گذار، ذی نفع، حق بیمه، موضوع بیمه، فرانشیز، مدت اعتبار بیمه نامه)
دوم	خسارت ها و هزینه های تحت پوشش	- خسارت های تحت پوشش - هزینه های قابل تأمین
سوم	خسارت های مستثنایه یا غیر قابل جبران	- خسارت های مستثنا شده - خسارت های غیر قابل جبران
چهارم	وظایف و تعهدات بیمه گذار	- رعایت اصل حد اعلائی حسن نیت - پرداخت حق بیمه - اعلام تشدید خطر - اعلام خسارت - عدم اظهارات خلاف واقع - جلوگیری از وقوع حادثه و توسعه خسارت - خودداری از جابجایی و یا تعمیر وسیله نقلیه - انتقال حقوق بیمه گذار به بیمه گر
پنجم	فسخ و انفساخ قرارداد بیمه	- فسخ قرارداد بیمه - انفساخ قرارداد بیمه - نحوه اعلام فسخ و برگشت حق بیمه - انتقال مالکیت وسیله نقلیه بیمه شده
ششم	نحوه تعیین و پرداخت خسارت	- نحوه تعیین مقدار خسارت (کلی و جزئی) - مهلت و نحوه پرداخت خسارت
هفتم	سایر مقررات	- بیمه مضاعف - ارجاع به داوری - مهلت اقامه دعوا - قلمرو جغرافیایی پوشش قرارداد بیمه

براساس تجربیات داخلی و نظر خبرگان صنعت بیمه برخی از موارد دارای ابهام و کاستی‌های شناسایی شده در آیین‌نامه شماره ۵۳ عبارت‌اند از:

- جبران خسارت وارد به لاستیک‌ها در اثر هر یک از خطرات بیمه‌شده تا ۵۰ درصد قیمت نو در ماده ۳ آیین‌نامه شماره ۵۳. با توجه به این که استهلاک لاستیک‌های خودرو امری تصادفی نیست و موجب بروز خسارات زیادی می‌شود لذا آسیب وارده به لاستیک‌های خودرو باید جزء هزینه‌های رانندگی تلقی شود و تنها در صورتی آسیب وارده به لاستیک‌ها جبران شود که همزمان به قسمت‌های دیگر خودرو آسیب وارد شود.

- عدم تناسب و شفافیت عنوان برخی از ماده‌ها؛ به‌عنوان مثال، عنوان ماده ۵ آیین‌نامه شماره ۵۳ خسارت‌های مستثنا شده است درحالی‌که موارد ذکرشده در ماده مذکور را با پرداخت حق‌بیمه اضافی می‌توان امتیاع نمود. استثنائات خطرها و یا حوادثی را توصیف می‌کند که جبران خسارت ناشی از آن‌ها در تعهد بیمه‌گر نیست. استثنائات در مقابل خطرهای اصلی و اضافی قرار دارد. همچنین عنوان ماده ۴ آیین‌نامه شماره ۵۳ هزینه‌های قابل تأمین است و موضوع ماده جبران هزینه‌های حمل و نجات. - تحت پوشش قرارداد "کاهش ارزش مورد بیمه" با پرداخت حق‌بیمه اضافی طبق بند ۷ ماده ۵ آیین‌نامه شماره ۵۳. کاهش ارزش مورد بیمه در صورتی که به علت وقوع خطرات تحت پوشش نباشد امری تصادفی نیست لذا نباید با پرداخت حق‌بیمه اضافی تحت پوشش قرار گیرد.

- در نظر گرفتن شخصیت راننده و ریسک وی به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر در تعیین حق‌بیمه و وقوع خسارت در آیین‌نامه شماره ۵۳.

براساس تحقیقات و مطالعات انجام‌شده در مورد عوامل مؤثر در تعیین نرخ حق‌بیمه بدنه اتومبیل، ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق‌بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می‌باشد. همان‌گونه که در بخش قبل مشاهده شد تعریف راننده/رانندگان وسیله‌نقلیه بیمه‌شده در شرایط عمومی شرکت‌های بیمه خارجی درج شده است و آن‌ها از بیمه‌گذاران خود می‌خواهند که در فرم پیشنهاد بیمه‌نامه شخص یا گروهی از اشخاص را که اجازه رانندگی کردن با وسیله‌نقلیه بیمه‌شده را دارند مشخص کنند. بیمه‌گذار باید در فرم پیشنهاد نام افرادی را که حق رانندگی با وسیله‌نقلیه بیمه‌شده را دارند، نسبت‌شان با بیمه‌گذار، تاریخ تولد، شغل، تعداد سال‌های سابقه رانندگی و بیماری و ناتوانی آن‌ها را درج کند. اگر بیمه‌گذار نام یک یا چند راننده را که مرتباً از وسیله‌نقلیه استفاده می‌کنند اعلام نکند این امر مغایر با اصل حسن نیت است. بیمه‌گر موظف است تمامی خسارت‌های وارده به راننده مشخص‌شده در بیمه‌نامه را به صورت کامل و مطابق بیمه‌نامه پرداخت نماید لذا تعریف راننده وسیله‌نقلیه در شرایط عمومی ضروری خواهد بود.

براساس مطالعات انجام شده در ایران و سایر کشورها عامل انسانی بیشترین نقش را در ایجاد تصادفات دارد. عامل انسانی دارای فاکتورهای گوناگونی است که برخی از این فاکتورها از قبل قابل اندازه گیری هستند که به آنها متغیرهای پیشین گفته می شود و برخی دیگر از عوامل اگرچه در بروز تصادف مؤثرند ولی قابل اندازه گیری نیستند. در نظر گرفتن مشخصه های فردی راننده (نظیر: جنسیت، سن، مکان و منطقه جغرافیایی، سن وسیله نقلیه، نوع وسیله نقلیه، تعداد ادعای خسارت و شدت خسارت) می تواند تأثیر بسزایی در تعیین حق بیمه دقیق و عادلانه داشته باشد. لازم به ذکر است که می توان از روش های آماری مناسب به منظور تعیین عوامل مؤثر و معنادار استفاده نمود. پس از شناسایی عوامل مؤثر بر تصادف، اثرات متغیرها و میزان وابستگی آنها بررسی می شود سپس توزیع پیشین عوامل مؤثر بر تصادف شناسایی خواهد شد و براساس آن می توان حق بیمه پایه را محاسبه نمود.

مشکینی و همکاران (۱۳۹۲) در مقاله خود در بررسی عوامل مؤثر در افزایش تصادفات درون شهری شهر زنجان به این نتیجه رسیدند که از مجموع ۱۸۶۹ مورد تصادف اتفاق افتاده در سال ۹۰ در زنجان در حدود ۱۶۸۰ مورد یعنی حدود ۹۰ درصد تصادفات، عامل انسانی تأثیرگذار بوده و حدود ۳/۸ درصد عوامل محیطی و ۶/۲ درصد عوامل فنی و مدیریتی دخیل بوده است. پاک گوهر و همکاران (۱۳۸۸) عوامل مؤثر بر تصادف را به سه عامل انسانی، راه و خودرو تقسیم کردند. نتایج حاصل از تحقیق نشان داده است که در ۲۳/۸ درصد از تصادفات عامل انسانی به عنوان تنها عامل مؤثر بر تصادف و در ۴۳/۸ درصد از تصادفات عامل انسانی و عامل راه به عنوان عامل های مؤثر بر تصادف و در ۳/۴ درصد از تصادفات عامل انسانی و عامل خودرو به عنوان عامل های مؤثر بر تصادف و در ۲۵/۵ درصد از تصادفات همه عوامل انسانی، راه و خودرو به عنوان عامل های مؤثر بر تصادف شناخته شده اند. البته مقدار به دست آمده به معنای میزان احتمالاتی دخالت در تصادف بوده و به معنای سهم یا تأثیر نسبی عامل انسانی نسبت به عوامل دیگر نیست. بلکه سهم عامل انسانی برابر مقدار ۴۹ درصد می باشد (نتایج فوق براساس اطلاعات آماری تصادفات ایران در سال ۱۳۸۵ می باشد). نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که ۶۵/۴ درصد از رانندگانی که تصادف کرده اند دارای شغل آزاد بوده اند. همچنین از لحاظ جنسیتی، ۹۸/۹ درصد رانندگان مرد و ۱/۱ درصد رانندگان زن در سال ۸۵ تصادف داشته اند. رحمانی فیروزجاه و عباسی اسفجیر (۱۳۸۵) به بررسی عوامل مؤثر بر تصادفات جاده ای از دیدگاه جامعه شناختی پرداختند و نشان دادند که سطح تحصیلات و تصادفات رابطه معنادار و معکوس دارند یعنی کسانی که دارای سطح تحصیلات پایین تری هستند احتمالاً بیشتر در معرض خطر تصادفات می باشند. همچنین بیان می کند که بین مدل خودرو و تصادف همبستگی معناداری وجود دارد و جهت این همبستگی نیز معکوس می باشد بدین معنی که هرچه مدل خودرو پایین تر باشد میزان تصادف آن بیشتر است.

امروزه کارشناسان و محققان ترافیک، تصادف را پدیده‌ای پیچیده در نظر می‌گیرند که انسان، راه و خودرو سه رکن اصلی آن را تشکیل می‌دهند. در میان ارکان اصلی تصادف، انسان قوی‌ترین عنصر است بنابراین منطقی است که جامعه تمام تلاش خود را بر انسان متمرکز کند. لذا باتوجه به مراتب فوق شناسایی عوامل مؤثر در ایجاد سوانح و تصادفات رانندگی درون شهری و برون شهری و تعیین میزان سهم هریک از این عوامل ضروری به‌نظر می‌رسد.

آیتی و همکاران (۱۳۸۷) مطالعه‌ای تحت عنوان محاسبه هزینه‌های آسیب به‌وسیله نقلیه در تصادفات جاده‌ای ایران در سال ۱۳۸۳ را به انجام رساندند که براساس این تحلیل‌ها سهم هریک از وسایل نقلیه در تصادفات و نیز شدت آسیب به وسیله نقلیه در تصادفات جاده‌ای تعیین شد. سپس با بررسی و تعیین نرخ‌های خرید و فروش وسایل نقلیه در ایران و نیز آمار تصادفات راهنمایی و رانندگی هزینه خسارت به وسایل نقلیه براساس شاخص‌های سال ۱۳۸۳ مورد محاسبه قرار گرفت. نتیجه این بررسی نشان داد که در سال ۱۳۸۳ بیش از شش هزار میلیارد ریال از این طریق به اقتصاد کشور زیان وارد شده است. این صدمه اقتصادی بیش از ۰/۵ درصد تولید ناخالص ملی و بیش از کل بودجه راه‌سازی و راهداری کشور در سال مزبور بوده است.

- عدم تعیین مهلت جهت معرفی داور منتخب از سوی طرفین قرارداد در ماده ۲۲ آیین‌نامه شماره ۵۳؛

- عدم تعیین مهلت برای پرداخت خسارت سرقت کلی توسط بیمه‌گر پس از دریافت گزارش اداره آگاهی مبنی بر پیدانشدن وسیله نقلیه در ماده ۲۰ آیین‌نامه شماره ۵۳؛

باتوجه به مطالعات صورت گرفته و همچنین براساس تجربیات داخلی و نظر خبرگان صنعت بیمه، پیشنهادهاتی به شرح زیر جهت استفاده بیمه‌گران بدنه اتومبیل ارائه گردیده است:

- بهبود فصل‌بندی شرایط عمومی؛
- اضافه شدن تعریف راننده تحت پوشش وسیله نقلیه علاوه بر تعریف بیمه‌گذار؛
- حذف اصطلاح فرانشیز و استفاده از لغت مازاد به‌جای آن باتوجه به تفاوت تعاریف فرانشیز، کاستنی و مازاد نزد بیمه‌گران خارجی؛

- تبدیل صاعقه از خطر اصلی به یک خطر اضافی برای افزایش اختیار انتخاب بیمه‌گذار؛
- ارائه یک طبقه‌بندی همگن از ریسک‌های طبیعی؛
- شفافیت و افزایش اختیار و انتخاب بیمه‌گذار به‌طورکلی؛
- شفافیت و رفع ابهام از بند ۷ و ۸ ماده ۵ آیین‌نامه شماره ۵۳؛
- تکمیل تکلیف بیمه‌گذار در ارائه اطلاعات دقیق و درست حتی در صورت وقوع خسارت؛
- تصریح موارد مسکوت انتهای ماده ۸ آیین‌نامه شماره ۵۳ برای روشن‌شدن تکلیف طرفین؛

- اصلاح رد خسارت مندرج در ماده ۱۰ آیین نامه شماره ۵۳ و تغییر آن به کاهش متناسب خسارت به نسبت تأثیر تأخیر در ارزیابی خسارت؛
  - تجدید سازمان متن و جمع کردن مطالب مرتبط در یکجا؛
  - مقابله با تخلفات حادثه ساز؛
  - تجویز اقدام مشابه در انتقال مالکیت به دلیل تشابه با تشدید خطر؛
  - تعیین تکلیف وضعیت بیمه نامه در صورت فوت بیمه گذار؛
  - روشن تر شدن هزینه تصمیم بیمه گذار در صورت فسخ در موارد پیش بینی نشده.
- براساس بررسی های انجام شده در شرایط عمومی سایر کشورها، در صورتی که بیمه گذار قصد فسخ بیمه نامه را داشته باشد مبلغ یا درصدی به عنوان هزینه بیمه گری از مبلغ برگشتی کسر می گردد. با توجه به اینکه خرید بیمه بدنه اتومبیل اختیاری می باشد لذا بیمه گذار قبل از خرید بیمه نامه جهت بررسی پوشش های ارائه شده توسط شرکت های بیمه فرصت کافی دارد، لذا اصولاً نباید با فسخ بیمه نامه، هزینه هایی را به شرکت های بیمه تحمیل کند. بنابراین در تبصره ۱ ماده پیشنهادی ۲۰ درصد حق بیمه برگشتی به عنوان هزینه بیمه گری در نظر گرفته شده است. لازم به توضیح است مبلغ یا درصد مذکور جریمه تلقی نمی شود. علت در نظر گرفتن "۲۰ درصد" به عنوان هزینه بیمه گری آن است که شرکت های بیمه جهت تحویل بیمه نامه بین ۵ تا ۱۰ درصد هزینه های عمومی و اداری و بین ۱۰ تا ۱۲ درصد هزینه کارمزد نماینده را متحمل می شوند.
- براساس تبصره بند ب ماده ۱۵ آیین نامه شماره ۵۳ در صورتی که بیمه گذار بنا به دلایلی غیر از موارد پیش بینی شده در این بند متقاضی فسخ بیمه نامه باشد بیمه گر حق بیمه مدت اعتبار بیمه نامه را به روش کوتاه مدت محاسبه و باقی مانده حق بیمه را به بیمه گذار پرداخت می کند. فرض کنیم حق بیمه سالانه برای خرید بیمه بدنه اتومبیل برای یک خودرو فرضی ۵۰۰۰۰۰۰ تومان باشد. اگر بیمه گذار بخواهد بیمه نامه را فسخ کند حق بیمه برگشتی به روش کوتاه مدت به شرح جدول زیر خواهد بود:

جدول ۲۱. محاسبه حق بیمه برگشتی به روش کوتاه مدت

مدت بیمه به روز	درصد حق بیمه برگشتی بر مبنای یکسال*	حق بیمه فرضی یکساله	مبلغ حق بیمه مدت تحت پوشش	حق بیمه برگشتی به بیمه گذار
تا ۵	۵٪	۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	۴۷۵۰۰۰
از ۶ تا ۱۵	۱۰٪	۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰
بیش از ۱۵ تا ۳۰	۱۵٪	۵۰۰۰۰۰	۷۵۰۰۰	۴۲۵۰۰۰
بیش از ۳۰ تا ۶۰	۲۵٪	۵۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰	۳۷۵۰۰۰
بیش از ۶۰ تا ۹۰	۳۰٪	۵۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰
بیش از ۹۰ تا ۱۲۰	۴۰٪	۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
بیش از ۱۲۰ تا ۱۵۰	۵۰٪	۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰
بیش از ۱۵۰ تا ۱۸۰	۶۰٪	۵۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
بیش از ۱۸۰ تا ۲۷۰	۸۰٪	۵۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
بیش از ۲۷۰ تا ۳۶۵	۱۰۰٪	۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۰

* لازم به توضیح است درصدهای حق بیمه کوتاه مدت مندرج در جدول فوق براساس شرایط عمومی پیشنهادی که مبتنی بر آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون بیمه شخص ثالث بوده، می باشد.

همان گونه که مشاهده می شود در صورتی که بیمه نامه پس از گذشت ۲۷۰ روز تا ۳۶۵ روز فسخ شود هیچ حق بیمه ای به بیمه گذار برگشت داده نخواهد شد.

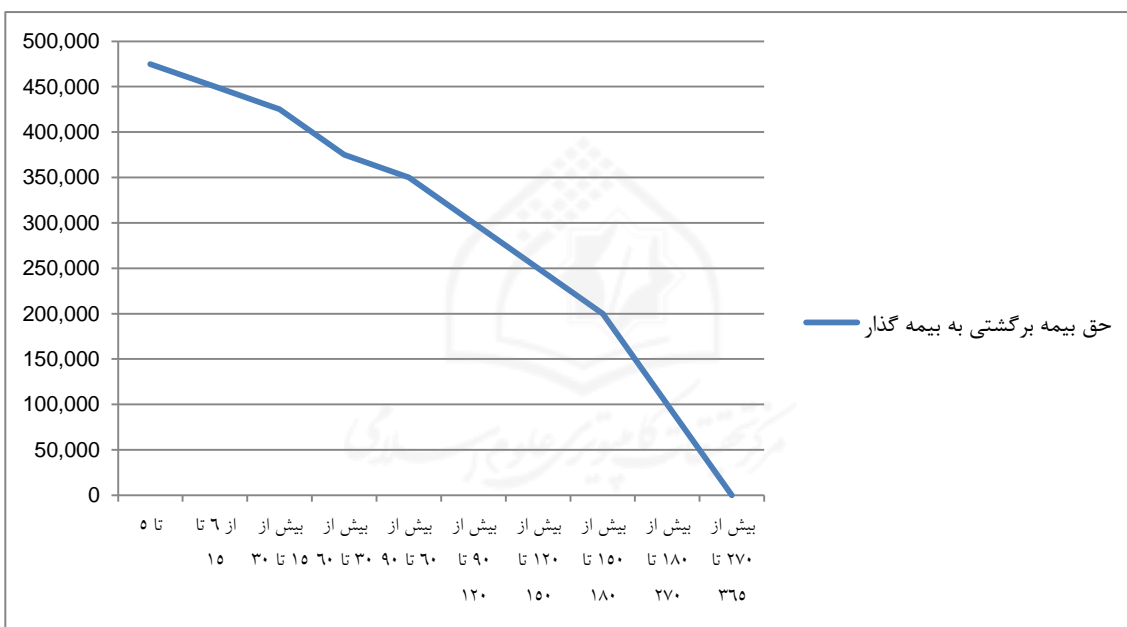
اگر بیمه گذار بخواهد بیمه نامه را فسخ کند و طبق پیشنهاد این گزارش، ۲۰٪ به عنوان هزینه بیمه گری در نظر گرفته شود و ۸۰٪ حق بیمه برگشتی به بیمه گذار برگشت داده شود در این صورت نتایج به شرح جدول ۲۲ خواهد بود:

جدول ۲۲. محاسبه حق بیمه برگشتی به روش روز شمار با کسر ۲۰٪ هزینه بیمه گری

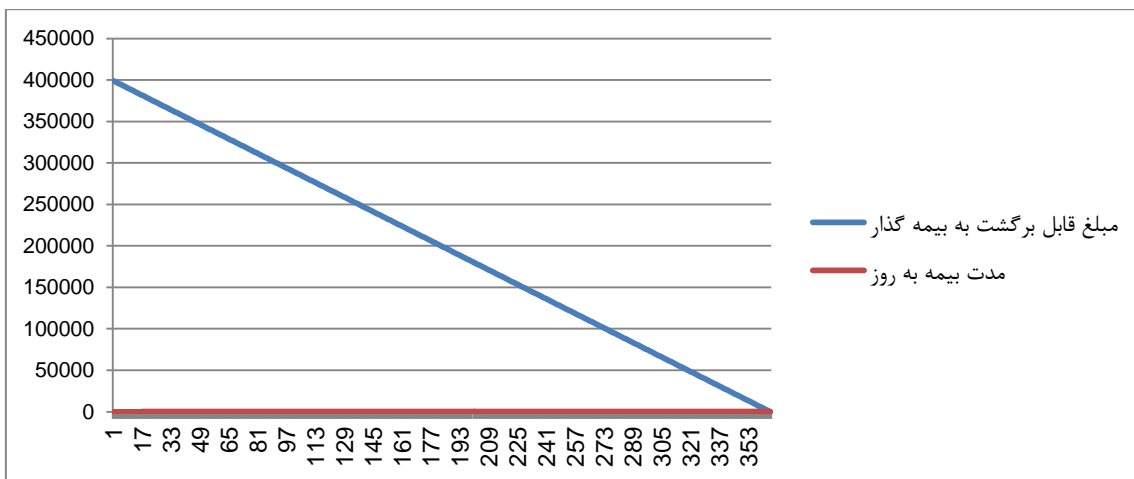
مدت بیمه به روز	حق بیمه فرضی یکساله	سال به روز	حق بیمه مدت پوشش	حق بیمه مدت باقیمانده	۲۰٪ حق بیمه مدت باقیمانده	مبلغ قابل برگشت به بیمه گذار
۱	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۳۷۰	۴۹۸۶۳۰	۹۹۷۲۶	۳۹۸۹۰۴
۲	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۷۴۰	۴۹۷۲۶۰	۹۹۴۵۲	۳۹۷۸۰۸
۳	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۱۱۰	۴۹۵۸۹۰	۹۹۱۷۸	۳۹۶۷۱۲
۴	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۵۴۷۹	۴۹۴۵۲۱	۹۸۹۰۴	۳۹۵۶۱۶
۵	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۶۸۴۹	۴۹۳۱۵۱	۹۸۶۳۰	۳۹۴۵۲۱
۶	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۸۲۱۹	۴۹۱۷۸۱	۹۸۳۵۶	۳۹۳۴۲۵
۷	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۹۵۸۹	۴۹۰۴۱۱	۹۸۰۸۲	۳۹۲۳۲۹
۸	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۰۹۵۹	۴۸۹۰۴۱	۹۷۸۰۸	۳۹۱۲۳۳
۹	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۲۳۲۹	۴۸۷۶۷۱	۹۷۵۳۴	۳۹۰۱۳۷
۱۰	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۳۶۹۹	۴۸۶۳۰۱	۹۷۲۶۰	۳۸۹۰۴۱
۱۱	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۵۰۶۸	۴۸۴۹۳۲	۹۶۹۸۶	۳۸۷۹۴۵
۱۲	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۶۴۳۸	۴۸۳۵۶۲	۹۶۷۱۲	۳۸۶۸۴۹
۱۳	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۷۸۰۸	۴۸۲۱۹۲	۹۶۴۳۸	۳۸۵۷۵۳
۱۴	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۱۹۱۷۸	۴۸۰۸۲۲	۹۶۱۶۴	۳۸۴۶۵۸
۱۵	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۰۵۴۸	۴۷۹۴۵۲	۹۵۸۹۰	۳۸۳۵۶۲
۱۶	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۱۹۱۸	۴۷۸۰۸۲	۹۵۶۱۶	۳۸۲۴۶۶
۱۷	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۳۲۸۸	۴۷۶۷۱۲	۹۵۳۴۲	۳۸۱۳۷۰
۱۸	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۴۶۵۸	۴۷۵۳۴۲	۹۵۰۶۸	۳۸۰۲۷۴
۱۹	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۶۰۲۷	۴۷۳۹۷۳	۹۴۷۹۵	۳۷۹۱۷۸
۲۰	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۲۷۳۹۷	۴۷۲۶۰۳	۹۴۵۲۱	۳۷۸۰۸۲
...	...	...	...	...	...	...
۳۵۰	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۷۹۴۵۲	۲۰۵۴۸	۴۱۱۰	۱۶۴۳۸
۳۵۱	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۰۸۲۲	۱۹۱۷۸	۳۸۳۶	۱۵۳۴۲
۳۵۲	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۲۱۹۲	۱۷۸۰۸	۳۵۶۲	۱۴۲۴۷
۳۵۳	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۳۵۶۲	۱۶۴۳۸	۳۲۸۸	۱۳۱۵۱
۳۵۴	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۴۹۳۲	۱۵۰۶۸	۳۰۱۴	۱۲۰۵۵
۳۵۵	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۶۳۰۱	۱۳۶۹۹	۲۷۴۰	۱۰۹۵۹
۳۵۶	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۷۶۷۱	۱۲۳۲۹	۲۴۶۶	۹۸۶۳
۳۵۷	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۸۹۰۴۱	۱۰۹۵۹	۲۱۹۲	۸۷۶۷
۳۵۸	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۰۴۱۱	۹۵۸۹	۱۹۱۸	۷۶۷۱
۳۵۹	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۱۷۸۱	۸۲۱۹	۱۶۴۴	۶۵۷۵
۳۶۰	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۳۱۵۱	۶۸۴۹	۱۳۷۰	۵۴۷۹
۳۶۱	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۴۵۲۱	۵۴۷۹	۱۰۹۶	۴۳۸۴
۳۶۲	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۵۸۹۰	۴۱۱۰	۸۲۲	۳۲۸۸
۳۶۳	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۷۲۶۰	۲۷۴۰	۵۴۸	۲۱۹۲
۳۶۴	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۴۹۸۶۳۰	۱۳۷۰	۲۷۴	۱۰۹۶
۳۶۵	۵۰۰۰۰۰	۳۶۵	۵۰۰۰۰۰	۰	۰	۰

همان‌گونه که مشاهده می‌شود در این نحوه محاسبه، چنانچه بیمه‌گذار در اوایل مدت بیمه، بیمه‌نامه را فسخ نماید، در مقایسه با روش کوتاه‌مدت هزینه بیشتری را باید متحمل شود. بدین ترتیب بیمه‌گذار ملزم می‌شود در انتخاب بیمه‌گر و خرید بیمه‌نامه دقت بیشتری به عمل آورده و از تحمیل هزینه‌های ناروا به شرکت‌های بیمه بپرهیزد. محاسبات این دو روش در ادامه و اواسط مدت بیمه به تدریج به هم نزدیک شده و در دوره‌های پایانی مدت بیمه حق‌بیمه برگشتی روش روزشمار با کسر ۲۰ درصد بیشتر از روش کوتاه‌مدت خواهد بود. در این روش تنها زمانی حق‌بیمه برگشتی صفر خواهد بود که بیمه‌گذار بیمه‌نامه را در روز ۳۶۵-ام فسخ کند و این مزیت این روش محاسبه است. نتایج حاصل از جداول بالا در نمودارهای ۱ و ۲ منعکس شده است.

نمودار ۱. حق‌بیمه برگشتی به صورت کوتاه‌مدت

نمودار ۲. حق‌بیمه برگشتی به صورت روزشمار با کسر ۲۰ درصد هزینه بیمه‌گری

به این ترتیب در مقایسه با آیین نامه شماره ۵۳ بیمه گذار هزینه تصمیم خود برای فسخ بیمه نامه را به نحو روشن تری می تواند ارزیابی نماید.

- اعمال آثار مثبت پیشرفت فناوری در رویه های مرتبط؛
  - هماهنگی بین دستگاهی و تسهیل امور بیمه گذاران؛
  - تعیین مهلت واقع بینانه پرداخت خسارت سرقت؛
  - تدوین مواد جدید مانند حداکثر تعهد بیمه گر، رعایت شفافیت و حسن نیت در صدور بیمه نامه، رسیدگی به شکایت بیمه گذار یا ذی نفع بیمه نامه و موارد پیش بینی نشده.
- در ادامه به مقایسه شرایط عمومی بیمه بدنه مصوب ۱۳۸۴/۱۲/۹ (آیین نامه شماره ۵۳) و متن چارچوب پیشنهادی می پردازیم تا در یک نگاه کلی به سهولت موارد اصلاح شده و علت انجام آن اصلاح مشخص گردد.

جدول ۲۳. مقایسه آیین نامه شماره ۵۳ و چارچوب پیشنهادی

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
تغییرات ویرایشی	ماده ۱- اساس قرارداد این بیمه نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ۱۳۱۶ و فرم پیشنهاد تکمیل شده متقاضی بیمه (که جزو غیر قابل تفکیک بیمه نامه است) تنظیم و صادر شده و مورد توافق طرفین است. آن قسمت از پیشنهاد کتبی متقاضی که مورد قبول بیمه گر نبوده و همزمان با صدور بیمه نامه یا قبل از آن به صورت کتبی به متقاضی اعلام شده است جزو تعهدات بیمه گر محسوب نمی شود.	ماده ۱- اساس قرارداد بیمه نامه بدنه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۱۶ و پیشنهاد بیمه گذار (که جزو لاینفک بیمه نامه می باشد) تنظیم شده و مورد توافق طرفین است. آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه گذار که مورد قبول بیمه گر نبوده و همزمان با صدور بیمه نامه یا قبل از آن به صورت کتبی به بیمه گذار اعلام گردیده است جزو تعهدات بیمه گر محسوب نمی شود.
۱- اضافه شدن تعاریف راننده تحت پوشش وسیله نقلیه علاوه بر تعریف بیمه گذار، مبلغ بیمه، وسیله نقلیه، خطرات اصلی و خطرات اضافی. ویژگی های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورها می باشد. پیشنهاد شده است در فرم پیشنهاد،	ماده ۲- تعاریف اصطلاحات زیر صرف نظر از هر معنی و مفهوم دیگری که ممکن است داشته باشند در این شرایط عمومی با تعریف مقابل آن به کار رفته است: ۱- بیمه گر: شرکت بیمه ای است که مشخصات آن در بیمه نامه درج شده است و در ازای دریافت حق بیمه، جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط بیمه نامه به عهده می گیرد. ۲- بیمه گذار: شخص حقیقی یا حقوقی است که مالک وسیله نقلیه است یا به یکی	ماده ۲- اصطلاحات عبارات زیر صرف نظر از هر معنی و مفهوم دیگری که ممکن است داشته باشند در این شرایط عمومی با تعریف مقابل آن به کار رفته است: ۱- بیمه گر: شرکت بیمه ای است که مشخصات آن در این بیمه نامه درج گردیده است و در ازای دریافت حق بیمه، جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط این بیمه نامه به عهده می گیرد. ۲- بیمه گذار: شخص حقیقی یا حقوقی

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>بیمه‌گذار نام راننده یا رانندگان مجاز را مشخص نماید و بیمه‌گر تمامی خسارت‌های وارده به راننده مشخص شده در بیمه‌نامه را به صورت کامل و مطابق بیمه‌نامه پرداخت نماید لذا تعریف راننده وسیله نقلیه در شرایط عمومی ضروری خواهد بود.</p> <p>۲- به کارگیری واژگان مناسب. حذف اصطلاح فرانشیز و استفاده از لغت مازاد به جای آن با توجه به تفاوت تعاریف فرانشیز، کاستنی و مازاد نزد بیمه‌گران خارجی.</p> <p>۳- اصلاح تعریف ذی‌نفع بیمه‌نامه. در تعریف قبلی ذکر شده بود "تمام یا بخشی از خسارت به وی پرداخت می‌شود." در حالی که منافع بیمه‌نامه الزاماً خسارت نمی‌باشد و تخفیف و موارد دیگری را نیز دربرمی‌گیرد.</p>	<p>از عناوین قانونی، نماینده مالک یا ذی‌نفع است یا مسئولیت حفظ وسیله نقلیه را به عهده دارد و قرارداد بیمه را با بیمه‌گر منعقد می‌کند و متعهد پرداخت حق بیمه است.</p> <p>۳- ذی‌نفع بیمه‌نامه: شخص حقیقی یا حقوقی است که بنا به درخواست بیمه‌گذار، نام وی در بیمه‌نامه درج شده است و تمام یا قسمتی از منافع بیمه‌نامه متعلق به اوست.</p> <p>۴- خطرات اصلی: سانحه رانندگی، آتش سوزی، انفجار و سرقت.</p> <p>۵- موضوع بیمه: جبران کلیه خسارت‌های وارده به وسیله نقلیه بیمه‌شده ناشی از خطرات اصلی طبق شرایط این بیمه‌نامه.</p> <p>۶- حق بیمه: مبلغی است که بیمه‌گذار موظف است آن را هنگام صدور یا به ترتیبی که در بیمه‌نامه مشخص شده است به بیمه‌گر بپردازد.</p> <p>۷- وسیله نقلیه: وسیله نقلیه موتوری زمینی است که مشخصات آن در بیمه‌نامه درج شده است و خسارت وارد به آن به علت خطرات تحت پوشش، طبق شرایط بیمه‌نامه جبران می‌شود.</p> <p>۸- مازاد: بخشی از هر خسارت است که جبران آن در تعهد بیمه‌گر نیست و میزان آن در بیمه‌نامه مشخص می‌شود.</p> <p>۹- مدت بیمه: مدت بیمه یک سال شمسی است مگر آن که در بیمه‌نامه به نحو دیگری توافق شده باشد و ابتدا و انتهای آن در شرایط خصوصی بیمه‌نامه معین می‌شود.</p> <p>۱۰- راننده وسیله نقلیه: فرد یا افرادی اعم از بیمه‌گذار، ذی‌نفع یا غیر آن‌ها هستند که اسامی و مشخصات آن‌ها به عنوان راننده یا رانندگان وسیله نقلیه در بیمه‌نامه درج شده است و در سوانح رانندگی، بیمه‌گر فقط متعهد به جبران خساراتی است که</p>	<p>است که مالک موضوع بیمه است یا به یکی از عناوین قانونی، نمایندگی مالک یا ذی‌نفع را داشته یا مسئولیت حفظ موضوع بیمه را از طرف مالک دارد و قرارداد بیمه را با بیمه‌گر منعقد می‌کند و متعهد پرداخت حق بیمه آن می‌باشد.</p> <p>۳- ذی‌نفع: شخصی است که بنا به درخواست بیمه‌گذار نام وی در این بیمه‌نامه درج گردیده است و تمام یا بخشی از خسارت به وی پرداخت می‌شود.</p> <p>۴- حق بیمه: مبلغی است که در بیمه‌نامه مشخص شده و بیمه‌گذار موظف است آن را هنگام صدور بیمه‌نامه یا به ترتیبی که در بیمه‌نامه مشخص می‌شود به بیمه‌گر پرداخت نماید.</p> <p>۵- موضوع بیمه: وسیله نقلیه زمینی است که مشخصات آن در بیمه‌نامه درج شده است. لوازمی که مطابق کاتالوگ وسیله نقلیه بیمه‌شده به خریدار تحویل و یا در بیمه‌نامه درج شده است نیز جزو موضوع بیمه محسوب می‌شود.</p> <p>۶- فرانشیز: بخشی از هر خسارت است که به عهده بیمه‌گذار است و میزان آن در بیمه‌نامه مشخص می‌شود.</p> <p>۷- مدت اعتبار بیمه‌نامه: شروع و پایان مدت اعتبار بیمه‌نامه به ترتیبی خواهد بود که در بیمه‌نامه معین می‌گردد.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
	<p>نامبردگان مذکور، راننده وسیله نقلیه باشند.</p> <p>۱۱- مبلغ بیمه (ارزش مورد بیمه): ارزش معاملاتی وسیله نقلیه در بازار در زمان صدور بیمه نامه است که به عنوان حداکثر تعهد بیمه گر در بیمه نامه درج می شود.</p> <p>۱۲- خطرات اضافی: سایر خطراتی است که براساس توافق بیمه گر و بیمه گذار علاوه بر خطرات اصلی در بیمه نامه درج و خسارت ناشی از آنها تحت پوشش قرار می گیرد.</p>	
<p>۱- بند ۱: تعریف جدید باعث شده که در حالتی که وسیله نقلیه ثابت است و اجزا و محمولات وسیله نقلیه به آن برخورد کند و موجب بروز خسارت شود، خسارت وارده پوشش داده شود.</p> <p>۲- تبدیل صاعقه از خطرهای اصلی به یک خطر اضافی برای افزایش اختیار انتخاب بیمه گذار: صاعقه پدیده ای است که می توان آن را شناسایی نمود. همچنین خطر صاعقه در همه نقاط ایران اتفاق نمی افتد و حجم این خطر در بسیاری از مناطق کم می باشد و نیاز نمی باشد که ساکنین مناطق مذکور پوشش صاعقه را خریداری نمایند چرا که در بعضی از مناطق، برخی از ریسک ها مورد نیاز</p>	<p>ماده ۱۱- جبران خسارات ناشی از پوشش های اصلی</p> <p>جبران خسارت های وارد به وسیله نقلیه و لوازمی که مطابق کاتالوگ وسیله نقلیه بیمه شده به خریدار تحویل و یا در بیمه نامه درج شده است و هزینه های مربوط، به علت حوادث زیر در تعهد بیمه گر خواهد بود:</p> <p>۱- سانحه رانندگی از قبیل برخورد بین وسیله نقلیه و سایر اجسام اعم از اجزاء و یا محمولات وسیله نقلیه و یا واژگونی و سقوط وسیله نقلیه و شکسته شدن شیشه وسیله نقلیه به علت تغییرات دما و یا فشار هوا.</p> <p>۲- آتش سوزی و انفجار.</p> <p>۳- دزدیده شدن وسیله نقلیه و یا لوازم آن و یا خسارت دیدن وسیله نقلیه و یا وسایل اضافی آن که (در بیمه نامه درج شده است) به علت عمل دزدی یا شروع به دزدی.</p> <p>۴- خسارت وارد شده به وسیله نقلیه در جریان نجات و یا انتقال آن.</p>	<p>ماده ۳- خسارت های تحت پوشش</p> <p>جبران خسارت های وارد به موضوع بیمه و هزینه های مربوط، به شرح زیر در تعهد بیمه گر خواهد بود:</p> <p>۱. خسارتی که ناشی از برخورد موضوع بیمه به یک جسم ثابت یا متحرک و یا برخورد اجسام دیگر به موضوع بیمه و یا واژگونی و سقوط موضوع بیمه باشد و یا چنانچه در حین حرکت، اجزا و یا محمولات موضوع بیمه به آن برخورد نماید و موجب بروز خسارت شود.</p> <p>۲. خسارتی که در اثر آتش سوزی، صاعقه و یا انفجار به موضوع بیمه و یا لوازم یدکی اصلی همراه آن وارد گردد.</p> <p>۳. در صورتی که موضوع بیمه دزدیده شود و یا در اثر عمل دزدی یا شروع به دزدی به وسیله نقلیه و یا وسایل اضافی آن که در بیمه نامه درج شده است خسارت وارد شود.</p> <p>۴. خسارتی که در جریان نجات و یا انتقال موضوع بیمه خسارت دیده به آن وارد شود.</p> <p>۵. خسارت باطری و لاستیک های چرخ موضوع بیمه در اثر هر یک از خطرات بیمه شده تا پنجاه درصد قیمت نو قابل پرداخت است.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>نمی‌باشد که تحت پوشش قرار بگیرند، در نتیجه تحمیل مجموعه‌ای از ریسک‌ها به بیمه‌گذاران روش غیراصولی به نظر می‌رسد لذا خطر صاعقه جزء خطرات اضافی قرار داده شد.</p>		
<p>تغییر عنوان ماده از "هزینه‌های قابل تأمین" به "جبران هزینه‌های حمل و نجات" به دلیل متناسب بودن با متن ماده و شفافیت.</p>	<p>ماده ۱۲- جبران هزینه‌های حمل و نجات هزینه‌های ضروری و متعارفی که برای نجات و وسیله نقلیه خسارت‌دیده و یا جلوگیری از توسعه خسارت و نیز انتقال و وسیله نقلیه خسارت‌دیده به محل مناسب برای تعمیر آن پرداخت می‌شود حداکثر تا ۲۰ درصد مجموع خسارت وارده قابل جبران خواهد بود.</p>	<p>ماده ۴- هزینه‌های قابل تأمین هزینه‌های متعارفی که بیمه‌گذار برای نجات موضوع بیمه خسارت‌دیده و جلوگیری از توسعه خسارت و نیز انتقال موضوع بیمه خسارت‌دیده به نزدیکترین محل مناسب برای تعمیر آن پرداخت می‌نماید حداکثر تا بیست درصد کل خسارت وارده قابل جبران خواهد بود.</p>
<p>۱- تغییر عنوان ماده از "خسارت‌های مستثنایه" به "پوشش خطرات اضافی"; باتوجه به اینکه خطرات نام برده‌شده در این ماده با پرداخت حق بیمه اضافی قابل خریداری می‌باشند لذا عنوان پوشش خطرات اضافی مناسب‌تر است. ۲- ارائه یک طبقه‌بندی همگن از ریسک‌های طبیعی نسبت به بند ۱ ماده ۵ آیین نامه ۵۳. ۳- باتوجه به این‌که ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشور می‌باشد. اطلاعات</p>	<p>ماده ۱۳- پوشش خطرات اضافی خسارت‌های زیر جزو پوشش‌های اصلی این بیمه‌نامه نیستند ولی در صورت توافق بیمه‌گر و بیمه‌گذار، همه و یا مواردی از آن‌ها در ازای پرداخت حق بیمه اضافی تحت پوشش قرار می‌گیرند. ۱- خسارت ناشی از سیل، زلزله، آتشفشان، طوفان، صاعقه و جزر و مد. ۲- خسارت وارده به وسیله نقلیه به علت استفاده از آن توسط افرادی غیر از رانندگان نامبرده شده در بیمه‌نامه. ۳- خسارت وارده به وسیله نقلیه به علت استفاده از آن در مسابقات اتومبیل‌رانی یا آزمایش سرعت. ۴- خسارت‌های وارد به وسیله نقلیه به علت حمل مواد منفجره، سریع‌الاشتعال و یا اسیدی؛ مگر این‌که وسیله نقلیه تحت پوشش، مخصوص حمل مواد فوق باشد. ۵- خسارت‌های وارده به علت پاشیده شدن</p>	<p>ماده ۵- خسارت‌های مستثنایه خسارت‌های زیر تحت پوشش این بیمه‌نامه نیست مگر آن‌که در بیمه‌نامه یا الحاقیه آن به نحو دیگری توافق شده باشد: ۱- خسارت‌های ناشی از سیل، زلزله و آتشفشان. ۲- خسارت‌هایی که به علت استفاده از موضوع بیمه در مسابقات اتومبیل‌رانی یا آزمایش سرعت به آن وارد شود. ۳- خسارت‌های وارد به موضوع بیمه به علت حمل مواد منفجره، سریع‌الاشتعال و یا اسیدی مگر آن‌که موضوع بیمه مخصوص حمل آن باشد. ۴- خسارت‌های وارده در اثر پاشیده شدن رنگ، اسید و سایر مواد شیمیایی روی بدنه موضوع بیمه مگر آن‌که ناشی از حوادث تحت پوشش بیمه باشد. ۵- خسارت ناشی از سرقت لوازم و قطعات موضوع بیمه پس از وقوع حادثه.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>مربوط به راننده تا حدود زیادی بر مقدار حقیقه اثر می‌گذارد. لذا پیشنهاد شده است در صورتی که خودرو توسط افراد دیگری به جز راننده/ رانندگان تحت پوشش مشخص شده در بیمه نامه راننده شود بیمه گر تعهدی برای جبران خسارت نداشته باشد و مگر این که پوشش اضافی بند ۲ مورد توافق قرار گیرد.</p> <p>۴- شفافیت بیشتر و رفع ابهام از بند ۷ آیین نامه ۵۳: کاهش تدریجی ارزش به دلیل بالا رفتن سن وسیله نقلیه (استهلاک) پدیده‌ای است که حتماً به وقوع می‌پیوندد و تصادفی نیست لذا این مورد جزء خسارت‌های غیر قابل جبران می‌باشد. در بند ۷ ماده ۵ آیین نامه ۵۳ لغت "حتی اگر" دارای ابهام است زیرا با این انشاء استهلاک با پرداخت حقیقه اضافه تحت پوشش خواهد بود. در صورتی که کاهش ارزش وسیله نقلیه صرفاً به علت خطرات تحت پوشش بیمه نامه باشد با پرداخت حقیقه اضافه قابل خریداری می‌باشد.</p>	<p>رنگ، اسید و سایر مواد شیمیایی روی بدنه وسیله نقلیه.</p> <p>۶- خسارت ناشی از دزدیدن لوازم و قطعات وسیله نقلیه پس از وقوع حادثه.</p> <p>۷- کاهش ارزش وسیله نقلیه (افت قیمت) به علت وقوع خطرات تحت پوشش بیمه نامه.</p> <p>۸- زیان و یا هزینه‌های ناشی از عدم امکان استفاده موقت بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع از وسیله نقلیه حادثه دیده به علت تحقق خطرات تحت پوشش بیمه نامه.</p>	<p>۶- خسارت ناشی از کشیدن میخ و سایر اشیای مشابه روی بدنه موضوع بیمه.</p> <p>۷- کاهش ارزش موضوع بیمه حتی اگر در اثر وقوع خطرات بیمه شده باشد.</p> <p>۸- زیان ناشی از عدم امکان استفاده از موضوع بیمه حادثه دیده به علت تحقق خطرات تحت پوشش بیمه نامه.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>۵- رفع ابهام از عبارت "عدم امکان استفاده" با افزودن لغت "موقت" بعد از آن. منظور از عدم امکان استفاده صرفاً در یک مدت کوتاه موقت می‌باشد.</p>		
<p>۱- رفع ابهام با حذف لغت تهاجم و اضافه شدن لغات اغتشاش و آشوب: استثنائات باید صریح باشند و از به‌کاربردن عبارات کلی و مبهم باید پرهیز نمود. واژه تهاجم دارای تفاسیر زیاد می‌باشد به همین دلیل از بند ۱ ماده ۶ آیین نامه ۵۳ حذف و لغات آشوب و اغتشاش اضافه شده است. آشوب به معنای فتنه، فساد، غوغا، شورش، ازدحام، طغیان و قیام به وسیله عده‌ای گفته می‌شود. شورش به معنای آشوب، اقدام همراه با خشونت دسته‌ای از افراد در مقابله با نظام حاکم اتفاق می‌افتد و همواره موجب بی‌نظمی و ناامنی می‌شود. معمولاً بعد از آشوب شورش ایجاد می‌شود. اغتشاش نیز با شورش قرابت معنایی دارد و توسط عده‌ای ایجاد می‌شود در تمام موارد فوق اعتراض و مقابله</p>	<p>ماده ۱۴- خسارت‌های غیر قابل جبران در موارد زیر جبران خسارت هیچ گاه در تعهد بیمه‌گر نخواهد بود: ۱- خسارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از جنگ، شورش، اغتشاش و آشوب. ۲- خسارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از فعل و انفعالات هسته‌ای. ۳- خسارات ناشی از عمد بیمه‌گذار یا ذی‌نفع و یا سایر متصرفین قانونی. ۴- خسارت‌های وارده به وسیله نقلیه حین گریز از تعقیب مقامات انتظامی مگر این که عمل گریز را متصرف غیرقانونی مرتکب شده باشد. ۵- خسارت‌های وارده به باطری و لاستیک‌های چرخ مگر آن که همزمان به بخش‌های دیگر وسیله نقلیه نیز خسارت وارد شود. ۶- در صورتی که راننده وسیله نقلیه هنگام وقوع حادثه فاقد گواهینامه رانندگی باشد یا گواهینامه رانندگی وی باطل شده باشد و یا مطابق مقررات راهنمایی و رانندگی گواهینامه راننده برای رانندگی وسیله نقلیه متناسب نباشد. اتمام اعتبار گواهینامه در حکم بطلان آن نیست. ۷- خسارت‌های ناشی از حوادثی که طبق گزارش مقامات ذی‌صلاح به علت مصرف مشروبات الکلی و یا استعمال مواد مخدر یا روان‌گردان توسط راننده موضوع بیمه به وجود آمده باشد. ۷- خسارت ناشی از بکسل کردن وسیله نقلیه دیگر مگر آن که موضوع بیمه مخصوص و مجاز به انجام این کار باشد و اصول و مقررات ایمنی را رعایت کرده باشد. ۸- خسارت‌های وارده به وسایل و</p>	<p>ماده ۶- خسارت‌های غیر قابل جبران در موارد زیر جبران خسارت در تعهد بیمه‌گر نخواهد بود: ۱- خسارت‌های ناشی از جنگ، شورش، اغتشاش و یا تهاجم. ۲- خسارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از انفجارهای هسته‌ای. ۳- خسارت‌هایی که عمداً توسط بیمه‌گذار، ذی‌نفع و یا راننده موضوع بیمه به آن وارد می‌شود. ۴- خسارت‌های وارده به موضوع بیمه حین گریز از تعقیب مقامات انتظامی مگر آن که عمل گریز توسط متصرفین غیر قانونی باشد. ۵- در صورتی که راننده موضوع بیمه هنگام وقوع حادثه فاقد گواهی‌نامه رانندگی باشد یا گواهی‌نامه رانندگی وی باطل شده باشد و یا مطابق مقررات راهنمایی و رانندگی گواهی‌نامه راننده برای رانندگی موضوع بیمه متناسب نباشد. اتمام اعتبار گواهی‌نامه در حکم بطلان آن نیست. ۶- خسارت‌های ناشی از حوادثی که طبق گزارش مقامات ذی‌صلاح به علت مصرف مشروبات الکلی و یا استعمال مواد مخدر یا روان‌گردان توسط راننده موضوع بیمه به وجود آمده باشد. ۷- خسارت ناشی از بکسل کردن وسیله نقلیه دیگر مگر آن که موضوع بیمه مخصوص و مجاز به انجام این کار باشد و اصول و مقررات ایمنی را رعایت کرده باشد. ۸- خسارت‌های وارده به وسایل و</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>با قوه حاکم وجود دارد. لیکن در شورش و اغتشاش مخالفت با حاکمیت بارزتر است.</p> <p>۲- تعریف شفاف‌تر ریسک با تغییر لغت "انفجارهای هسته‌ای" به "فعل و انفعالات هسته‌ای": فعل و انفعال هسته‌ای به تولید انرژی هسته‌ای منجر می‌شود. فعل و انفعالات هسته‌ای باید تحت کنترل باشد. عدم کنترل این فرآیند باعث تشعشعات مضر و یا انفجار هسته‌ای خواهد شد.</p>	<p>دیگر؛ مگر آن‌که وسیله نقلیه مخصوص و یا مجاز به انجام این کار باشد و اصول و مقررات ایمنی را رعایت کرده باشد.</p> <p>۹- خسارت‌های ناشی از عیب ذاتی، نقص فنی و خرابی در کارکرد و یا استهلاک وسیله نقلیه که ناشی از حوادث تحت پوشش نباشد.</p> <p>۱۰- خسارت‌هایی که به علت حمل بار بیش از حد مجاز توسط وسیله نقلیه به آن وارد شود.</p>	<p>دستگاه‌های الکتریکی و الکترونیکی موضوع بیمه در صورتی که ناشی از نقص و خرابی در کارکرد آنها باشد.</p> <p>۹- خسارت‌هایی که به علت حمل بار بیش از حد مجاز توسط موضوع بیمه به آن وارد شود.</p>
<p>تکمیل تکلیف بیمه‌گذار در ارائه اطلاعات دقیق و درست حتی در صورت وقوع خسارت: عنصر اطلاعات مبنای اصلی در تصمیم‌گیری طرفین قرارداد محسوب می‌شود. اگر یکی از طرفین، اطلاعات بیشتری در مقایسه با طرف دیگر داشته باشد شاهد بروز پدیده "انتخاب بد" و "مخاطره اخلاقی" خواهیم بود. باتوجه به اهمیت بسیار زیاد این ماده در تصمیم‌گیری بیمه‌گر برای ارزیابی ریسک، تعیین میزان حق بیمه، صدور بیمه‌نامه و</p>	<p>ماده ۳- اصل حد اعلای حسن نیت متقاضی بیمه موظف است با رعایت کامل اصل حد اعلای حسن نیت در پاسخ به پرسش‌های بیمه‌گر کلیه اطلاعات مؤثر بر ارزیابی ریسک و تعیین حق بیمه خطرات تحت پوشش بیمه‌نامه را با دقت و صداقت به بیمه‌گر عرضه کند. هرگاه بیمه‌گذار عمداً از اظهار مطلبی خودداری کند یا عمداً اظهارات کاذب بنماید و مطالب اظهارنشده یا اظهارات کاذب طوری باشد که موضوع خطر را تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه‌گر بکاهد عقد بیمه باطل خواهد بود حتی اگر این اظهارات تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت، نه فقط وجوهی که بیمه‌گذار پرداخته است قابل استرداد نیست بلکه بیمه‌گر حق دارد اقساط حق بیمه را که تا آن تاریخ عقب افتاده است نیز از بیمه‌گذار مطالبه کند. اگر خودداری از اظهار مطلبی یا اظهارات خلاف واقع از روی عمد نباشد عقد بیمه باطل نمی‌شود. در این صورت، هرگاه مطلب</p>	<p>ماده ۷- رعایت حد اعلای حسن نیت بیمه‌گذار مکلف است پرسش‌های کتبی بیمه‌گر را با دقت و صداقت و به‌طور کامل پاسخ دهد. هرگاه بیمه‌گذار در پاسخ به پرسش‌های بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری و یا اظهار خلاف واقع بنماید به نحوی که مطالب اظهارنشده و یا اظهارات خلاف واقع، موضوع خطر را تغییر دهد یا از اهمیت آن در نظر بیمه‌گر بکاهد قرارداد بیمه از تاریخ انعقاد باطل و بلااثر خواهد بود حتی اگر مطلبی که کتمان شده یا بر خلاف واقع اظهار شده است هیچگونه تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد. در این صورت علاوه بر آنکه وجوه پرداختی بیمه‌گذار به وی مسترد نخواهد شد بیمه‌گر می‌تواند اقساط معوق حق بیمه تا آن تاریخ را نیز از وی مطالبه نماید.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>پرداخت خسارت تلاش شده است تکلیف بیمه‌گذار در خصوص ارائه اطلاعات درست از صدور تا خسارت به‌طور شفاف بیان گردد درحالی‌که قبلاً ارائه کامل و درست اطلاعات مربوط به خسارت مسکوت مانده بود.</p>	<p>اظهارنشده یا اظهار خلاف واقع قبل از وقوع حادثه معلوم شود بیمه‌گر حق دارد قرارداد بیمه را فسخ کند یا در صورت رضایت بیمه‌گذار اضافه‌حق‌بیمه را از او دریافت و قرارداد را ابقا کند. چنان‌چه اظهار خلاف واقع، بعد از وقوع حادثه معلوم شود خسارت قابل پرداخت به نسبت حق‌بیمه پرداختی و حق‌بیمه واقعی که در صورت اظهار کامل خطر باید پرداخته شده باشد تقلیل خواهد یافت. بیمه‌گذار وظیفه دارد در صورت وقوع خسارت، اطلاعات درست و کامل را به بیمه‌گر بدهد. هرگاه بیمه‌گذار به قصد تقلب، در خصوص خسارت و کیفیت وقوع حادثه به طور کتبی اظهارات نادرستی بنماید و یا مدارک مجعول تسلیم کند بیمه‌گر می‌تواند وی را از دریافت خسارت محروم کند.</p>	
<p>تصریح موارد مسکوت انتهایی ماده ۸ برای روشن‌شدن تکلیف طرفین: قسمت اخیر ماده ۸ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیان می‌دارد که در صورت عدم فسخ بیمه‌نامه از سوی بیمه‌گر، در صورت وقوع حادثه، پرداخت خسارت تابع ضوابط پیش‌بینی‌شده در شرایط خصوصی بیمه‌نامه است. در مواردی ممکن است که در مورد نحوه جبران خسارت در صورت پرداختن قسط یا اقساطی در شرایط خصوصی هیچ پیش‌بینی درج نشده باشد لذا برای این‌گونه موارد</p>	<p>ماده ۴- پرداخت حق بیمه قرارداد بیمه با تقاضای بیمه‌گذار و قبول بیمه‌گر منعقد می‌شود ولی شروع تأمین و اجرای تعهدات بیمه‌گر منوط به پرداخت حق‌بیمه به ترتیبی است که بین طرفین توافق شده است. چنان‌چه پرداخت حق‌بیمه به‌صورت قسطی باشد و بیمه‌گذار یک یا چند قسط از اقساط موعود رسیده را پرداخت نکند بیمه‌گر می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ نماید. چنان‌چه بیمه‌گر بیمه‌نامه را فسخ نکرده باشد، در صورت وقوع حادثه، پرداخت خسارت تابع ضوابط پیش‌بینی‌شده در شرایط خصوصی بیمه‌نامه خواهد بود.</p>	<p>ماده ۸- پرداخت حق بیمه قرارداد بیمه با تقاضای بیمه‌گذار و قبول بیمه‌گر منعقد می‌شود ولی شروع تأمین و اجرای تعهدات بیمه‌گر منوط به پرداخت حق‌بیمه به ترتیبی است که در بیمه‌نامه پیش‌بینی شده است. چنان‌چه پرداخت حق‌بیمه به صورت قسطی باشد و بیمه‌گذار یک یا چند قسط از اقساط موعود رسیده حق‌بیمه را پرداخت نکند بیمه‌گر می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ نماید. چنان‌چه بیمه‌گر بیمه‌نامه را فسخ نکرده باشد، در صورت وقوع حادثه، پرداخت خسارت تابع ضوابط پیش‌بینی‌شده در شرایط خصوصی بیمه‌نامه خواهد بود.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>(موارد مسکوت) پیشنهاد شده است که خسارت به نسبت حق بیمه پرداخت شده و حق بیمه متعلقه تا تاریخ وقوع حادثه پرداخت شود.</p>		
<p>تغییرات ویرایشی</p>	<p>ماده ۵- اعلام تشدید خطر هرگاه در طول مدت بیمه تغییراتی در کیفیت و یا وضعیت و یا کاربری و وسیله نقلیه به وجود آید که موجب تشدید خطر شود بیمه‌گذار موظف است به محض اطلاع، بیمه‌گر را آگاه سازد. در صورت تشدید خطر قبل از وقوع خسارت، بیمه‌گر می‌تواند حق بیمه اضافی متناسب با خطر مشدد را برای مدت باقیمانده مطالبه و در صورت عدم پرداخت آن توسط بیمه‌گذار، بیمه‌نامه را فسخ نماید. هرگاه پس از وقوع خسارت، تشدید خطر معلوم شود بیمه‌گر می‌تواند خسارت را براساس نسبت حق بیمه تعیین شده به حق بیمه متناسب با خطر مشدد پرداخت کند.</p>	<p>ماده ۹- اعلام تشدید خطر هرگاه در طول مدت بیمه تغییراتی در کیفیت و یا وضعیت و یا کاربری موضوع بیمه به وجود آید که موجب تشدید خطر شود بیمه‌گذار موظف است به محض اطلاع، بیمه‌گر را آگاه سازد. در صورت تشدید خطر قبل از وقوع خسارت، بیمه‌گر می‌تواند حق بیمه اضافی متناسب با خطر را برای مدت باقیمانده مطالبه و در صورت عدم پرداخت آن توسط بیمه‌گذار، قرارداد بیمه را فسخ نماید. هرگاه بعد از وقوع خسارت، تشدید خطر معلوم شود بیمه‌گر می‌تواند خسارت را براساس نسبت حق بیمه تعیین شده به حق بیمه متناسب با خطر مشدد پرداخت کند.</p>
<p>۱- موظف نمودن بیمه‌گذاران به اعلام خسارت در اسرع وقت. علت این تغییر این است که قبل از محو آثار و علائم خسارت بیمه‌گر بتواند خسارت را بررسی کند و اطمینان حاصل کند که خسارت وارده بر اثر خطر یا خطرهای بیمه شده است و اگر در تعهد بیمه‌گر است میزان خسارت چقدر است. ۲- اصلاح رد خسارت</p>	<p>ماده ۶- اعلام خسارت در صورت وقوع خطرات تحت پوشش، بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع موظف است در اسرع وقت وقوع آن را به بیمه‌گر اطلاع دهد و فرم اعلام خسارت را تکمیل نماید و گرنه بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأخیر تأخیر بیمه‌گذار در ارزیابی خسارت و تعیین تعهدات بیمه‌گر، خسارت قابل پرداخت را کم کند مگر آن که ثابت شود بیمه‌گذار به دلیل امور غیر قابل اجتناب، از عهده انجام آن برنیاوده است.</p>	<p>ماده ۱۰- اعلام خسارت بیمه‌گذار موظف است حداکثر ظرف مدت پنج روز کاری از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه به یکی از مراکز پرداخت خسارت بیمه‌گر مراجعه و با تکمیل فرم اعلام خسارت، وقوع حادثه را اعلام نماید یا مراتب را ظرف مدت مذکور از طریق پست سفارشی به اطلاع بیمه‌گر برساند. همچنین بیمه‌گذار موظف است مدارک مثبت و سایر اطلاعاتی که راجع به حادثه و تعیین میزان خسارت از او خواسته می‌شود را در اختیار بیمه‌گر قرار دهد. در صورتی که بیمه‌گذار هر یک از تعهدات فوق را انجام ندهد بیمه‌گر می‌تواند ادعای خسارت را رد کند</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>مندرج در آیین‌نامه شماره ۵۳ و تغییر آن به کاهش متناسب خسارت به نسبت تأثیر تأخیر در ارزیابی خسارت: قسمت اخیر ماده ۱۰ آیین‌نامه شماره ۵۳ بیان می‌دارد که در صورتی که بیمه‌گذار تعهدات ذکر شده در این ماده را انجام ندهد بیمه‌گر می‌تواند ادعای خسارت را رد کند. پیشنهاد می‌شود بیمه‌گر میزان تأثیر تأخیر در ارزیابی و تعیین میزان تعهدات را بسنجد و براساس آن خسارت قابل پرداخت را کم کند که این روش منصفانه‌تر به نظر می‌رسد.</p>		<p>مگر آن که بیمه‌گذار ثابت کند به دلیل امور غیر قابل اجتناب از عهده انجام آن برنیامده است.</p>
<p>تجدید سازمان متن و جمع کردن مطالب مرتبط در یک جا. محتویات این ماده با ماده اصل حسن‌نیت ادغام شده است لذا جهت جلوگیری از تکرار به‌عنوان ماده جداگانه نیامده است.</p>	-	<p>ماده ۱۱- عدم اظهارات خلاف واقع هرگاه بیمه‌گذار به قصد تقلب، در خصوص خسارت و کیفیت وقوع حادثه به طور کتبی اظهارات نادرستی بنماید و یا مدارک مجعول تسلیم کند بیمه‌گر می‌تواند وی را از دریافت خسارت محروم کند.</p>
<p>تغییر ویرایشی</p>	<p>ماده ۷- جلوگیری از وقوع حادثه و توسعه خسارت بیمه‌گذار موظف است برای جلوگیری از وقوع حادثه و توسعه خسارت و یا نجات وسیله نقلیه و لوازم همراه آن اقدامات و احتیاط‌های لازم را که هر کس عرفاً از مال خود می‌کند به عمل آورد. چنانچه ثابت</p>	<p>ماده ۱۲- جلوگیری از وقوع حادثه و توسعه خسارت بیمه‌گذار موظف است برای جلوگیری از وقوع حادثه و توسعه خسارت و یا نجات موضوع بیمه و لوازم همراه آن اقدامات و احتیاط‌های لازم را که هر کس عرفاً از مال خود می‌کند به عمل آورد. چنانچه ثابت</p>

دلائل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
	شود که بیمه‌گذار از انجام این اقدامات خودداری نموده است بیمه‌گر می‌تواند آن بخش از خسارت را که به دلیل اهمال و قصور بیمه‌گذار به وجود آمده نپردازد.	شود که بیمه‌گذار عمداً از انجام این اقدامات خودداری نموده است بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر قصور بیمه‌گذار، خسارت پرداختی را تقلیل دهد.
تغییر ویرایشی	ماده ۸- خودداری از جابجایی و یا تعمیر وسیله نقلیه در صورت بروز حادثه، بیمه‌گذار باید جز به حکم مقررات یا دستور مقامات انتظامی از جابجایی غیرضروری وسیله نقلیه خودداری نماید و بدون موافقت بیمه‌گر آن را تعمیر نکند.	ماده ۱۳- خودداری از جابجایی و یا تعمیر وسیله نقلیه در صورت بروز حادثه بیمه‌گذار باید از جابجایی وسیله نقلیه جز به حکم مقررات یا دستور مقامات انتظامی و همچنین تعمیر آن بدون موافقت بیمه‌گر خودداری نماید.
تغییر ویرایشی جهت شفافیت و روان‌تر شدن متن ماده.	ماده ۹- انتقال حقوق بیمه‌گذار به بیمه‌گر بیمه‌گر در حدودی که خسارت وارده را قبول یا پرداخت می‌کند در مقابل اشخاص مسئول وقوع حادثه یا خسارت، جانشین بیمه‌گذار خواهد بود. بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع موظف است از هر عملی که اقدام بیمه‌گر علیه مسئول خسارت را محدود یا غیرممکن کند، خودداری نماید. در غیراین صورت، با اثبات تخلف بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع، بیمه‌گر می‌تواند حسب مورد تمام و یا قسمتی از خسارت را نپردازد. در صورتی که بعد از پرداخت خسارت مشخص شود که بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع تمام و یا قسمتی از خسارت را از مقصر حادثه دریافت و یا نسبت به آن گذشت کرده و رضایت داده است بیمه‌گر حق استرداد مبالغ دریافتی توسط بیمه‌گذار و یا ذی‌نفع را خواهد داشت.	ماده ۱۴ - انتقال حقوق بیمه‌گذار به بیمه‌گر بیمه‌گر در حدودی که خسارت وارده را قبول یا پرداخت می‌کند در مقابل اشخاصی که مسئول وقوع حادثه یا خسارت هستند قائم مقام بیمه‌گذار خواهد بود و بیمه‌گذار موظف است از هر عملی که اقدام بیمه‌گر را علیه مسئول خسارت مشکل و یا نامقدور می‌سازد خودداری نماید. در غیراین صورت بیمه‌گر می‌تواند خسارت را پرداخت نکند یا در صورت پرداخت خسارت، حق استرداد آن را از بیمه‌گذار خواهد داشت.
۱- افزوده شدن حق فسخ بیمه‌نامه از سوی بیمه‌گر در صورت انتقال مالکیت. باتوجه به این که ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورهای دنیا می‌باشد در	ماده ۱۵- فسخ بیمه‌نامه الف- در موارد زیر بیمه‌گر می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ کند: ۱- اگر بیمه‌گذار حق بیمه را به موقع نپردازد. ۲- در صورت تشدید خطر، با رعایت مفاد ماده ۵ این شرایط عمومی. ۳- اگر بیمه‌گذار سهواً از اظهار مطالبی خودداری یا اظهارات خلاف واقع بنماید و	ماده ۱۵- فسخ قرارداد بیمه در موارد زیر بیمه‌گر یا بیمه‌گذار می‌تواند قرارداد بیمه را فسخ نماید: الف - موارد فسخ از طرف بیمه‌گر: ۱- در صورتی که بیمه‌گذار حق بیمه را به موقع نپردازد. ۲- در صورت تشدید خطر مگر آنکه توافق خاصی بین طرفین صورت گرفته باشد.

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>صورت انتقال مالکیت بیمه‌گر حق دارد بیمه‌گذار و راننده /رانندگانی را که حق رانندگی با وسیله‌نقلیه را دارند مورد ارزیابی قرار دهد و براساس آن حق بیمه را محاسبه و دریافت کند و یا پوشش ندهد که از موارد مشابه تشدید خطر موضوع بند ۲ است.</p> <p>۲- مقابله با تخلفات حادثه‌ساز.</p> <p>۳- تعیین تکلیف برای بیمه‌گر در صورتی که ذی‌نفع بیمه‌نامه شخص دیگری غیر از بیمه‌گذار باشد. (تبصره فوق برگرفته از تبصره ماده ۱۷ آیین‌نامه شماره ۵۳ می‌باشد).</p> <p>۴- تعیین تکلیف وضعیت بیمه‌نامه در صورت فوت بیمه‌گذار.</p> <p>۵- طبق بررسی‌های انجام‌شده در شرایط عمومی سایر کشورها، در صورتی که بیمه‌گذار قصد فسخ بیمه‌نامه را داشته باشد مبلغ یا درصدی به‌عنوان هزینه بیمه‌گری از مبلغ برگشتی کسر می‌گردد لذا در تبصره ۱ ماده پیشنهادی ۲۰ درصد حق بیمه برگشتی به‌عنوان هزینه بیمه‌گری در نظر گرفته شده است.</p>	<p>مطالب اعلام نشده یا اظهارات خلاف واقع در ارزیابی خطر مؤثر باشد، طبق مفاد ماده ۳ این شرایط عمومی.</p> <p>۴- بعد از پرداخت دومین خسارتی که سبب آن، وقوع یکی از حوادث ناشی از تخلفات حادثه‌ساز توسط راننده وسیله‌نقلیه بیمه شده باشد.</p> <p>۵- در صورت انتقال مالکیت وسیله‌نقلیه و عدم موافقت بیمه‌گر با تقاضای بیمه‌گذار و مالک جدید مبنی بر انتقال بیمه‌نامه به مالک جدید.</p> <p>تبصره- اگر ذی‌نفع بیمه‌نامه شخص دیگری غیر از بیمه‌گذار باشد بیمه‌گر موظف است مراتب فسخ بیمه‌نامه را علاوه بر بیمه‌گذار به طور کتبی به اطلاع ذی‌نفع نیز برساند.</p> <p>ب- در موارد زیر بیمه‌گر موظف است در صورت درخواست بیمه‌گذار بیمه‌نامه را فسخ کند:</p> <p>۱- در صورتی که خطر موضوع بیمه کاهش یابد و بیمه‌گر حاضر به تخفیف مورد نظر بیمه‌گذار در حق بیمه نشود.</p> <p>۲- در صورتی که فعالیت بیمه‌گر به هر دلیل متوقف شود.</p> <p>۳- در صورت انتقال مالکیت وسیله‌نقلیه، طبق مفاد ماده ۱۸ این شرایط عمومی.</p> <p>تبصره ۱- اگر بیمه‌گذار بنا به دلایل دیگری غیر از موارد فوق متقاضی فسخ بیمه‌نامه باشد بیمه‌گر می‌تواند تا بیست درصد میزان حق بیمه برگشتی را کسر و باقی‌مانده حق بیمه را به بیمه‌گذار مسترد نماید.</p> <p>تبصره ۲- اگر ذی‌نفع بیمه‌نامه شخص دیگری غیر از بیمه‌گذار باشد بیمه‌گذار موظف است همراه با درخواست فسخ بیمه‌نامه، موافقت کتبی ذی‌نفع را نیز به بیمه‌گر تحویل نماید.</p>	<p>۳- چنانچه بیمه‌گذار سهواً از اظهار مطالبی خودداری یا اظهارات خلاف واقع بنماید و مطالب اعلام نشده یا اظهارات خلاف واقع در ارزیابی خطر مؤثر باشد.</p> <p>ب- موارد فسخ از طرف بیمه‌گذار:</p> <p>۱- در صورتی که خطر موضوع بیمه کاهش یابد و بیمه‌گر حاضر به تخفیف در حق بیمه نشود.</p> <p>۲- در صورتی که فعالیت بیمه‌گر به هر دلیل متوقف شود.</p> <p>تبصره- در صورتی که بیمه‌گذار بنا به دلایل دیگری متقاضی فسخ بیمه‌نامه باشد بیمه‌گر حق بیمه مدت اعتبار بیمه‌نامه را به روش کوتاه مدت محاسبه و باقی‌مانده حق بیمه را به بیمه‌گذار پرداخت می‌کند.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>با توجه به این که بیمه بدنه اتومبیل اختیاری می باشد لذا بیمه گذار قبل از خرید بیمه نامه جهت بررسی پوشش های ارائه شده توسط شرکت های بیمه فرصت دارد لذا نباید با فسخ بیمه نامه هزینه هایی را به شرکت های بیمه تحمیل کند. به این ترتیب در مقایسه با آیین نامه ۵۳ بیمه گذار هزینه تصمیم خود برای فسخ بیمه نامه را روشن تر می تواند ارزیابی نماید.</p>	<p>تبصره ۳- در صورت فوت بیمه گذار، هریک از طرفین- بیمه گر و یا وراثت بیمه گذار- حق فسخ بیمه نامه را دارند مگر این که بین بیمه گر و مالک جدید با صدور ورقه الحاقیه توافق جدیدی حاصل شود.</p>	
<p>تغییر ویرایشی</p>	<p>ماده ۱۶- انفساخ بیمه نامه اگر وسیله نقلیه به علت وقوع حوادث خارج از پوشش این بیمه نامه از بین برود، بیمه نامه منفسخ می شود.</p>	<p>ماده ۱۶- انفساخ قرارداد بیمه در صورتی که موضوع بیمه به علت وقوع حوادثی که تحت پوشش این بیمه نامه نیست از بین برود، بیمه نامه منفسخ می گردد.</p>
<p>تغییر ویرایشی- تبصره ماده ۱۷ به ماده ۱۵ (فسخ) منتقل شده است.</p>	<p>ماده ۱۷- نحوه اعلام فسخ و برگشت حق بیمه اگر بیمه گذار یا بیمه گر بخواهند بیمه نامه را فسخ کنند باید مراتب را به طور کتبی و رسمی به طرف مقابل اطلاع دهند. اثر فسخ در تمام موارد ده روز پس از اطلاع به طرف مقابل شروع می شود. در صورت فسخ بیمه نامه از طرف بیمه گر یا بیمه گذار یا انفساخ آن، حق بیمه باقی مانده مدت بیمه (با رعایت تبصره ۱ بند ب ماده ۱۵) به صورت روز شمار محاسبه و به بیمه گذار مسترد می گردد. نحوه ابلاغ اعلامیه فسخ طبق شرایط خصوصی بیمه نامه خواهد بود.</p>	<p>ماده ۱۷ - نحوه اعلام فسخ و برگشت حق بیمه چنانچه بیمه گذار یا بیمه گر بخواهند بیمه نامه را فسخ کنند باید مراتب را به طور کتبی و رسمی به طرف مقابل اطلاع دهند. اثر فسخ در تمام موارد ده روز پس از ابلاغ مراتب به اقامتگاه طرف مقابل شروع می شود. در صورت فسخ قرارداد بیمه از طرف بیمه گر یا بیمه گذار یا انفساخ قرارداد بیمه، حق بیمه مدت اعتبار بیمه (به جز در مورد تبصره ماده ۱۵) به صورت روز شمار محاسبه و باقی مانده به بیمه گذار مسترد می گردد. تبصره- در صورتی که ذی نفع بیمه نامه شخص دیگری غیر از بیمه گذار باشد فسخ بیمه نامه توسط بیمه گذار مستلزم کسب موافقت</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
		ذی نفع می‌باشد. در صورت فسخ از طرف بیمه‌گر، مراتب باید علاوه بر بیمه‌گذار ب‌طور کتبی به اطلاع ذی‌نفع نیز رسانده شود.
<p>تأکید بر مراجعه بیمه‌گذار در صورت انتقال مالکیت. ۱- تصریح مراجعه بیمه‌گذار و مالک جدید قبل یا همزمان با انتقال مالکیت به بیمه‌گر و تقاضای انتقال بیمه‌نامه به مالک جدید تا در صورت تغییر یا تشدید خطر اقدام مقتضی به عمل آید. ۲- تصریح عدم تعهد بیمه‌گر به جبران خسارت وارده پس از انتقال مالکیت (در صورت انتقال مالکیت و عدم مراجعه طرفین به بیمه‌گر). باتوجه به این که ویژگی‌های فردی راننده یکی از عوامل مؤثر بر حق بیمه اتومبیل در اکثر کشورهای دنیا می‌باشد در صورت انتقال مالکیت بیمه‌گر حق دارد بیمه‌گذار و راننده / رانندگانی که حق رانندگی با وسیله نقلیه را دارند مورد ارزیابی قرار دهد و براساس آن حق بیمه را محاسبه و دریافت کند و یا پوشش ندهد براین اساس بیمه‌گذار و</p>	<p>ماده ۱۸- انتقال مالکیت وسیله نقلیه بیمه‌شده در صورت انتقال قطعی مالکیت وسیله نقلیه به هر یک از انحاء قانونی، بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ و حق بیمه مدت باقی‌مانده بیمه خود را مسترد نماید. در صورت عدم فسخ بیمه‌نامه، بیمه‌گذار و مالک جدید می‌توانند قبل یا همزمان با انتقال مالکیت وسیله نقلیه به بیمه‌گر مراجعه و تقاضای انتقال بیمه‌نامه به مالک جدید را بنمایند. در صورت موافقت بیمه‌گر، تعهدات وی در قبال مالک جدید ادامه خواهد یافت. تبصره ۱- در صورت انتقال مالکیت وسیله نقلیه و عدم مراجعه طرفین به بیمه‌گر، بیمه‌گر در مقابل مالک جدید و یا مالک ذی‌نفع قبلی تعهدی به جبران خسارت وارد شده پس از انتقال مالکیت نخواهد داشت. تبصره ۲- اگر انتقال مالکیت وسیله نقلیه پس از وقوع حادثه‌ای باشد که به بیمه‌گر اعلام نشده است بیمه‌گر هیچ‌گونه مسئولیتی برای جبران خسارت‌های وارده در مقابل مالک جدید نخواهد داشت.</p>	<p>ماده ۱۸- انتقال مالکیت وسیله نقلیه بیمه‌شده در صورت انتقال مالکیت موضوع بیمه به هر یک از انحاء قانونی، بیمه‌گذار می‌تواند بیمه‌نامه را فسخ و حق بیمه مدت باقی‌مانده بیمه نامه خود را مسترد نماید. در صورت عدم فسخ بیمه نامه چنانچه مالک جدید به تعهدات بیمه‌گذار در مقابل بیمه‌گر عمل نماید، تعهدات بیمه‌گر در قبال مالک جدید ادامه خواهد یافت. تبصره - چنانچه انتقال مالکیت موضوع بیمه پس از وقوع حادثه‌ای باشد که به بیمه‌گر اعلام نشده است بیمه‌گر هیچ‌گونه مسئولیتی برای جبران خسارت‌های وارده در مقابل مالک جدید نخواهد داشت.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>مالک جدید می‌توانند قبل یا همزمان با انتقال مالکیت به بیمه‌گر مراجعه و تقاضای انتقال بیمه‌نامه به مالک جدید را بنمایند. در صورت انتقال مالکیت و عدم مراجعه طرفین به بیمه‌گر، بیمه‌گر تعهد به جبران خسارت در مقابل مالک جدید و یا مالک قدیم و ذی نفع قبلی را نخواهد داشت. این تبصره تأکید بر اصل نفع بیمه‌پذیر است.</p>		
<p>۱- اعمال آثار مثبت پیشرفت فناوری در رویه‌های مرتبط. باتوجه به پیشرفت تکنولوژی، هنگامی که وسیله نقلیه‌ای سرقت می‌شود اطلاع‌رسانی و پیگیری آن از طریق اداره آگاهی سریع‌تر انجام می‌شود لذا مدت پیدا نشدن وسیله نقلیه پس از سرقت بنا به گواهی اداره آگاهی از ۶۰ روز به ۴۵ روز کاهش یافت.</p> <p>۲- هماهنگی بین دستگاهی و تسهیل امور بیمه‌گذاران مثل ماده ۱۹ پیشنهادی: طبق بخشنامه راهنمایی و رانندگی اخیراً راهنمایی و رانندگی خسارت‌های بالای ۶۰٪ را</p>	<p>ماده ۱۹- ملاک خسارت کلی در موارد زیر وسیله نقلیه به کلی از بین رفته تلقی خواهد شد: ۱- دزدیده شود و حداقل تا ۴۵ روز پس از سرقت بنا به گواهی اداره آگاهی پیدا نشود. ۲- به علت حوادث مشمول بیمه به نحوی آسیب ببیند که مجموع هزینه‌های تعمیر و تعویض قسمت‌های خسارت‌دیده آن بدون احتساب هزینه‌های نجات حداقل ۶۰ درصد قیمت آن در روز حادثه باشد. تبصره ۱- با پرداخت خسارت کلی، بیمه‌نامه خاتمه می‌یابد و اگر مدت بیمه بیش از یک‌سال باشد حق بیمه سال‌های آتی به بیمه‌گذار مسترد می‌شود. تبصره ۲- قبل از پرداخت خسارت مربوط به سرقت وسیله نقلیه، مالکیت وسیله نقلیه تحت پوشش باید به بیمه‌گر منتقل شود. تبصره ۳- اگر وسیله نقلیه سرقت شده تا یک سال پس از پرداخت خسارت سرقت و انتقال مالکیت آن به بیمه‌گر، پیدا شود بیمه‌گر موظف است آن را با رعایت آیین‌نامه بازیافت</p>	<p>ماده ۱۹- نحوه تعیین مقدار خسارت مقدار خسارت قابل پرداخت توسط بیمه‌گر به ترتیب زیر تعیین می‌شود. در صورت عدم توافق در مورد میزان خسارت طبق ماده ۲۲ عمل خواهد شد. الف- خسارت کلی موضوع بیمه موقعی به کلی از بین رفته تلقی خواهد شد که حداقل ۶۰ روز پس از سرقت پیدا نشود یا به علت حوادث مشمول بیمه به نحوی آسیب ببیند که مجموع هزینه‌های تعمیر و تعویض قسمت‌های خسارت‌دیده آن با احتساب هزینه‌های نجات از ۷۵ درصد قیمت آن در روز حادثه بیشتر باشد. تبصره ۱- در خسارت کلی ملاک محاسبه و تصفیه خسارت، ارزش معاملاتی موضوع بیمه در روز حادثه و حداکثر تا مبلغ بیمه‌شده خواهد بود. از خسارت کلی، ارزش بازیافتی احتمالی و کسورات مقرر کسر و هزینه متعارف نجات و حمل تا حد مقرر به آن اضافه می‌شود مشروط بر این‌که از کل مبلغ بیمه بیشتر نشود.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>خسارت کلی تلقی خواهد کرد که این امر با ۷۵٪ ذکر شده در ماده ۱۹ آیین نامه شماره ۵۳ متناقض است لذا جهت تطبیق با راهنمایی و رانندگی و جلوگیری از تداوم استفاده از خودروهای خسارت بالادیده و پر ریسک این مورد در ماده ۱۹ پیشنهادی به ۶۰٪ اصلاح گردید.</p> <p>۳- توجیه بیمه گذار به این که بیمه گر بنا به مجوز هزینه ها را کسر می کند. علت افزودن هزینه اداری پیگیری پرونده در مراجع انتظامی و قضایی به نسبت سهم بیمه گذار در صورت پیداشدن وسیله نقلیه سرقت شده این است که اقدامات اداری بیمه گر در پیگیری پرونده در مراجع انتظامی هزینه هایی را دربردارد.</p> <p>۴- توضیح در مورد کسورات احتمالی ماده ۲۰: در صورت وقوع حادثه، بدهی های بیمه نامه تبدیل به حال می شود و از خسارت قابل پرداخت کسر و بقیه خسارت پرداخت می شود. لذا اگر بیمه نامه اقساطی باشد اقساط باقی مانده حق بیمه تبدیل به حال شده و از</p>	<p>خسارت مصوب شورای عالی بیمه به فروش برساند و سهم بیمه گذار از مبلغ بازیافتی را با توجه به درصد کم شده از خسارت پرداختی و کسر نمودن هزینه اداری پیگیری پرونده در مراجع انتظامی و قضایی به نسبت سهم بیمه گذار به وی پردازد.</p> <p>ماده ۲۰- نحوه تعیین خسارت کلی</p> <p>ملاک محاسبه و تصفیه خسارت کلی، ارزش معاملاتی وسیله نقلیه در روز حادثه و حداکثر تا مبلغ بیمه خواهد بود. از خسارت کلی، ارزش بازیافتی، مازاد و کسورات احتمالی کسر می شود و هزینه متعارف نجات و حمل به آن اضافه می شود. در هر حال، حداکثر تعهد بیمه گر از کل مبلغ بیمه بیشتر نخواهد بود.</p> <p>ماده ۲۱- نحوه تعیین ارزش بازیافتی</p> <p>ارزش بازیافتی وسیله نقلیه را بیمه گر تعیین می کند. در صورت مخالفت بیمه گذار با ارزش تعیین شده، بیمه گر می تواند پس از تملک و انتقال مالکیت وسیله نقلیه، خسارت را محاسبه و پرداخت نماید.</p> <p>ماده ۲۲- خسارت جزئی</p> <p>اگر وسیله نقلیه به علت حوادث تحت پوشش به نحوی آسیب ببیند که مجموع هزینه های تعمیر و تعویض قسمت های خسارت دیده آن بدون احتساب هزینه های نجات کمتر از ۶۰ درصد قیمت آن در روز حادثه باشد خسارت جزئی تلقی می شود. ملاک تعیین خسارت جزئی، هزینه تعمیر شامل دستمزد متعارف و قیمت لوازم تعویضی در روز حادثه پس از کسر استهلاک و مازاد و اضافه نمودن هزینه نجات و حمل تا حد مقرر خواهد بود.</p> <p>ماده ۲۳- حداکثر تعهد بیمه گر</p> <p>حداکثر تعهد بیمه گر در هر حادثه برابر</p>	<p>تبصره ۲- ارزش بازیافتی موضوع بیمه توسط بیمه گرتعیین می شود. در صورت عدم موافقت بیمه گذار با ارزش تعیین شده، بیمه گر پس از تملک موضوع بیمه و انتقال سند، خسارت را با کسر فرانشیز و سایر کسورات و اضافه نمودن هزینه های متعارف نجات و حمل پرداخت خواهد نمود.</p> <p>تبصره ۳- با پرداخت خسارت کلی، قرارداد بیمه خاتمه می یابد و چنانچه مدت قرارداد بیمه بیش از یک سال باشد حق بیمه سال های بعد به بیمه گذار مسترد می شود.</p> <p>تبصره ۴- قبل از پرداخت خسارت مربوط به سرقت کلی موضوع بیمه، سند مالکیت وسیله نقلیه بیمه شده باید به بیمه گر منتقل شود.</p> <p>تبصره ۵- چنانچه تا یک سال پس از پرداخت خسارت وسیله نقلیه سرقت شده و مذکور پیدا شود بیمه گر موظف است آن را با رعایت آیین نامه بازیافت خسارت مصوب شورای عالی بیمه به فروش رساند و سهم بیمه گذار از مبلغ بازیافتی را با توجه به درصدی که از خسارت پرداختی کسر کرده است به وی پرداخت نماید.</p> <p>ب- خسارت جزئی</p> <p>خسارت هایی که مشمول تعریف مندرج در بند الف فوق نیست خسارت جزئی تلقی می شود. ملاک تعیین خسارت جزئی، هزینه تعمیر شامل دستمزد عادلانه و قیمت روز لوازم تعویضی پس از کسر استهلاک و فرانشیز و اضافه نمودن هزینه نجات و حمل تا حد مقرر خواهد بود. میزان استهلاک برای قطعات تعویضی (به جز شیشه ها و شیشه چراغ ها) از شروع سال پنجم تولید وسیله نقلیه به بعد برای هر سال ۵ درصد و حداکثر ۲۵ درصد خواهد بود.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>مبلغ خسارت کسر خواهد شد و اگر بیمه‌نامه کوتاه‌مدت باشد بیمه‌گذار موظف است حق بیمه سالانه را به بیمه‌گر بپردازد که در این حالت مبلغ سالانه حق بیمه بدنه از خسارت پرداختی کسر می‌گردد. از دیگر کسورات احتمالی، خسارت‌هایی است که از قبل وجود داشته است.</p> <p>۵- در ماده ۲۱ پیشنهادی که برگرفته از تبصره ۲ ماده ۱۹ آیین‌نامه شماره ۵۳ می‌باشد، در صورت مخالفت بیمه‌گذار با ارزش بازیافتی تعیین شده برای بیمه‌گر حق انتخاب در نظر گرفته شده است. در این ماده ذکر شده بیمه‌گر "می‌تواند" پس از تملک و انتقال "مالکیت" خسارت را محاسبه و پرداخت کند. انتقال مالکیت یعنی آن که بیمه‌گذار قبل از انتقال مالکیت هر چقدر بدهی دارد تسویه کند و سپس مالکیت منتقل خواهد شد. مازاد و سایر کسورات مربوط به خسارت‌هایی است که از قبل وجود داشته است.</p>	<p>تفاوت ارزش وسیله نقلیه بلافاصله قبل از وقوع حادثه با قیمت باقی مانده آن بلافاصله بعد از حادثه است و در طول مدت بیمه از مبلغ بیمه بیشتر نخواهد شد.</p>	

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>۶- در بند ب ماده ۱۹ آیین‌نامه شماره ۵۳ "میزان استهلاک قطعات تعویضی (به جز شیشه‌ها و شیشه چراغ‌ها) از شروع سال پنجم تولید وسیله نقلیه به بعد برای هر سال ۵ درصد و حداکثر ۲۵ درصد خواهد بود." عادلانه به نظر نمی‌رسد زیرا عادلانه نیست برای خودرویی که بالای ۵ سال از سال تولید آن می‌گذرد اما زمان کارکرد آن به اندازه خودرویی ۲ ساله نیست شامل این میزان استهلاک گردد لذا عبارت فوق در ماده پیشنهادی حذف گردیده است.</p> <p>۷- افزودن ماده‌ای تحت عنوان حداکثر تعهد بیمه‌گر.</p>		
<p>۱- دقت در به‌کارگیری واژگان. اصلاح لغت تکمیل مدارک به دریافت مدارک: بیمه‌گر مدارک را از بیمه‌گذار دریافت می‌کند تکمیل مدارک در مورد خسارت است که طرفین در برگ کارشناسی در مورد مبلغ به توافق می‌رسند و بیمه‌گذار اعلام رضایت می‌کند و زیر برگه را امضاء می‌کند ولی در مورد سرقت برگ تعیین خسارت</p>	<p>ماده ۲۴ - مهلت پرداخت خسارت بیمه‌گر موظف است حداکثر ۱۵ روز بعد از دریافت مدارک لازم و توافق طرفین درباره میزان خسارت قابل پرداخت یا اعلام نظر یا رأی مرجع ذیصلاح (موضوع ماده ۲۷) خسارت را بپردازد. این مدت برای پرداخت خسارت سرقت وسیله نقلیه ۴۵ روز به اضافه مدت زمان لازم (حداکثر ۱۵ روز) برای انتقال مالکیت وسیله نقلیه به بیمه‌گر و تسویه خسارت است که از تاریخ اعلام خسارت به بیمه‌گر شروع و پس از سپری شدن این مدت در صورت پیدا نشدن وسیله نقلیه، خسارت وارده به‌موجب</p>	<p>ماده ۲۰- مهلت و نحوه پرداخت خسارت بیمه‌گر موظف است حداکثر پانزده روز بعد از تکمیل مدارک و توافق طرفین در خصوص میزان آن یا اعلام رأی داور مرضی‌الطرفین، هیئت داوران یا دادگاه (موضوع ماده ۲۲) خسارت را پرداخت کند. این مدت برای پرداخت خسارت سرقت موضوع بیمه ۶۰ روز است که از تاریخ اعلام خسارت به بیمه‌گر شروع و پس از سپری شدن این مدت در صورت پیدا نشدن موضوع بیمه، خسارت وارده به‌موجب شرایط این بیمه‌نامه پرداخت می‌شود. تبصره ۱- بیمه‌گر می‌تواند به جای پرداخت</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>و کارشناسی نداریم که بیمه‌گذار زیر آن را امضاء کند و مدارک را تکمیل نماید که حاکی از دقت نظر کارشناسان محترم کارگروه می‌باشد.</p> <p>- درج لغت مرجع ذی‌صلاح به‌جای داوری: مرجع ذی‌صلاح عام‌تر است چون بیمه‌های دولتی مشمول داوری نمی‌شوند</p> <p>۲- تعیین مهلت واقع بینانه پرداخت خسارت سرقت: در ماده ۲۰ آیین‌نامه ۵۳ مهلت پرداخت خسارت سرقت ۶۰ روز در نظر گرفته شده است که باتوجه به ماده ۱۹ پیشنهادی مهلت پیدا نشدن وسیله نقلیه ۴۵ روز پیشنهاد شده است ازسوی دیگر این ۴۵ روز مدت زمان برای مشخص شدن وضعیت پرونده از جهت کشف یا عدم کشف وسیله نقلیه مسروقه است لذا پس از ارائه گواهی اداره آگاهی مبنی بر عدم کشف وسیله نقلیه، بیمه‌گر باید مهلتی را برای رسیدگی به موضوع و تصویب خسارت در مراجع ذیربط شرکت داشته باشد به‌همین دلیل مهلت ۱۵ روز اضافه بر ۴۵ روز پیشنهاد شده است.</p>	<p>شرایط بیمه‌نامه پرداخت می‌شود.</p> <p>ماده ۲۵- نحوه پرداخت خسارت</p> <p>بیمه‌گر می‌تواند به جای پرداخت نقدی خسارت، وسیله نقلیه را در مدت متعارف تعمیر کند یا با تملک وسیله نقلیه مورد بیمه، وسیله نقلیه مشابهی را به تملک بیمه‌گذار در آورد. در هر حال، مازاد و استهلاک در تعهد بیمه‌گر نخواهد بود.</p> <p>تبصره - در صورتی که در روز وقوع حادثه مبلغ بیمه کمتر از ارزش وسیله نقلیه باشد بیمه‌گر طبق شرایط مندرج در بیمه‌نامه و در صورت مسکوت بودن بیمه‌نامه فقط به تناسب مبلغ بیمه با قیمت واقعی آن در روز حادثه مسئول جبران خسارت خواهد بود.</p>	<p>نقدی خسارت، موضوع بیمه را در مدتی که عرفاً کمتر از آن میسر نیست تعمیر کند یا وسیله نقلیه مشابهی را در عوض آن به تملک بیمه‌گذار درآورد. در هر حال فرانشیز و استهلاک به‌عهده بیمه‌گذار خواهد بود.</p> <p>تبصره ۲- در صورتی که مبلغ بیمه شده کمتر از ارزش موضوع بیمه در روز وقوع حادثه باشد بیمه‌گر فقط به تناسب مبلغ بیمه شده با قیمت واقعی آن در روز حادثه مسئول جبران خسارت خواهد بود.</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>یکی از معضلات بیمه بدنه خرید بیمه‌نامه‌های متعدد از شرکت‌های بیمه با سوءنیت و اتخاذ روش‌های متقلبانه است. جهت جلوگیری از بروز چنین معضلی پیشنهاد شده است که بیمه‌گران موخر بیمه‌نامه‌های صادره را ابطال و حق بیمه دریافت شده را با کسر ۱۰ درصد برگشت دهند.</p>	<p>ماده ۲۶- بیمه مضاعف اگر وسیله نقلیه موضوع این بیمه‌نامه در طول مدت بیمه، بدون قصد تقلب به موجب بیمه‌نامه یا بیمه‌نامه‌های دیگری در مقابل تمام یا بخشی از خطرات مذکور در بیمه‌نامه، بیمه شده باشد و بیمه‌گذار موضوع را قبل از وقوع حادثه اعلام کند بیمه‌گران مؤخر موظفند بیمه‌نامه‌های صادره را ابطال و حق بیمه دریافت‌شده را با کسر ۱۰ درصد مسترد نمایند. در صورت وقوع خطرهای تحت پوشش، بیمه‌گری که بیمه‌گذار به وی مراجعه نموده موظف است خسارت را جبران و سپس برای دریافت سهم بقیه بیمه‌گرها به آنان مراجعه نماید. چنانچه قبلاً تمام خسارت با استفاده از سایر بیمه‌نامه‌ها جبران شده باشد، بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت در قبال بیمه‌گذار نخواهد داشت ولی اگر بخشی از خسارت را سایر بیمه‌گرها جبران کرده باشند بیمه‌گر مورد مراجعه موظف است براساس نسبت تعهد خود به مجموع پوشش همه بیمه‌نامه‌ها، خسارت را جبران نماید.</p>	<p>ماده ۲۱- بیمه مضاعف اگر وسیله نقلیه موضوع این بیمه‌نامه در طول مدت اعتبار قرارداد، بدون قصد تقلب به موجب بیمه‌نامه یا بیمه‌نامه‌های دیگری در مقابل تمام یا بخشی از خطرات مذکور در این قرارداد بیمه شده باشد، در صورت وقوع خطرهای تحت پوشش، بیمه‌گر موظف است خسارت را جبران و سپس برای دریافت سهم بقیه بیمه‌گرها به آنان مراجعه نماید. چنانچه قبلاً تمام خسارت با استفاده از سایر بیمه‌نامه‌ها جبران شده باشد بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارت در قبال بیمه‌گذار نخواهد داشت ولی اگر بخشی از خسارت توسط سایر بیمه‌گرها جبران شده باشد بیمه‌گر موظف است براساس نسبت تعهد خود به مجموع پوشش همه بیمه‌نامه‌ها، خسارت را جبران نماید.</p>
<p>۱- تعیین مهلت ۳۰ روزه برای معرفی داور منتخب از سوی هر یک از طرفین برای تعیین تکلیف و ابهام‌زدایی. ۲- تغییرات ویرایشی برای ساده‌تر شدن متن.</p>	<p>ماده ۲۷- نحوه حل و فصل اختلاف طرفین باید اختلاف بین خود را تا حد امکان از طریق مذاکره حل و فصل نمایند. در غیر این صورت می‌توانند از طریق داوری یا مراجعه به دادگاه موضوع را حل و فصل نمایند. در صورت انتخاب روش داوری برای حل اختلاف خود، طرفین قرارداد می‌توانند یک نفر داور مرضی‌الطرفین را انتخاب کنند. در صورت عدم توافق برای انتخاب داور مرضی‌الطرفین، هر یک از طرفین باید داور انتخابی خود را به صورت کتبی به طرف دیگر معرفی کند. داوران منتخب، داور سومی را به‌عنوان سرداور انتخاب و پس از رسیدگی به موضوع اختلاف، با اکثریت آرا اقدام به صدور</p>	<p>ماده ۲۲- ارجاع به داوری طرفین قرارداد باید اختلاف خود را تا حد امکان از طریق مذاکره حل و فصل نمایند. اگر اختلاف از طریق مذاکره حل و فصل نشد می‌توانند از طریق داوری یا مراجعه به دادگاه موضوع را حل و فصل کنند. در صورت انتخاب روش داوری، طرفین قرارداد می‌توانند یک نفر داور مرضی‌الطرفین را انتخاب کنند. در صورت عدم توافق برای انتخاب داور مرضی‌الطرفین هر یک از طرفین داور انتخابی خود را ب صورت کتبی به طرف دیگر معرفی می‌کند. داوران منتخب، داور سومی را انتخاب و پس از رسیدگی به موضوع اختلاف با اکثریت آراء</p>

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
	<p>رأی می‌کنند. در صورتی که هر یک از طرفین تا ۳۰ روز بعد از معرفی داور طرف مقابل، داور منتخب خود را معرفی نکند و یا داوران منتخب، برای انتخاب سرداور به توافق نرسند هر یک از طرفین می‌تواند حسب مورد تعیین داور یا سرداور را از دادگاه خواستار شود. هر یک از طرفین در شروع رسیدگی، حق الزحمه داور انتخابی خود و نصف حق الزحمه سرداور را می‌پردازد و در خاتمه، همه هزینه‌های داور بر عهده طرفی خواهد بود که رأی علیه او صادر می‌شود.</p>	<p>اقدام به صدور رأی داور می‌کنند. در صورتی که داوران منتخب برای انتخاب داور سوم به توافق نرسند هر یک از طرفین قرارداد می‌تواند تعیین داور سوم را از دادگاه صالح خواستار شود. هر یک از طرفین حق الزحمه داور انتخابی خود را می‌پردازد و حق الزحمه داور سوم به تساوی تقسیم می‌شود.</p>
تغییر ویرایشی	<p>ماده ۲۹- شمول مرور زمان هرگونه ادعای ناشی از این بیمه‌نامه در صورت عدم وقوع حادثه تحت پوشش باید حداکثر ظرف مدت دو سال از تاریخ بطلان، فسخ و یا انقضای مدت بیمه‌نامه و در صورت وقوع حادثه تحت پوشش حداکثر دو سال از تاریخ وقوع حادثه اقامه شود. پس از دو سال مذکور ادعای ناشی از این بیمه‌نامه مسموع نخواهد بود. مرور زمان می‌تواند یک دفعه توسط هر یک از طرفین قطع شود. در صورت قطع شدن مرور زمان، به مدت باقی‌مانده مرور زمان یک سال اضافه خواهد شد.</p>	<p>ماده ۲۳- مهلت اقامه دعوی هرگونه ادعای ناشی از این بیمه‌نامه باید حداکثر ظرف مدت دو سال از تاریخ بطلان، فسخ و یا انقضای مدت بیمه‌نامه و در صورت وقوع حوادث تحت پوشش، از تاریخ وقوع حادثه اقامه شود و پس از دو سال مذکور ادعای ناشی از این بیمه‌نامه مسموع نخواهد بود. مرور زمان می‌تواند یک دفعه توسط هر یک از طرفین با اظهارنامه رسمی قطع شود. در صورت قطع شدن مرور زمان، به مدت باقی‌مانده مرور زمان یک سال اضافه خواهد شد.</p>
تغییر ویرایشی	<p>ماده ۳۰- قلمرو جغرافیایی پوشش بیمه‌نامه این بیمه‌نامه شامل خسارت‌هایی است که در محدوده جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران ایجاد شود و تعمیم آن به حوادث خارج از کشور مشروط به توافق خاص بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار است.</p>	<p>ماده ۲۴- قلمرو جغرافیایی پوشش قرارداد بیمه پوشش‌های این قرارداد شامل خسارت‌هایی است که در محدوده جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران ایجاد شود و تعمیم آن به حوادث خارج از کشور مشروط به توافق خاص است.</p>
ماده جدید	<p>ماده ۳۱- موارد پیش‌بینی نشده در موارد پیش‌بینی نشده در این بیمه‌نامه مطابق ضوابط کلی حاکم بر امر بیمه، عرف بیمه‌گری و سایر مقررات و قوانین جاری عمل خواهد شد.</p>	-

دلایل توجیهی و توضیحات	متن پیشنهادی جایگزین	مصوب فعلی
<p>ماده جدید باتوجه به این که حسن نیت برای هر دو طرف قرارداد بیمه می‌باشد لذا ماده‌ای تحت عنوان رعایت شفافیت و حسن نیت در صدور بیمه‌نامه جزء وظایف بیمه‌گر اضافه گردید.</p>	<p>ماده ۱۰- رعایت شفافیت و حسن نیت در صدور بیمه‌نامه بیمه‌گر موظف است هر آنچه نشان دهنده تعهدات اوست از لحاظ کیفی و کمی به وضوح در بیمه نامه ذکر کند. بویژه مواردی که به نحوی از انحاء در صورت بروز حادثه می‌تواند مؤثر در پرداخت خسارت باشد. از این رو، بیمه‌گر باید بیمه‌نامه و شرایط آن را با حروف خوانا و عبارات قابل درک برای عموم بیمه‌گذاران تهیه کند. مسئولیت درج صحیح اطلاعات در بیمه‌نامه بر عهده بیمه‌گر است و موارد اجمال، ابهام یا اختلاف در مندرجات بیمه‌نامه یا سایر مستندات، به نفع بیمه‌گذار یا ذی‌نفع تفسیر می‌شود.</p>	-
<p>ماده جدید</p>	<p>ماده ۲۸- رسیدگی به شکایت بیمه‌گذار یا ذی‌نفع بیمه‌نامه هر یک از بیمه‌گذار، ذی‌نفع و یا قائم مقام قانونی آنها می‌تواند در چارچوب مفاد فصل پنجم آیین‌نامه حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها شکایت خود علیه بیمه‌گر را به صورت کتبی و همراه مدارک و دلایل لازم به بیمه مرکزی اعلام و تقاضای رسیدگی کند. بیمه مرکزی در صورت لزوم موضوع را همراه با مستندات آن برای ارائه توضیحات لازم به بیمه‌گر ذی‌ربط اعلام خواهد نمود. بیمه‌گر موظف است حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از دریافت مدارک فوق، پاسخ خود را به صورت مستدل و مستند به بیمه مرکزی اعلام نماید. مرجع ذی‌صلاح در بیمه مرکزی پس از بررسی شکایت واصله و مدارک دریافتی از بیمه‌گر نظر خود را در مدت زمان متعارف و حداکثر ظرف ... [چند؟] روز پس از دریافت آخرین توضیحات طرفین به صورت مکتوب به آنان ابلاغ خواهد نمود. نظر بیمه مرکزی برای بیمه‌گر لازم‌الاجرا است لیکن بیمه‌گذار در صورت عدم موافقت با نظر بیمه مرکزی می‌تواند طبق ماده ۲۷ فوق از طریق داوری و یا مراجعه به مرجع ذی‌صلاح عمل نماید.</p>	-

(پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۴ الف)

منابع

۱. آیتی، الف.، قدیریان، ف. و احدی، م.ر.، ۱۳۸۷. محاسبه هزینه‌های آسیب به وسیله نقلیه در تصادفات جاده‌ای ایران در سال ۱۳۸۳. *پژوهشنامه حمل و نقل*، ۱، صص ۱-۱۳.
۲. پاک‌گوهر، ع.، خلیلی، م. و صفارزاده، م.، ۱۳۸۸. بررسی نقش عامل انسانی در بروز تصادفات جاده‌ای براساس مدل‌های رگرسیونی LR و CART. *فصلنامه مطالعات مدیریت ترافیک*، ۱۳.
۳. پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۴ الف، *بازنگری شرایط عمومی بیمه اتومبیل (بدنه اتومبیل) و ارائه پیشنهادات اصلاحی*، طرح شماره ۲۷ تهران: پژوهشکده بیمه.
۴. پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۴ ب، *میزان و حدود دخالت نهاد واضع مقررات در تدوین شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها*، طرح شماره ۳۵، تهران: پژوهشکده بیمه.
۵. پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۳. *مطالعه عوامل ریسک و فاکتورهای مؤثر بر محاسبه حق‌بیمه در بیمه‌های اتومبیل*، طرح پژوهشی شماره ۷، تهران: پژوهشکده بیمه.
۶. جعفری، ز.، ۱۳۹۲. *کشف تقلب در بیمه بدنه اتومبیل با استفاده از یک سیستم خبره فازی (مورد مطالعه بیمه ملت)*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی.
۷. رحمانی فیروزجاه، ع. و عباسی اسفجیر، ع. الف.، ۱۳۸۵. *بررسی جامعه‌شناختی علل تصادفات جاده‌ای (مطالعه موردی رانندگان عمومی جاده‌ای شهرستان بابل)*، *مجله مطالعات اجتماعی ایران*، ۲، صص ۱۹۴-۱۷۷.
۸. شبکه اطلاع رسانی صنعت بیمه، ۱۳۹۲. *شرکت‌های بیمه تأثیرگذار در جهان معرفی شدند*.
۹. فتوت احمدی، ف.، ۱۳۸۳. *عوامل مؤثر بر رشد بیمه بدنه اتومبیل در ایران و برآورد الگوی مناسب*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات دانشکده علوم انسانی.
۱۰. فیروزی، م.، شکوری، م.، کاظمی، ل. و زاهدی، س.، ۱۳۹۰. *شناسایی تقلب در بیمه اتومبیل با استفاده از روش‌های داده‌کاوی*، *پژوهشنامه بیمه*، ۱۰۳، صص ۱۲۸-۱۰۳.
۱۱. مشکینی، الف.، غلامحسین، ر. و زادولی خواجه، ش.، ۱۳۹۲. *بررسی عوامل مؤثر در افزایش تصادفات درون شهری شهر زنجان*، راهور، ۴.
۱۲. مؤسسه بیمه چارتر لندن، ۱۳۹۲. *اصول بیمه ۵، بیمه‌های اتومبیل*، مترجم: رضا افقی، پژوهشکده بیمه.

13. AIG, 2015. *Car insurance policy wording* , <<https://www.aig.ae/content/dam/aig/emea/uae/documents/brochure/car-insurance-policy-wording-v1.0-2015-brochure.pdf> > [Accessed 4 March 2017].

14. Allianz, 2014. *Allianz insuranxe PLC motor*, < http://www.allianzretail.co.uk/content/allianzeb/en_gb/application/content/documents/motor/ACPER3029-Horizon-Private-Car-Policy/_jcr_content/document/Properties/current/Document.res/ACPER3029-15-Motor-Cover-Policy-Feb-14.pdf> [Accessed 14 September 2014].
15. ASDA, 2012, car insurance policy wording, <<http://www.asdaonlineexclusive.co.uk/policywording.php>> [Accessed 14 September 2014].
16. AVIVA, 2014, car insurance policy comprehensive,< <https://www.aviva.com.sg/pdf/CAR-Insurance-Policy-Document-July2014.pdf>> [Accessed 9 September 2014].
17. AXA, 2017, *AXA car insurance: your policy wording*, <[http://www.axainsurance.com/car/policy-wording/2_1_122_Car_Policy_Wording.pdf?__utma=212626450.2079828052.1410673440.1410673440.1410673440.1&__utmb=212626450.8.8.1410673498080&__utmc=212626450&__utmz=212626450.1410673440.1.1.utmcsrc=google|utmccn=\(organic\)|utmcmd=organic|utmctr=\(not%20provided\)&__utmv=&__utm=128805583](http://www.axainsurance.com/car/policy-wording/2_1_122_Car_Policy_Wording.pdf?__utma=212626450.2079828052.1410673440.1410673440.1410673440.1&__utmb=212626450.8.8.1410673498080&__utmc=212626450&__utmz=212626450.1410673440.1.1.utmcsrc=google|utmccn=(organic)|utmcmd=organic|utmctr=(not%20provided)&__utmv=&__utm=128805583)> [Accessed 4 March 2017].
18. Bennett, C., 2004. *Dictionary of insurance*, 2nd ed, Pearson Education Publication.
19. Denuit, M., Marechal, X., Pitrebois, S. and Walhin, J. F., 2007 *Actuarial modeling of claim counts: Risk Classification, Credibility and Bonus-Malus Systems*. England: John Wiley & Sons.
20. Liberty, 2017. *Your private motor vehicle insurance*, <<https://www.libertyinsurance.ie/assets/Uploads/Private-Motor-Vehicle-Policy-Document.pdf>> [Accessed 4 March 2017].
21. MSIG, 2014. *Private motor car insurance policy*, <http://www.dbs.com.sg/Resources/personal/docs/insurance/additionalinfo/policywording/driveshield_specimen_policy_value_plan.pdf> [Accessed 14 September 2014]
22. Reliance, 2017, *Private car package policy*, < <https://www.reliancegeneral.co.in/Downloads/private-car-pw.pdf>> [Accessed 4 March 2017].
23. Teugels, J. and Sundt, B., (ed) 2004. *Encyclopedia of actuarial Science*, England: John Wiley & Sons.

فراخوان ارسال مقاله

پژوهشکده بیمه وابسته به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با هدف ارتقاء، بسط، گسترش و نهادینه کردن علم بیمه با رویکرد مطالعه موردی یک موضوع خاص بیمه‌ای و تحلیل مباحث آن، نشریه «گزارش موردی» را منتشر می‌کند. این نشریه قابل استفاده برای کسانی است که به دنبال مباحث خاص بیمه‌ای به صورت تئوریک هستند که از آن میان می‌توان به دانشجویان بیمه و اقتصاد، مدیران عالی‌رتبه صنعت بیمه کشور، اساتید دانشگاه‌ها و دست‌اندرکاران صنعت بیمه اشاره کرد؛ لذا از کلیه استادان، پژوهشگران، صاحب‌نظران و کارشناسان محترم برای ارائه مقالات دعوت به عمل می‌آید.

الف. شرایط پذیرش مقاله

۱. مقالات می‌توانند به صورت تألیفی یا ترجمه باشند. باید همراه با مقالات ترجمه‌شده، نسخه اصلی آنها نیز ارسال شود.
۲. مقالات باید به مطالعه موردی یک موضوع خاص بیمه‌ای پردازند.
۳. حجم مقالات باید با توجه به شرایط مندرج در بند «ب» حداقل ۴۰ صفحه باشد.
۴. مقالات ارسالی نباید قبلاً در نشریه‌های داخلی و خارجی یا مجموعه مقالات سمینارها و مجامع علمی چاپ شده باشند و نباید همچنین برای انتشار به جای دیگر واگذار شده باشند.
۵. مقالات باید دارای فهرست منابع و مأخذ مستند و اطلاعات کتاب‌شناختی معتبر باشند.
۶. مقالات ترجمه‌ای حداکثر در سال ۲۰۰۹ چاپ شده باشند (مگر در موارد خاص و با تأیید داور).
۷. مقالات ارسال شده پس از طی فرایند داوری و تأیید سردبیر نشریه قابل پذیرش و چاپ می‌باشند.
۸. حق ویرایش مقالات برای نشریه محفوظ است.
۹. مسئولیت مطالب، نظریات و اطلاعات ارائه شده در مقاله‌ها و صحت و سقم آنها برعهده مؤلف(ان)/ مترجم(ان) است.
۱۰. دریافت مقاله به صورت الکترونیکی امکان پذیر است.
۱۱. مقالات دریافت شده به مؤلف(ان)/ مترجم(ان) بازگردانده نمی‌شوند.

ب. نحوه نگارش مقاله

۱. مقاله حداقل در ۵۰ صفحه A4 با فاصله خطوط 1.1 multiple و حاشیه‌های ۲ سانتی‌متر از هر طرف در نرم‌افزار Word تایپ شود.
۲. نوع قلم و اندازه آن مطابق با شرایط مندرج در جدول (۱) باشد.
۳. اصول نگارش زبان فارسی به طور کامل رعایت شود و از به کار بردن اصطلاحات انگلیسی که معادل فارسی آنها در فرهنگستان زبان فارسی تعریف شده است، حتی‌الامکان خودداری شود.

جدول (۱). نوع قلم و اندازه England: Jahn Wiley & Sons

موقعیت استفاده	نام قلم	اندازه قلم
عنوان مقاله	lotus B پررنگ	۱۶
متن مقاله	B lotus	۱۴
تیتراهای اصلی	B lotus پررنگ	۱۵
تیتراهای فرعی	B lotus پررنگ	۱۴
عناوین جدول‌ها و شکل‌ها	B lotus	۱۴
متن جدول‌ها، شکل‌ها و منابع	B lotus	۱۴
پاورقی فارسی	B lotus	۱۱
پاورقی انگلیسی	Times New Roman	۱۰

ج. شیوه تنظیم منابع

در ذکر منابع، سبک Harvard (ویرایش سال ۲۰۱۱) رعایت شود؛ به‌عنوان مثال:

• منابع انتهایی متن

- کتاب

نام‌خانوادگی، حرف ابتدای نام، سال انتشار. عنوان کتاب (ایتالیک). نام مترجم. ویرایش (اگر کتاب ویرایش اول باشد، نیازی به ذکر نوبت و ویرایش نیست). محل نشر (باید نام شهر ذکر شود نه کشور): ناشر. شماره صفحات (در صورت موجود بودن).

ed. Chester: Pearson. - Redman, P., 2008. *Business and the organization*. 3rd

- جهان‌خانی، ع. و پارسائیان، ع. ۱۳۷۶. مدیریت سرمایه‌گذاری و ارزیابی اوراق بهادار. تهران: دانشکده مدیریت. صص ۵-۲۰

توجه: اگر منبعی بیش از یک نویسنده داشته باشد، نام نویسندگان را به ترتیب زیر ذکر می‌کنیم:

ed. Bloomington: - Barker, R., Kirk, J. and Munday, R.J., 1988. *Narrative analysis*. 3rd Indiana University Press.

در صورتی که منبع بیش از سه نویسنده داشته باشد، لزومی به ذکر نام تمام نویسندگان نیست و فقط نام نویسنده اول را ذکر می‌کنیم و به جای نام نویسندگان دیگر از عبارت "et al." / همکاران" استفاده می‌کنیم.

- Grace, B. et al., 1988. *A history of the world*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

- اگر در میان منابع مقاله، دو منبع با تاریخ انتشار و نام نویسنده مشابه داشته باشیم برای تفکیک منابع از حروف "a,b"

/ الف، ب" در کنار تاریخ انتشار استفاده می‌کنیم و در منابع درون‌متنی نیز این حروف را در کنار تاریخ انتشار ذکر می‌کنیم.

- Soros, G., 1966a. *The road to serfdom*. Chicago: University of Chicago Press.
- Soros, B., 1966b. *Beyond the road to serfdom*. Chicago: University of Chicago Press.

و در منابع درون‌متنی، این دو منبع را به این شکل ذکر می‌کنیم:

-(Soros, 1966a)

-(Soros, 1966b)

- منابع الکترونیکی (E-book; pdf; journal online, ...)

نام خانوادگی، حرف ابتدای نام، سال. عنوان (ایتالیک). [نوع منبع الکترونیکی] محل نشر: ناشر. Available through (قابل دسترسی از طریق): نام منبع الکترونیکی (شامل وبسایت یا آدرس اینترنتی) [تاریخ دسترسی].

- Fishman, R., 2005. *The rise and Fall of suburbia*. [e-book] Chester: Castle Press.
Available through: Anglia Ruskin University Library website <<http://libweb.anglia.ac.uk>> [Accessed 5 June 2005].

- مقاله

نام خانوادگی و حرف ابتدای نام، سال. عنوان مقاله. عنوان نشریه (ایتالیک)، شماره جلد (شماره بخش یا فصل انتشار)، صفحه یا صفحات.

- Boughton, J.M., 2002. The Bretton Woods proposal: a brief look. *Political Science Quarterly*, 42(6), p.564.

• منابع درون‌متنی

(نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار اثر)

- (کریمی، ۱۳۸۷)؛ (Wang, 2008)

توجه: اگر اثری بیش از چهار نویسنده داشته باشد، فقط نام نویسنده اول را ذکر می‌کنیم و به جای نام دیگر نویسندگان از عبارت "et al." / همکاران استفاده می‌کنیم:

- (نفیسی و همکاران، ۱۳۸۹)؛ (Soha, et al., 1995)

برای اطلاعات بیشتر در زمینه سبک Harvard به آدرس الکترونیکی زیر مراجعه کنید:

<http://libweb.anglia.ac>.

علاقمندان برای دریافت اطلاعات تکمیلی می‌توانند به نشانی زیر مراجعه فرمایند:

آدرس: تهران - سعادت آباد - میدان شهید تهرانی مقدم (کاج) - خیابان سرو غربی - شماره ۴۳ - دفتر نشریه گزارش

موردی - شماره تماس ۰۲۲۰۸۴۰۸۴. جهت مکاتبه با نشریه به آدرس الکترونیکی workingpaper@irc.ac.ir

مراجعه فرمایید.

فهرست گزارش‌های موردی‌های منتشرشده در پژوهشکده بیمه

- گزارش موردی ۱ (دی ۱۳۸۹): کلیات اقتصاد برنامه‌های بیمه اجتماعی
- گزارش موردی ۲ (اسفند ۱۳۸۹): آمارهای حوادث جاده‌ای در کشورهای منتخب و تحلیل خسارت‌های پرداختی بیمه شخص ثالث در ایران
- گزارش موردی ۳ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۰): اوراق بهادار بیمه‌ای
- گزارش موردی ۴ (خرداد و تیر ۱۳۹۰): نقش شاخص‌ها در انتقال ریسک در صنعت بیمه
- گزارش موردی ۵ (مرداد و شهریور ۱۳۹۰): شاخص‌های پایه‌ای نرخ بیمه زلزله ساختمان‌های ایران
- گزارش موردی ۶ (مهر و آبان ۱۳۹۰): اصلاح سیستم خدمات درمانی در ژاپن: کنترل هزینه‌ها، ارتقای کیفیت و تضمین برابری
- گزارش موردی ۷ (آذر و دی ۱۳۹۰): بیمه در کشورهای درحال توسعه: بهره‌گیری از فرصت‌های موجود در بیمه‌های خرد
- گزارش موردی ۸ (بهمن و اسفند ۱۳۹۰): پولشویی و روش‌های جلوگیری از آن در صنعت بیمه
- گزارش موردی ۹ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۱): کاربرد ملی ات ساختمان در مدیریت ریسک و نرخ‌گذاری بیمه آتش‌سوزی
- گزارش موردی ۱۰ (خرداد و تیر ۱۳۹۱): پیشگیری شناسایی و مقابله با کلاهبرداری در بیمه
- گزارش موردی ۱۱ (مرداد و شهریور ۱۳۹۱): تجربه کشور هندوستان در حذف تعرفه‌های بیمه‌های غیرزندگی
- گزارش موردی ۱۲ (مهر و آبان ۱۳۹۱): تدوین بیمه‌نامه زلزله در بخش مسکن و ارائه مدلی کاربردی جهت بررسی نقش بیمه در بهبود کیفیت ساختمان در ایران
- گزارش موردی ۱۳ (آذر و دی ۱۳۹۱): رابطه بیمه و رشد اقتصادی - تحلیل نظری و تجربی
- گزارش موردی ۱۴ (بهمن و اسفند ۱۳۹۱): ارزیابی و تحلیل ریسک قراردادهای بیمه عمر: ترکیب رویکردهای اکچوئرال و مالی
- گزارش موردی ۱۵ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۲): دوگزارش بیمه‌ای: ارزیابی عملکرد صنعت بیمه کشور و تبیین چشم‌انداز آینده (مقاله اول) - بررسی و سنجش سطح رضایت‌مندی بیمه‌گذاران (مشتریان) شرکت‌های فعال در صنعت بیمه کشور (مقاله دوم)
- گزارش موردی ۱۶ (خرداد و تیر ۱۳۹۲): بیمه سلامت و بیمه نوین سلامت (مطالعه موردی: کشورهای چین، ژاپن و کره جنوبی)
- گزارش موردی ۱۷ (مرداد و شهریور ۱۳۹۲): راهکارهای عملی افزایش تقاضای بیمه عمر انفرادی و تدوین چهارچوبی برای ارائه بیمه‌های عمر جدید
- گزارش موردی ۱۸ (مهر و آبان ۱۳۹۲): چهارچوب نظارتی انجمن بین‌المللی ناظران بیمه

- گزارش موردی ۱۹ (آذر و دی ۱۳۹۲): کاربرد منطق فازی، شبکه عصبی و الگوریتم ژنتیک در صنعت بیمه
- گزارش موردی ۲۰ (بهمن و اسفند ۱۳۹۲): بررسی عملکرد ساختمان‌ها و تأسیسات زیربنایی و عملکرد صنعت بیمه در زلزله مرداد ۱۳۹۱ آذربایجان شرقی
- گزارش موردی ۲۱ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۳): مطالعه تطبیقی مقررات‌گذاری و نظارت صنعت بیمه در کشورهای منتخب توسعه یافته
- گزارش موردی ۲۲ (خرداد و تیر ۱۳۹۳): مطالعه عوامل ریسک و فاکتورهای مؤثر بر محاسبه حق‌بیمه در بیمه‌های اتومبیل در ایران و جهان
- گزارش موردی ۲۳ (مرداد و شهریور ۱۳۹۳): مطالعه روش‌های محاسباتی و ارزیابی ریسک‌های مختلف بیمه‌های عمر
- گزارش موردی ۲۴ (مهر و آبان ۱۳۹۳): مشتری‌مداری در صنعت بیمه
- گزارش موردی ۲۵ (آذر و دی ۱۳۹۳): بیمه ریسک در قراردادهای تأمین مالی پروژه
- گزارش موردی ۲۶ (بهمن و اسفند ۱۳۹۳): تعیین روش بهینه محاسبه سیستم پاداش - جریمه در بیمه‌های شخص ثالث
- گزارش موردی ۲۷ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۴): حفظ سلامت افراد در بازارهای نوظهور با حمایت بیمه
- گزارش موردی ۲۸ (خرداد و تیر ۱۳۹۴): سیری در پیشرفت‌های اخیر بیمه‌های دریایی و هوایی
- گزارش موردی ۲۹ (مرداد و شهریور ۱۳۹۴): بیمه‌گری ریسک‌های تجاری دائم‌التغییر
- گزارش موردی ۳۰ (مهر و آبان ۱۳۹۴): بررسی وضعیت اتکایی اجباری در ایران و کشورهای منتخب
- گزارش موردی ۳۱ (آذر و دی ۱۳۹۴): بررسی ساختار و کارکرد نهاد ناظر بیمه‌ای در ایران و کشورهای منتخب
- گزارش موردی ۳۲ (بهمن و اسفند ۱۳۹۴): معرفی قراردادهای بیمه زندگی متصل به سهام و روش‌های قیمت‌گذاری
- گزارش موردی ۳۳ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۵): بازار بیمه وسایل نقلیه موتوری در اروپا، نوامبر ۲۰۱۵ (قسمت اول)
- گزارش موردی ۳۴ (خرداد و تیر ۱۳۹۵): بازار بیمه وسایل نقلیه موتوری در اروپا، نوامبر ۲۰۱۵ (قسمت دوم)
- گزارش موردی ۳۵ (مرداد و شهریور ۱۳۹۵): مطالعه تطبیقی شرایط عمومی بیمه‌نامه آتش‌سوزی و ارائه پیشنهادها اصلاحی
- گزارش موردی ۳۶ (مهر و آبان ۱۳۹۵): مطالعه تطبیقی طرح‌های مستمری بازنشستگی خصوصی در کشورهای منتخب
- گزارش موردی ۳۷ (آذر و دی ۱۳۹۵): مطالعه عوامل ریسک و فاکتورهای مؤثر بر محاسبه حق‌بیمه در رشته بیمه‌های باربری
- گزارش موردی ۳۸ (بهمن و اسفند ۱۳۹۵): حاکمیت شرکتی در مؤسسات بیمه